Vlaams Parlement

vergadering **41**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 17 juni 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING 7

VERONTSCHULDIGINGEN 7

ONTSLAG VAN EEN VLAAMS VOLKSVERTEGENWOORDIGER 7

POLITIEKE FRACTIES
Wijziging in het bestuur 7

COMMISSIE VOOR DE BESTRIJDING VAN GEWELDDADIGE RADICALISERING
Verlenging van de opdracht 7

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN 8

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 8

MOTIE VAN ORDE
Opheldering over de stand van zaken 8

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de toename van het aantal tieners met cannabisproblemen 9

ACTUELE VRAAG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de hervorming van de kmo-portefeuille
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de hervorming van de kmo-portefeuille
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de hervorming van de kmo-portefeuille 12

ACTUELE VRAAG van Lydia Peeters aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toename van de winkelleegstand volgens cijfers van IDEA Consult 19

ACTUELE VRAAG van Jelle Engelbosch aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het invoeren van een mobiliteitsscore (M-score) voor elke woning
ACTUELE VRAAG van Mercedes Van Volcem aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de invoering van een mobiliteitsscore (M-score) voor woningen 23

ACTUELE VRAAG van Ingrid Lieten aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de oproep van 43 professoren van Vlaamse en Brusselse universiteiten om niet minder maar meer te investeren in natuur en milieu 28

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het beleidsplan Ruimte Vlaanderen 33

ACTUELE VRAAG van Joris Poschet aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Brusselse tienjarenplan Strategie 2025 36

ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het ontwerpakkoord van Brussels minister-president Vervoort met betrekking tot de Brusselse metropolitane gemeenschap
ACTUELE VRAAG van Karl Vanlouwe aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het voorstel van Brussels minister-president Rudi Vervoort inzake de Brusselse metropolitane gemeenschap 40

ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het falende natuur- en milieubeleid van de Vlaamse Regering, naar aanleiding van de open brief van 43 Vlaamse natuurwetenschappers 45

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de invoering van de slimme verbruiksmeter
ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de snelle uitrol van slimme energiemeters
ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de kostprijs van de uitrol van slimme elektriciteitsmeters in Vlaanderen 49

ACTUELE VRAAG van Jos Lantmeeters aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de onzekere toekomst van de parkrangers en medewerkers aan het fietsroutenetwerk in Limburg (SALK-projecten sociale economie) 54

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 57

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake grensoverschrijdende en interterritoriale samenwerking, ondertekend te 's-Gravenhage op 20 februari 2014
– 305 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 57
Artikelsgewijze bespreking 58

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Organisatie van de Islamitische Conferentie, ondertekend in Brussel op 4 februari 2011
– 307 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 58
Artikelsgewijze bespreking 60

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag tot oprichting van het Internationaal Instituut voor Democratie en Verkiezingsondersteuning, en de slotakte, gedaan te Stockholm op 27 februari 1995, zoals gewijzigd op 24 januari 2006
– 320 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 60
Artikelsgewijze bespreking 60

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 321 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds, ondertekend te Brussel op 21 maart 2014 en op 27 juni 2014
– 322 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 323 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 61

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 321 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Artikelsgewijze bespreking 66

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds, ondertekend te Brussel op 21 maart 2014 en op 27 juni 2014
– 322 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Artikelsgewijze bespreking 66

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 323 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Artikelsgewijze bespreking 66

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, wat betreft de organisatie van de beleidsuitvoering en de beleidsvoorbereiding, de ondernemingsplannen en de gemeenschappelijke dienstverlening
– 336 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3
Algemene bespreking 66
Artikelsgewijze bespreking 67

VOORSTEL VAN DECREET van Jo De Ro, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Johan Danen houdende wijziging van artikel 80 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking
– 358 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking 68
Artikelsgewijze bespreking 68

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Tine Soens en Güler Turan betreffende de erkenning van Palestina als onafhankelijke staat
– 175 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Marc Hendrickx, Rik Daems, Johan Verstreken en Karim Van Overmeire betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat
– 228 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wouter Vanbesien en Imade Annouri betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat
– 262 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Bespreking 69

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Mathias De Clercq, Ludo Van Campenhout, Lode Ceyssens en Paul Van Miert betreffende innovatie binnen het betalend individueel personenvervoer
– 301 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3
Bespreking 89

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake grensoverschrijdende en interterritoriale samenwerking, ondertekend te 's-Gravenhage op 20 februari 2014
– 305 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 90

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Organisatie van de Islamitische Conferentie, ondertekend in Brussel op 4 februari 2011
– 307 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 90

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag tot oprichting van het Internationaal Instituut voor Democratie en Verkiezingsondersteuning, en de slotakte, gedaan te Stockholm op 27 februari 1995, zoals gewijzigd op 24 januari 2006
– 320 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 91

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 321 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 91

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds, ondertekend te Brussel op 21 maart 2014 en op 27 juni 2014
– 322 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 92

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 323 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 92

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, wat betreft de organisatie van de beleidsuitvoering en de beleidsvoorbereiding, de ondernemingsplannen en de gemeenschappelijke dienstverlening
– 336 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3
Hoofdelijke stemming 93

VOORSTEL VAN DECREET van Jo De Ro, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Johan Danen houdende wijziging van artikel 80 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking
– 358 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 93

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Marc Hendrickx, Rik Daems, Johan Verstreken en Karim Van Overmeire betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat
– 228 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3
Stemmingen over de amendementen 93
Hoofdelijke stemming 94

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Tine Soens en Güler Turan betreffende de erkenning van Palestina als onafhankelijke staat
– 175 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 94

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wouter Vanbesien en Imade Annouri betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat
– 262 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2
Hoofdelijke stemming 95

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Mathias De Clercq, Ludo Van Campenhout, Lode Ceyssens en Paul Van Miert betreffende innovatie binnen het betalend individueel personenvervoer
– 301 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3
Hoofdelijke stemming 95

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER 95

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 95

BIJLAGEN
Aanwezigheden 98
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers 98

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– De vergadering wordt geopend om 14 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Jan Durnez, Jan Hofkens, Willem-Frederik Schiltz: ambtsverplichtingen;

Guy D'haeseleer, Lies Jans, Yasmine Kherbache, An Moerenhout: gezondheidsredenen;

Barbara Bonte: zwangerschapsverlof.

ONTSLAG VAN EEN VLAAMS VOLKSVERTEGENWOORDIGER

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 15 juni 2015 deelt de heer John Crombez mee dat hij met ingang van 18 juni 2015 wenst te verzaken aan zijn mandaat als Vlaams volksvertegenwoordiger.

POLITIEKE FRACTIES

Wijziging in het bestuur

De voorzitter: Dames en heren, bij mail van 16 juni 2015 deelt de sp.a-fractie mee dat de heer Joris Vandenbroucke vanaf woensdag 17 juni 2015 de heer John Crombez opvolgt als fractievoorzitter*. (Applaus)*

Ik maak van de gelegenheid gebruik om de heer John Crombez te bedanken voor de constructieve en positieve samenwerking met mij als voorzitter van dit parlement. Ik wens hem veel succes toe met de nieuwe uitdaging die hij aangaat. Ik ben ervan overtuigd dat hij dat als West-Vlaming zeer goed zal doen. De sp.a-fractie is zo verstandig geweest om hem als fractievoorzitter te vervangen door een Limburger, namelijk de heer Joris Vandenbroucke. Ik wens de heer Vandenbroucke veel creativiteit en doorzettingsvermogen. Zoals ik hem ken, zal dat geen probleem zijn. *(Gelach. Opmerkingen)*

COMMISSIE VOOR DE BESTRIJDING VAN GEWELDDADIGE RADICALISERING

Verlenging van de opdracht

De voorzitter: Dames en heren, op 14 januari 2015 heeft de plenaire vergadering een Commissie voor de Bestrijding van Gewelddadige Radicalisering opgericht, waarvan de opdracht loopt tot het zomerreces.

Het Uitgebreid Bureau heeft op 15 juni 2015 echter beslist aan de plenaire vergadering voor te stellen de opdracht van de commissie te verlengen, zodat ze vanaf het zittingsjaar 2015-2016 één of twee maal per jaar een opvolgingsbespreking kan wijden aan de resolutie van 27 mei 2015 betreffende de bestrijding van gewelddadige radicalisering.

De interpellaties en vragen om uitleg met betrekking tot de thematiek van de (de)radicalisering worden voortaan naar de bevoegde vakcommissies verwezen.

Is het parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

Dan is aldus besloten.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 60/33)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 16 juni 2015 verzoeken de heren Wouter Vanbesien en Imade Annouri hun voorstel van resolutie betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat, dat door de commissie is verworpen, op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Ik stel voor het voorstel van resolutie te behandelen samen met het voorstel van resolutie van Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Marc Hendrickx, Rik Daems, Johan Verstreken en Karim Van Overmeire betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat, met dien verstande dat wij ons dan, conform artikel 77, punt 5, van het Reglement van het Vlaams Parlement, nog zullen moeten uitspreken over het al dan niet aanvatten van de bespreking.

Is het parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Björn Rzoska bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, gisteren vroegen wij een actualiteitsdebat, naar aanleiding van het opiniestuk van niet minder dan veertig professoren over het natuur- , milieu- en biodiversiteitsbeleid van de Vlaamse Regering. De professoren stellen zeer terecht vanuit zowat alle Vlaamse universiteiten een aantal zaken vast, die wij, en ook nog andere mensen al hebben vastgesteld.

Zoals gebruikelijk werd onze aanvraag per e-mail doorgestuurd naar de collega's van de anders fracties. Ik begrijp niet dat er van de fractieleiders maar één reageerde, terwijl sommige onder hen, en dan denk ik vooral aan de heer Diependaele, ronkende verklaringen afleggen in de pers. Zijn reactie op de M-score was letterlijk: "Als je de kritiek van die veertig professoren op het natuur- en milieubeleid van minister Schauvliege vandaag leest, dan zijn er nog wel wat andere scores die we zouden kunnen verbeteren."

Mijnheer Diependaele, en ook collega's Somers en Van den Heuvel, u presteert het om zelfs niet binnen de afgesproken termijn te motiveren waarom u al dan niet dat actualiteitsdebat wil. U reageert gewoon niet. U lijkt wel op de duiven te wachten, die om een of andere reden niet vertrekken. Ik heb het er heel moeilijk mee dat u de pers te woord staat met ronkende verklaringen, wat uw goed recht is, maar tegelijk het debat in dit parlement ontwijkt. Dat kan niet. De meerderheid ontwijkt het debat dat recent door de heer Wilfried Vandaele nog zeer terecht in Knack naar voren werd gebracht, over het weghalen en verknippen van middelen bij het natuurbeleid om ze door te schuiven in de richting van het landbouwbeleid.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Rzoska, ik ben al blij dat u op zijn minst het recht erkent voor iedereen om al dan niet uitspraken te doen in de pers. Het feit dat wij niet hebben geantwoord is een rechtstreeks gevolg van het gentlemen's agreement dat er onder andere op uw vraag is gekomen. De afspraak is dat drie partijen de vraag voor een actualiteitsdebat moeten steunen. Er is nooit gezegd dat een partij die de vraag niet steunt, een negatieve motivatie moet geven. Die afspraak hoort daar niet bij, dat is een kronkel die u er zelf aan toegevoegd hebt.

Het debat kan gerust worden gevoerd in de commissie. Wij gaan inderdaad na welke zaken al dan niet een goede aanleiding zijn tot een debat. De uitspraken over het M-attest zijn een ander dossier maar het was een mooie woordspeling om die score te gebruiken. Ik vind het jammer dat u nu zegt dat de verantwoordelijkheid bij ons ligt terwijl het een rechtstreeks gevolg is van het gentlemen's agreement waar u zelf vragende partij voor was.

De voorzitter: Mijnheer Rzoska, u hebt bij motie van orde het woord gevraagd. U hebt uw punt gemaakt en eigenlijk is het dan afgelopen. Maar ik zal u mijn groot hart tonen en u nog een keer het woord geven.

De heer Björn Rzoska (Groen): Ik wil inhoudelijk niet verder op het debat ingaan. Ik vind de lezing van het gentlemen's agreement wel bijzonder raar. Daar staat niet in dat het uitsluitend de drie oppositiepartijen zijn die moeten reageren op die vraag. Er staat dat minimum drie fracties de vraag moeten ondersteunen. Mijnheer Diependaele, ik vind het een elementaire beleefdheid dat wanneer de voorzitter een verzoek tot debat ontvangt, u daar ook op reageert. U kunt het politieke debat ten minste op dat vlak aangaan en motiveren waarom u al dan niet zo'n actualiteitsdebat opportuun vindt. Het negeren van de vraag vind ik politiek van een ongelofelijk laag niveau.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, ik dank u dat u per uitzonderling ook voor mij een groot hart hebt.

Mijnheer Rzoska, er is een tekst van het gentlemen's agreement. Ik meen me te herinneren dat daarin staat dat men gemotiveerd moet laten weten wanneer men het debat steunt. Dat was vandaag niet het geval en dus hebben wij niets laten weten, wat ons goed recht is. Wij zijn trouwens niet de enigen. Twee fracties hebben een debat gevraagd, en de andere vier zijn er blijkbaar van overtuigd dat mijn lezing de juiste lezing is.

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

De heer Bart Somers (Open Vld): Mijn naam is gevallen, maar ik wil vooral het woord nemen om de heer Rzoska te feliciteren met zijn politiek leepheid of sluwheid, door een bewust verkeerde interpretatie van het gentlemen's agreement. Daardoor is hij erin geslaagd om een klein debatje te voeren over iets waar hij graag een actualiteitsdebat over had gevoerd maar waarvoor hij onvoldoende steun vond bij de andere fracties.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de toename van het aantal tieners met cannabisproblemen

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, ik stel mijn vraag naar aanleiding van het jaarverslag van de Vlaamse Vereniging van Behandelingscentra

Verslaafdenzorg. In dat verslag, dat ook integraal in de media is terechtgekomen, staat dat steeds meer tieners tussen 15 en 19 bij die centra komen aankloppen. Voor 2013 spreekt men zelfs over een immens aantal, meer dan zeshonderd tieners.

Het gaat om een groep jongeren die er maar niet in slaagt om te stoppen met wat we politiek correct softdrugs of cannabis noemen. Die groep wordt elk jaar groter.

Dit probleem moet ons allemaal na aan het hart liggen want de jongeren zijn de toekomst van Vlaanderen. Wanneer dit probleem blijft toenemen, verwacht ik van u, minister, dat u dat nauwlettend opvolgt. Als men in dat jaarverslag tot de conclusie komt dat het aantal jongeren met een cannabisverslaving stijgt, schort er dan niet iets aan het huidige preventiebeleid?

Het Vlaams actieplan tabak, alcohol en drugs loopt af in 2015. Gaat u andere accenten leggen om deze gruwelijke trend te keren van steeds meer tieners die verslaafd zijn aan cannabis?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Mijnheer Van Grieken, de laatste bevraging van de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD) is, als het over de leerlingen gaat, van het schooljaar 2013-2014. Daaruit blijkt dat het cannabisgebruik bij de leerlingen niet is toegenomen, dat het ongeveer stagneert. Er is een nuance als het gaat over de laatstejaarsstudenten, daar vertoont het gebruik wel een stijging.

Dat jongeren met verslavingsproblemen voor wat cannabis betreft, in de hulpverlening terechtkomen, blijkt niet alleen uit deze cijfers. Ook onze centra voor geestelijke gezondheidszorg (cgg's) geven aan dat het aantal jongeren met verslavingsproblemen inderdaad aan het stijgen is.

Dat vraagt onderzoek naar de reden. Experts kunnen echter geen eenduidig antwoord op die vraag geven. Een van de mogelijkheden, maar dat is een hypothese, is dat doordat zowel door Vlaanderen als door de federale overheid wordt ingezet op vroegdetectie en meer ambulante vormen van hulpverlening, we meer jongeren bereiken. Ik herhaal dat dit een hypothese is die geformuleerd wordt.

Uiteraard moet het Vlaamse beleid in zijn bevoegdheden inzetten op het ontraden van het gebruik van verslavende producten, in casu ook cannabis. Dat staat met zo veel woorden in onze beleidsnota en dat is uiteraard ook het beleid dat we moeten volgen. We hebben er de laatste tijd al wat belangrijke initiatieven rond ontwikkeld. Een van de meest succesvolle campagnes van de laatste jaren, die ook in de reclamewereld trouwens bijzonder geapprecieerd is, was de cannabiscampagne gericht tot jonge mensen. Daarin brachten we echt de ontradende boodschap: denk niet dat het vanzelfsprekend is, denk niet dat het gezond is.

We zijn natuurlijk ook bezig met, zoals u terecht stelt, de voorbereiding van een nieuwe gezondheidsconferentie. Het actieplan middelengebruik loopt af en de conferentie zal in 2016 plaatsvinden. Ik kan moeilijk vooruitlopen op wat daar aan prioriteiten en nieuwe acties zal worden geformuleerd. Uiteraard zal dat ook gebeuren op basis van de gegevens die we ter beschikking hebben over de manier waarop Vlaanderen erin slaagt om jonge mensen te overtuigen om te kiezen voor een gezonde levensstijl en van de problematiek die zich aandient in onze hulpverlening.

Ik moet hier nog een laatste initiatief aan toevoegen. Door de staatshervorming is Vlaanderen ook bevoegd geworden voor een behoorlijk deel van de drughulpverlening. Dat betekent dat we er ook een kader voor moeten maken, een decretaal kader, maar ook een conceptueel kader als een toch wel bijzondere

expertise binnen onze geestelijke gezondheidszorg. Ook dat is in volle voorbereiding en er zal in oktober ook met de sector een wat groter overleg plaatsvinden om te bekijken hoe we op Vlaams niveau met de nieuwe bevoegdheden de toekomst voorbereiden.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Zoals u weet, ben ik geen specialist, ik ben zelfs geen occasioneel gebruiker. Ik ben geheelonthouder als het op die zaken aankomt.

U verwijst graag naar verschillende partners. U durft zich ook lichtjes te verstoppen achter de VAD en haar adviezen. Als ik de website van de VAD eens bekijk, zie ik dat ze met betrekking tot preventie van softdrugsgebruik en cannabisgebruik, waarschuwt voor een te eenzijdige informatie. Volgens de VAD zou die niet blijken te werken.

Ik kan voor die stelling wel een beetje begrip opbrengen, maar als ik de info- en preventiebrochures bekijk die zij, de Vlaamse overheid en Vlaamse Regering ter beschikking stellen, stel ik vast dat ze een beetje warrig zijn in de communicatie. Verslavingen aan games, roken, alcohol en cannabis worden een beetje door elkaar gehaald. De indruk wordt gewekt dat er goede en slechte manieren van drugsgebruik zijn.

Ik denk, minister, dat er veel duidelijkere signalen moeten worden gegeven dat er alleen maar slechte manieren van cannabisgebruik zijn. Ik kijk ernaar uit, en dat is ook mijn vraag, dat u dit beleid gaat bijsturen in uw volgende plan.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

De heer Björn Anseeuw (N-VA): Uit de gegevens en de cijfers die zijn aangehaald, moeten we twee conclusies kunnen trekken. Ten eerste: drugs, en in het bijzonder ook cannabis, zijn helemaal niet zo onschuldig of ook maar een beetje oké, zoals sommigen hier vandaag nog altijd durven te beweren. Het is heel belangrijk dat het drugsbeleid die boodschap ook elke dag opnieuw ondubbelzinnig uitdraagt.

Ook de tweede conclusie is niet onbelangrijk. Als we kijken naar de resultaten van het preventieve drugbeleid, dat erop gericht zou moeten zijn om de maatschappelijke kost die uit dat drugsgebruik voortvloeit, zo laag mogelijk te houden, dan kunnen we eigenlijk niet anders dan vaststellen dat dat preventieve drugsbeleid op dat punt faalt. De maatschappelijke kost groeit immers alleen maar, samen met het aantal problematische gebruikers.

Een grondige evaluatie van het preventieve drugsbeleid is dan ook echt op zijn plaats, zeker als we bijvoorbeeld weten dat wanneer er vandaag een preventieve actie wordt ondernomen in het kader van het preventieve drugsbeleid, we er niet in slagen om op een directe manier het effect daarvan te meten. De vraag die ons vandaag dus bezig moet houden, is op welke manier en op welke basis we het preventieve drugsbeleid van morgen vorm kunnen geven.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Mevrouw Freya Saeys (Open Vld): Wat mij ook opgevallen is in de studie, minister, is dat slechts een beperkt deel van de doorverwijzers huisartsen zijn. Hoe zou u dat verklaren? Huisartsen spelen immers een heel belangrijke rol in het opvangen van signalen van middelengebruik. Het is heel belangrijk dat zij worden opgenomen in die conferentie rond middelengebruik.

Minister Jo Vandeurzen: Dat laatste is zeker waar, maar het gaat ook breder. Als we naar een nieuw overleg over de structuur van de eerstelijnshulp gaan, is het duidelijk dat er nog heel wat andere expertises en inzichten zijn die bij

huisartsen beschikbaar en toegankelijk moeten zijn om naar adequate hulpverlening te verwijzen. Ik ga er absoluut mee akkoord dat ook in deze problematiek de huisarts andermaal een cruciale rol speelt, als zeer toegankelijke vertrouwenspersoon in de eerste lijn. Dat is duidelijk.

Collega's, het algemene verhaal van een al of niet functionerend preventief beleid zit ook in een zeer maatschappelijke context. We hebben het hier over cannabis, maar we zouden het ook moeten hebben over alcohol, om nog eens een drug te noemen die sociaal aanvaardbaarder is, maar die minstens even problematisch is, als je kijkt naar de risico's die eraan verbonden zijn.

Een preventief beleid zit in het kader van een samenleving, een samenleving die voor jonge mensen vaak heel hectisch is. Maar de boodschap van de preventie is heel duidelijk: het is een ontradende boodschap. We moeten die boodschap echt wel volhouden. De consistentie is dat ze niet altijd alleen over één specifiek product moet gaan, maar ook vaak een breder verhaal moet zijn om voor een gezonde levensstijl te kiezen. Dat wordt door velen bepleit.

Ik ga ervan uit dat in de voorbereiding op de nieuwe conferentie de initiatieven die genomen zijn, tegen het licht gehouden worden, dat er bekeken wordt wat werkt en wat niet, en dat er ook naar de goede modellen in het buitenland wordt gekeken. Op basis daarvan zullen we inderdaad een nieuw strategisch actieplan voor Vlaanderen ontwikkelen.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Er zijn tot slot nog actoren in het preventiebeleid die we misschien niet direct in beschouwing nemen. Kijk naar ons allen hier in het parlement. Ik weet dat mijn partij altijd heel consequent is geweest in het zich heel hard verzetten tegen een gedoogbeleid van cannabis, maar hier in het parlement zijn er nog altijd partijen die de legalisering van cannabis in hun programma hebben staan. Er zijn jongerenorganisaties die pleiten voor de legalisering van soft drugs en die soms zelfs meer suggereren.

Misschien hebben sommige partijen hier wel mee boter op hun hoofd, door te blijven het foutieve debat aan te zwengelen dat cannabis niet schadelijk zou zijn in een of andere goed gebruikte vorm. Ik denk dat sommige partijen hier boter op hun hoofd hebben, en ik hoop dat ik hier volgend jaar niet opnieuw moet staan om nog eens aan te tonen dat de cijfers van problematisch cannabisgebruik onder onze Vlaamse tieners nogmaals gestegen zijn. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de hervorming van de kmo-portefeuille

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de hervorming van de kmo-portefeuille

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de hervorming van de kmo-portefeuille

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp·a): Minister, bij uw aantreden als minister van Economie hebt u vrij snel hervormingen aangekondigd wat betreft subsidies voor bedrijven en flankerende maatregelen. Ook de kmo-portefeuille werd genoemd als een van die maatregelen.

De afgelopen maanden hebben wij, parlementsleden, verschillende keren vragen gesteld over de stand van zaken van die hervorming. Gisteren las ik in de krant dat u die hebt toegelicht tijdens een Voka-meeting (Vlaams netwerk van ondernemingen). Op zich is daar niets mis mee. Maar ik had van u minstens verwacht dat u dat tegelijkertijd met het parlement zou hebben gedeeld. Er is grote ongerustheid in de sector. Veel mensen maken daarvan gebruik.

Wat heb ik gelezen in de krant? U zult ons vandaag, nadat u Voka hebt ingelicht, moeten toelichten hoe uw hervorming eruitziet. U zou het reduceren tot twee subsidiekanalen. Dat is goed, want het is voor de ondernemer duidelijker en gemakkelijker om te vinden. Enerzijds maakt u er een afgeslankte kmo-portefeuille van voor advies en opleiding. Anderzijds komt er groeisubsidie – u zult het ons zo dadelijk verduidelijken – voor transformatie, internationalisatie en innovatie.

Wat doet u wel? Bij de eerste opleidingen en adviezen waarvan er vandaag het meest gebruik wordt gemaakt, reduceert u de bijdrage van de overheid tot 30 procent. Dat wil zeggen dat de ondernemer meer zal moeten bijbetalen. Bij de groeisubsidie trekt u het plafond fors omhoog tot 50.000 euro per project. We weten dat er vandaag het meest wordt gebruikgemaakt van opleidingen, vooral door de kleine ondernemingen.

Minister-president, ik heb vandaag zeer duidelijke vragen voor u. Wanneer komt u met uw hervormingen naar het parlement en zult u uitleggen waar u de middelen voor die hervormingen vandaan zult halen?

Hoe zult u de kleine ondernemer vandaag garanderen die die niet de dupe zal worden van deze hervorming en dat die niet minder zal krijgen dan hij vandaag al heeft?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Minister, misschien moeten we een cursus begrijpend lezen organiseren voor onze parlementsleden. Minister, uit de voorstellen die ik in Het Belang van Limburg heb gelezen, krijg ik de indruk dat net de kleine ondernemer er beter zal uitkomen.

Vandaag is het zo dat er in het hele systeem van Vlaamse steunmaatregelen, in het bijzonder de kmo-portefeuille, overal subsidieplafonds zitten. Men kan een beroep doen op advies, op technologisch advies, internationaal advies. Telkens is dat echter geplafonneerd, tot bijvoorbeeld 2500 euro of 5000 euro. Ik krijg liever 30 procent op een totaal van bijvoorbeeld 10.000 à 15.000 euro, zoals ik in de pers las, dan 50 procent voor opleiding op een totaal van 2500 euro.

Ik heb de indruk dat sommige collega's alles liever met een zwarte bril zien om toch maar paniek te zaaien.

Minister, in welke mate zult u ervoor zorgen dat die kmo-portefeuille vraag-gestuurd is? Vandaag is die veel te veel aanbodgestuurd.

Nogal wat ondernemers klagen over het feit dat, als ze niet tijdig zijn met hun aanvraag en niet tijdig het hele digitale kluwen doorspartelen, ze de subsidie niet krijgen. De cijfers van 2014 bevestigen dat. Gemiddeld trekt een kmo ongeveer 1040 euro, terwijl het maximum op 40.000 euro ligt. Er is dus een enorme onderbenutting. Minister, het is zeer belangrijk dat uw maatregelen op zeer korte termijn worden ingevoerd zodat die steunmaatregelen performanter kunnen worden uitgevoerd.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ook ik heb Het Belang van Limburg gelezen. *(Applaus)*

We gaan erop vooruit. Ik heb vorige week in deze zaal nog Limburg als model gebruikt toen het ging over energieleningen. Het is dus ver gekomen. *(Opmerkingen)*

Ik moet inderdaad Het Belang van Limburg lezen om de goede intenties te leren kennen van onze minister van Economie als het gaat over de vereenvoudiging, de hervorming van een van de belangrijkste steunmaatregelen voor ondernemers en kmo's. Want, mevrouw Turan, niet alleen het parlement heeft dit nog niet gezien, ook binnen de schoot van de meerderheid hebben we dit nog niet kunnen bespreken. *(Opmerkingen)*

Zoals daarnet gezegd, kijk ik dus uit naar het concreet uitgewerkte voorstel.

Het gaat om iets belangrijks. De recentste cijfergegevens die ik heb teruggevonden, dateren uit 2013. Er zijn 75.000 aanvragen goedgekeurd. Die dossiers hebben betrekking op de ondersteuning van ondernemers en kmo's. De ondersteuning slaat op opleidingen en advies bij de groei of doorgroei van de activiteiten. In 65.000 gevallen ging het toen om heel kleine ondernemers en zelfstandigen. Ze krijgen ondersteuning als ze een opleiding volgen of zichzelf bijscholen.

Minister, met een steunpercentage van 50 procent levert dit een relatief beperkte ondersteuning van ongeveer 1000 euro op. Ik heb in het artikel echter ook gelezen dat u dit een amalgaam aan steunmaatregelen vindt. Er zijn 75.000 aanvragen. Geen enkele steunmaatregel bereikt meer ondernemers dan de kmo-portefeuille. Ik vind het dan ook jammer dat u hier zo minnetjes over doet.

Ik vind het tevens belangrijk dat de hervorming die u voorstelt, effectief een verbetering inhoudt. Ik ben blij met elke hervorming en vereenvoudiging. Alles kan zeker beter. Het moet echter vooral voor onze ondernemers en onze kmo's een verbetering inhouden.

Ik heb het even uitgerekend. Dat is niet zo moeilijk. Als de steun 50 procent bedraagt, komt dit uit op een gemiddelde steun van 1043 euro. Als de steun 30 procent bedraagt, gaat het om 600 euro. Bijgevolg zal elke ondernemer ten gevolge van uw hervorming gemiddeld 400 euro minder steun krijgen. Dat kan de bedoeling niet zijn.

Minister, hoe zult u de hervorming hertekenen? Wat zult u aan de meerderheid voorleggen om ervoor te zorgen dat dit voor elke ondernemer en elke kmo effectief een verbetering zal inhouden? *(Applaus bij CD&V en sp.a)*

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik ben de eerste om de kmo-portefeuille een goed instrument te noemen. Ten gevolge van het succes van deze maatregel in het verleden zijn hier evenwel andere instrumenten bovenop geplaatst. Hierdoor is een amalgaam van verschillende kokers ontstaan.

Ik heb de ondernemers, de gebruikers van de kmo-portefeuille, gevraagd hoe zij dit ervaren. Het eerste punt is daarnet al naar voren gebracht. De ondernemers vinden het op administratief vlak nog steeds moeilijk. Hierdoor hebben een aantal bedrijven hun subsidies zelfs gemist. Ze hebben de termijnen laten verlopen. Verder hebben heel wat bedrijven gereageerd met de mededeling dat ze eigenlijk niet goed meer weten waar ze nu wat moeten aanvragen. Er zijn verschillende kokers waarin telkens andere plafonds en percentages gelden. Dit is een moeilijkheid die de bedrijven naar voren hebben gebracht.

Mijnheer Ronse, u hebt terecht vermeld dat de maatregel sterk aanbodgericht is geworden. Dit is in het verleden in de commissie ook al regelmatig aan bod gekomen. De aanbieders gaan vlot bij de kmo's langs om hun diensten aan te bieden. Dit staat los van de wil van de kmo die tot de vaststelling komt dat de kwaliteit moet verbeteren.

Zodra ik dat allemaal had gehoord, heb ik besloten een ontwerp van besluit op te stellen. Ik heb dat ontwerp van besluit bij de Inspectie van Financiën ingediend. Afgelopen maandag heeft Voka me gevraagd wat ik zou doen aan de pijnpunten die Voka bij de kmo's heeft opgevraagd. Ik heb geantwoord dat ik een ontwerp van besluit had geschreven en bij de Inspectie van Financiën had ingediend. Dat ontwerp van besluit vertrekt naar de Vlaamse Regering en zal uiteraard in het sociaal overleg van een advies worden voorzien. U kent de weg die door een ontwerp van besluit moet worden afgelegd. Ik heb het ontwerp van besluit afgelopen vrijdag getekend. Ik heb maandag een vraag gekregen. Het lijkt me logisch dat ik daar ook een antwoord op heb gegeven.

Ik zal even de principes van mijn voorstel overlopen. Het gaat om een voorstel. De percentages en de maxima kunnen nog wijzigen. De principes draaien om twee grote instrumenten. Het eerste instrument is bedoeld om de kwaliteit van het door een kmo geleverde werk te verbeteren. Het tweede instrument is bedoeld ter ondersteuning van een kmo die een stap vooruit wil zetten en wil groeien.

Wat de kwaliteitsverbetering betreft, zijn er momenteel vier hokjes. Het Agentschap Ondernemen levert ondersteuning voor opleiding, voor coaching enzovoort. Die vier hokjes omvatten ook verschillende percentages en verschillende maxima. Ik wil hier één maximum en één percentage van maken.

De ondersteuning moet vraaggericht verlopen. We bepalen dit door de kmo's zelf meer te laten betalen. Wie uitdrukkelijk voor een verbetering van de export kiest, kan hiervoor kennis in huis halen. De ondernemer bepaalt zelf wat hij wil doen. Hij is het best geplaatst om te weten op welk vlak de kwaliteit moet verbeteren. Er zullen geen hokjes meer zijn. De tussenschotten zullen wegvallen.

Als je alles wilt inzetten op opleiding, kun je je volledige bedrag aan opleiding geven, en is er dus zeker niet minder maar meer steun die kan worden gegeven. Dat is het eerste punt. Het is de eigen keuze van het bedrijf waarop wordt ingezet en, wat heel belangrijk is, het is vraaggericht, en bedraagt 30 procent. Er is ook administratieve vereenvoudiging. Er is vandaag een stap waarbij je aan de dienstverlener moet bevestigen dat jij die aankoop gaat doen. Die stap halen we ertussenuit, zodat de eerste stap, de aanvraag en de eigen bijdrage storten, ineens kan gebeuren. Daar wordt een enorme versnelling en administratieve vereenvoudiging gerealiseerd. Dat is wat ik voorstel.

Het tweede deel is de kmo-groei. Voor een kmo die wil groeien door een transformatie te doen van wat die doet, door innovatie of door internationaal ondernemen, zijn er vandaag vier instrumenten, drie bij het Agentschap Ondernemen (AO) en één bij het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT). Ook daar was het niet altijd gemakkelijk voor de kmo om te weten wat waar moest worden ingediend. We willen ervoor zorgen dat ook daar weer de kmo kan kiezen, namelijk tussen ofwel het kopen van externe consultancy ofwel het doen van een aanwerving in het bedrijf. Voor die beide zaken kan je telkens 25.000 euro steun krijgen op één jaar. Dat is wat ik daar voorstel.

Het totale budget van de kmo-portefeuille is 35,5 miljoen euro. Vandaag is het budget voor die vier instrumenten die bestaan bij het AO en het IWT voor groei, 7 miljoen euro. Ik stel aan de Vlaamse Regering voor om dat bedrag op te trekken naar 10 miljoen euro. De totale steun aan de kmo's groeit dus met 3 miljoen euro, in één pakket, zoals ik het voorstel aan de Vlaamse Regering.

Ik denk dat ik daarmee inga op de pijnpunten die er waren, waardoor ik ook effectief het antwoord heb gegeven op de vraag van Voka Limburg, namelijk: jullie hebben het nu opgevraagd, wat ga je ermee doen? Ik denk dat je op die manier de kmo's een beter instrument geeft, dat je ervoor zorgt dat ze een vereenvoudigd instrument hebben en dat ze er zelf voor kunnen zorgen dat ze op die manier effectief de kwaliteitsverhoging of de groei kunnen realiseren zoals zij die zelf kiezen. Dat is minder betuttelend dan in het verleden het geval was.

Ik wil opnieuw afsluiten met te zeggen dat de kmo-portefeuille een van de beste manieren is waarop in het verleden subsidies werden gegeven. Het is misschien een stukje slachtoffer geworden van zijn eigen succes. Laat mij met deze voorstellen naar de regering gaan zodat we de grandeur die de kmo-portefeuille altijd heeft gehad, kunnen bewaren in de toekomst. *(Applaus bij de N-VA en de Open Vld)*

Mevrouw Güler Turan (sp·a): Minister, u krijgt een zeer overtuigend applaus. Dank u wel voor de toelichting. Ik hoef geen lessen te krijgen in begrijpend lezen, zeker niet van wat ik in de krant lees over verklaringen van ministers die eigenlijk geacht zijn die eerst te geven in de parlementen. Ik denk dat heel Vlaanderen wel een lesje kan gebruiken in begrijpend aanhoren van deze meerderheid.

Minister, u komt met een voorstel dat de heer Bothuyne, in alle eerlijkheid, veel beter heeft afgeschoten dan ik dat heb gedaan. Ik heb een vrijblijvende vraag gesteld en collega Bothuyne heeft duidelijk, met cijfers, gezegd: de kleine ondernemer gaat minder krijgen. U hebt die ongerustheid vandaag niet weggenomen. Uw collega van de N-VA had het over paniek zaaien. Ik ben niet degene die paniek zaait, integendeel. Ik ben de eerste geweest die een vraag heeft gesteld om u de kans te geven om te verduidelijken, want de sector en de kleine ondernemer zijn ongerust. De middelen die u van 50 naar 30 procent brengt, zijn immers heel belangrijk voor die mensen.

Ik heb nog een bijkomende vraag. U zegt dat er meer naar de ondernemingen zal gaan. U hebt niet geantwoord op mijn vraag waar die middelen vandaan komen. *(Applaus bij sp.a)*

De heer Axel Ronse (N-VA): Onvoorstelbaar! De zon schijnt, de minister kondigt meer middelen aan en een vereenvoudiging in steunmaatregelen voor kmo's, en nog steeds slagen bepaalde collega's erin om enkel negatieve praat uit te kramen! *(Applaus bij de N-VA)*

Een heel simpel rekensommetje leert mij het volgende, mevrouw Turan. Ik heb een onderneming, ik volg exportadvies, waarvoor de steun vandaag geplafonneerd is via een tussenschot tot 5.000 euro. Wat krijgt u het liefst: 30 procent van een advies dat in totaal 30.000 euro kost, dus 10.000 euro, of 50 procent van een advies dat 30.000 euro kost, maar het is geplafonneerd tot 5.000 euro? Misschien moeten de collega's inderdaad wat beter leren rekenen. Minister, ik denk dat het belangrijk is.... *(Gelach)*

Ik heb het dit keer niet over de minister. *(Gelach)*

Minister, het is belangrijk dat u die maatregelen integreert in een breder kader. Ik vraag me af hoe die twee krachtige maatregelen, die vereenvoudigde kmo-portefeuille en de kmo-groeisubsidie, zullen passen in het algemene beleid.

Mijnheer Bothuyne, voorstellen die niet zijn overlegd, komen straks aan bod. Ik heb ook met ontsteltenis gelezen over een zeker M-attest. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, uw antwoord was verhelderend. Ik kan u steunen bij een aantal zaken. In de vereenvoudiging die u voor

ogen hebt, het optrekken van bepaalde plafonds kunnen we u zeker volgen. Daar zitten elementen ter verbetering in, maar we moeten ervoor zorgen dat die hervorming niet ten koste gaat van de kleine ondernemer. 65.000 van de 75.000 aanvragen in 2013 gingen over de hele kleine ondernemer. Zelfstandigen die alleen of met een of twee medewerkers werken, die hebben geen opleidings- of adviesprojecten van 10.000 of 15.000 euro. Die hoeven niet eens de berekening te maken hoeveel het hun extra zal opbrengen. Het zal hun kosten, zoals het nu voorligt. *(Applaus bij CD&V en sp.a)*

Dat moeten we dus te allen prijze vermijden, minister. Ik roep u dus op, als u uw voorstel voorlegt aan de meerderheid, dat u daar alvast rekening mee houdt. Wat ons betreft, kan er niet worden bespaard op de ondersteuning van kleine ondernemers en zelfstandigen. *(Applaus bij CD&V en sp.a)*

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Minister, de visienota met betrekking tot de fusieoperatie voorziet in een doorlichting van de bestaande instrumenten van zowel het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) als het Agentschap Ondernemen. Hoever staat het daarmee? Hoe wordt dat aangepakt?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Ik heb Het Belang van Limburg niet gelezen. Minister, ik vraag dat u toch via Gazet van Antwerpen zou communiceren in het vervolg. Ik heb wel Kanaal Z bekeken en ik heb een meer algemene vraag over de ondersteuning van het bedrijfsleven. U wilt vereenvoudigen en dat is een goede zaak, al zult u wel moeten bekijken wat nu precies de effecten zijn op alle ondernemingen. Maar ik wil het ook hebben over het totale budget dat gaat naar ondersteuning van het bedrijfsleven. U stelt voor om met 3 miljoen euro te stijgen. De ecologiepremie is van 40 miljoen euro vorig jaar naar 10 miljoen euro dit jaar gegaan. Dat is een daling met 30 miljoen euro.

Toen deze regering aantrad, zei ze dat naast Welzijn een van de domeinen waarin ze absoluut wilde investeren, Economie was. Ze zou er een half miljard euro in investeren. Nu zie ik een vooruitgang op dit front van 3 miljoen euro, maar er was al 30 miljoen euro geschrapt. U pretendeert een investeringsregering te zijn, onder andere in de economie. Waar zitten die investeringen? *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Vanbesien, de ecologiepremie werd niet volledig benut. Het was een onderbenutting die we gemakkelijk konden schrappen binnen die besparing. Steeds meer werd die gebruikt voor dingen die je wettelijk moet realiseren. Daarvoor dient geen ecologiepremie. Dat is om er een stuk bovenop te doen, voor een betere zaak, om de drempel te verlagen om een bepaalde investering te doen. Daarvoor werd die niet meer gebruikt. Dat weet u, maar ik herhaal het nog eens. Gazet van Antwerpen: dat had ik ook gevraagd. Het is bij Het Belang van Limburg gebleven, wat natuurlijk heel belangrijk is.

Inzake de bestaande maatregelen hebben we bij de gebruikers van de kmo-portefeuille gevraagd wat hun knelpunten zijn. Die heb ik daarstraks even toegelicht. Dat is heel belangrijk. Op hetzelfde moment probeer je in het veld zaken te vragen. Dat heb ik ook gedaan. Ik heb ideeën getoetst, en daar kwam het vraaggerichte duidelijk aan bod. Als een kmo overtuigd is om te investeren in human resource, in het uittekenen van een competentie- en loopbaanbeleid in het bedrijf, maar daar hulp bij wil, wel, laat die dan zelf beslissen waarvoor ze dat gebruikt.

Mijnheer Bothuyne, ik begrijp uw rekenwerk heel goed. Ik kan ook wel wat rekenen, dat weet iedereen. *(Gelach)*

De kleine, maar ook de middelgrote ondernemingen moeten van die maatregel gebruik kunnen maken. Dat was al niet meer het geval. Door het plafond van 2500 euro was er bij de middelgrote ondernemingen zelfs geen interesse om het te doen. Het was voor een aantal kmo's gemiddeld 1000 euro. Laat ons ervoor zorgen dat de kmo die zelf vindt dat ze opleiding moet doen, daarin wil investeren. Wij moeten die kmo daarbij helpen. Dat is onze filosofie daarbij.

Ik heb op de voorstelling bij Voka meteen gezegd dat er een discussie is over de maximale en minimale percentages. Ik heb maar een voorstel gelanceerd. Daar zijn we ook minister voor: om voorstellen te lanceren, zeker als ze passen binnen de begroting. Ik weet niet waar u het haalt dat u zegt niet te begrijpen waar ik het geld zal halen. Ik behoud het geld dat vandaag voorzien is: 35,5 en de 7 miljoen euro, en ik doe er 3 miljoen euro bovenop vanuit de portefeuille van mogelijke extra groei. De heer Vanbesien heeft dat juist gezien. Dat is nog geen 500 miljoen euro. We zitten in een strategie, een filosofie, van vereenvoudiging. Als we extra middelen hebben, zullen ze op de beste manier worden ingezet. Dit hoort daarbij.

Ik heb helemaal niet de indruk dat de kmo ongerust is. De kmo zegt dat ze de subsidies nu door administratieve problemen mist. Het is duidelijk dat die er nu niet zullen zijn. Ik ga ervan uit dat de kmo heel blij is omdat ze morgen niet alleen als kleine kmo, zelfs als zelfstandige, voor opleidingensteun een aanvraag zal indienen, maar misschien ook voor andere zaken zoals human resource of internationaal ondernemen of iets innovatiefs dat ze in de praktijk wil brengen. Dat zal dan mogelijk zijn. Dat komt er in de plaats van alleen maar opleiding, omdat dat duidelijk was. De andere zaken waren niet zo duidelijk meer, dat blijkt uit die bevraging. Ik ben er zeker van dat ze boven het gemiddelde van 1000 euro zullen komen, die er vandaag met de kmo-portefeuille is, zoals wij die naar voren brengen. In elk geval zal het vraaggericht zijn. Ik ben het er helemaal niet mee eens dat de kmo ongerust is.

Ik kan u zeggen dat de reactie van Voka-Limburg op deze maatregelen zeer positief was. Dan bleek toen ik hun antwoordde op de vraag wat ik hierrond ging doen.

Mevrouw Güler Turan (sp·a): Minister, de ongeruste ondernemers over wie ik het had, zitten niet op de kmo-lezing van Limburg.

Ik ben blij met de administratieve vereenvoudiging. Wat beter kan, moeten we beter doen. U zegt dat we inzetten op het verbeteren van kwaliteit en op doorgroeien. Maar u moet ook blijven inzetten op het verbeteren van kwaliteit. Er zijn vandaag in Vlaanderen meer dan vijfduizend faillissementen. Veel zouden er kunnen worden vermeden door de juiste tools aan de ondernemer te geven. Door nu de subsidies te herleiden van 50 naar 30 procent, gaat u knoeien en gaat u snijden bij de kleine ondernemer die dat nodig heeft, zowel voor zichzelf als voor het personeel.

Minister, ik ben absoluut niet overtuigd. Ga goed luisteren wat de kleine ondernemer vandaag nodig heeft. Hij moet eerst sterk worden om dan te kunnen groeien en innoveren en internationaliseren. Dat zie ik hier vandaag niet. *(Applaus bij sp.a)*

De heer Axel Ronse (N-VA): Minister, de kleine ondernemer heeft vandaag vooral zuurstof nodig. Dat is wat we met de Zweedse coalities op het federale en Vlaamse niveau doen: zuurstof geven aan de kleine ondernemer. *(Opmerkingen van de heer Bart Van Malderen)*

Inderdaad, mijnheer Van Malderen, op het Vlaamse niveau is door de jaren heen een duivenkoterij aan subsidiemaatregelen voor ondernemers ontstaan, ontwikkeld om te compenseren wat men jarenlang onder jullie bewind op het federale niveau heeft gedaan. U hebt de ondernemers uitgemolken. *(Opmerkingen van de heer Bart Van Malderen)*

Wij zijn die hele duivenkoterij aan het vereenvoudigen, 'lean and mean' aan het maken, zodanig dat de kleine ondernemer er veel meer gebruik van zal maken en meer zuurstof krijgt.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik kijk alvast uit naar de nota die straks ongetwijfeld binnen de meerderheid zal worden besproken.

Wij steunen u in elke hervorming, in elke verbetering, in elke administratieve vereenvoudiging. Wij steunen uw intentie om groei-kmo's beter te ondersteunen met het optrekken van het plafond, maar het zal en mag niet ten koste gaan van die kleine ondernemers. Het is ontoelaatbaar dat we hen 400 euro minder zuurstof gaan geven.

Collega, dit is geen koterij. Dit is een van de beste steunmaatregelen die de Vlaamse overheid ooit in de markt heeft gezet. Dat zijn de woorden van de minister van Economie en Werk van vandaag, de partijgenoot van collega Ronse die het daarnet over koterij had. Ik vind het jammer dat op die manier een van de belangrijkste steunmaatregelen die Vlaanderen ooit heeft uitgewerkt, in de gracht wordt gereden. Helaas. *(Applaus bij CD&V en sp.a)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lydia Peeters aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toename van de winkelleegstand volgens cijfers van IDEA Consult

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, om de zoveel maanden komt het terug in de pers: de alsmaar stijgende winkelleegstand in Vlaanderen.

Minister, ik wil even met u teruggaan in de tijd. In 2010 hebt u met toenmalig minister-president Peeters de winkelnota gelanceerd. In 2011 hebt u een omzendbrief voor een afwegingskader van waar men het best kan winkelen, gepresenteerd. En in 2012 kwam er dan de winkelnota 2.0 met daarin een aantal kernversterkende maatregelen.

Allemaal goed bedoeld, maar desondanks stellen we vandaag toch vast in de studie van IDEA Consult dat de winkelleegstand alsmaar blijft stijgen, vooral in Oost-Vlaanderen en Limburg, met zelfs een stijging van 10 procent of bijna 934.000 vierkante meter winkelruimte die leegstond in 2014.

Minister, ik weet dat het een heel complex gegeven is en dat het over meer gaat dan enkel uw bevoegdheid voor Economie. Ik weet dat er ook wordt gewerkt aan de instrumentenkoffer in het kader van ruimtelijke ordening. Kortom, er zijn heel wat maatregelen die her en der kunnen worden genomen.

Minister, mijn vraag aan u is heel specifiek: welke maatregelen zult u als minister van Economie nemen om die negatieve trend om te buigen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega Peeters, ik moet u eerlijk zeggen dat het niet zo eenvoudig is. Er is de WES-studie waarin de oorzaken naar voren worden gebracht. Daaruit blijkt al dat het onmogelijk is om één allesomvattende maatregel te nemen. Als mogelijke redenen zijn er de ligging, de straat waarin de winkel ligt – als er een paar winkels verdwijnen, kan een straat haar attractiviteit verliezen –, de toenemende winkeloppervlakte, de e-commerce. Ik las vandaag in de krant dat ook de hoge belastingen, de hoge huurkosten elementen zijn. Wat ook duidelijk bleek – en dat is voor mij belangrijk –, is dat de specifieke lokale context zeer belangrijk is voor de leegstand van winkels.

Vandaar dat ik aan elke stad en gemeente aanraad om een strategisch-commercieel plan te maken waarin de visie rond winkelbeleid naar voren wordt gebracht. Het Agentschap Ondernemen heeft een leidraad gemaakt om de steden en gemeenten daarbij te helpen. In het verleden is dat ook ondersteund met centen. Er staat nog één oproep open: als een stad of een gemeente een leegstaand handelspand wil kopen, dan worden er 30 procent subsidies gegeven.

Omdat uit de studie van IDEA Consult nog eens blijkt dat er geen stop is, wil ik wel gaan luisteren naar steden en gemeenten die grote problemen hebben en naar steden en gemeenten die al tot goede oplossingen zijn gekomen, om na te gaan of wij vanuit Vlaanderen nog iets kunnen doen voor het lokaal beleid en of we hun lokaal beleid niet kunnen versterken. Maar er is geen allesomvattende oplossing. *(Applaus bij Open Vld)*

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Ik vind dat een goede suggestie, minister. U hebt dat ook in uw beleidsbrief geschreven, dat u in het kader van de kernversterking zou focussen op de regierol van de lokale besturen.

Een bijkomende vraag. In het verleden was er 13 miljoen euro uitgetrokken voor de kernversterking. Twee projectoproepen liepen af per september 2013. Eén ervan, 'Aankoop handelspanden', staat nog altijd open voor 4,5 miljoen euro. U stelt dat u vooral focust op de commerciële strategische plannen. Gaat er daaromtrent een nieuwe oproep gelanceerd worden door het Agentschap Ondernemen? In het verleden tekenden negentig lokale besturen daarop in. Misschien kan men daar in de toekomst weer een beroep op doen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp·a): Minister, de studie van IDEA Consult dateert al van het eind van het jaar. Ze werd vorige week in de commissie Brussel uitgebreid besproken. Er werd duidelijk hoe schrijnend de toestand is. De winkelleegstand is ongeveer 10 procent – het is 8,7 procent, maar daar gaat het nu niet om.

Laagconjunctuur is zeker niet de belangrijkste oorzaak. Die speelt eigenlijk helemaal geen rol. Er is veel meer aan de hand. Het belangrijkste is dat zelfstandige winkeliers moeten opboksen tegen de grote ketens die aan prijzendumping doen en de opkomst van e-commerce. Dat is nog maar een fractie, maar dat gaat toenemen. We moeten die tendens een halt toeroepen. We zitten op een keerpunt wat betreft kleinhandel.

Wat gaan we nu doen? Gaan we investeren in megalomane shoppingcentra buiten de stad? Of gaan we onze historisch sterke handelskernen versterken? Voor ons is dat duidelijk. Die handelskernen, het winkelen in de buurt van wonen, in de steden: dat zijn onze sterkste troeven. Ze komen tegemoet aan de belevingsdrang van de mensen. Ze willen beleving.

Minister, als u onze handelskernen belangrijk vindt, waarom hebt u de subsidies voor kernversterking dit jaar dan stopgezet?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Er is inderdaad een dubbele beweging nodig. Versterking van de kernen, dat heeft een lokale context. Dat moet worden bekeken geval per geval. De gemeenten zullen daar een belangrijke rol in spelen. Tegelijk moet men de concurrentie buiten de kernen bemoeilijken. Ik suggereer om te doen zoals burgemeester van Puurs Van den Heuvel, en dat is geen baanwinkels meer toelaten. Ik suggereer u ook om te doen zoals burgemeester Somers van Mechelen, en bezwaar aan te tekenen tegen Uplace.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Uit de studie van IDEA Consult blijken twee zaken. Er is een veranderend koopgedrag bij de consument. Hij wil alles het liefst in één beweging kopen, met vlotte parkeergelegenheid. De shoppingcentra en de baanwinkels bieden deze luxe, en ook de grote winkelstraten in grote steden zoals Antwerpen en Gent. Het is duidelijk dat de zelfstandige winkels moeilijk kunnen concurreren tegen die grote winkelketens die in de winkelstraten en shoppingcentra zitten en dit vanwege de neerwaartse prijsspiraal waarbij de rendabiliteit van de kleine zelfstandige onder druk komt te staan. Ik verzin het niet. Dit staat in de studie van IDEA Consult.

Vlaanderen zet in op zijn kernversterkend beleid en het laat de lokale besturen toe om zelf een kernwinkelgebied aan te duiden. Het zijn de lokale besturen die moeten zorgen dat de stadskernen levendig en aangenaam worden met lokale winkels, woongelegenheid, ontspanning, vrije tijd, onderwijs. Het hangt allemaal samen.

Het probleem is dat sommige lokale besturen willen uitpakken met grootschalige baanwinkels en shoppingcentra. Ze willen die grote ketens lokken naar de stad.

Er zijn ook positieve voorbeelden van lokale besturen, zoals de N-VA-burgemeester in Bilzen. Die heeft haar eigen visie ontwikkeld over kernversterking, een evenwichtige mix van ketenwinkels, lokale handelaars en horeca in het winkelcentrum. In het stadscentrum kan men twee uur gratis parkeren. Dat is al heel wat.

Zijn er nu nog mogelijkheden om de lokale besturen in de juiste richting te duwen? Zijn er manieren om de lokale besturen die niet inzetten op kernversterking, toch in de juiste richting te begeleiden? Het kan niet de bedoeling zijn dat Vlaanderen inzet op kernversterking en dat er verder niets mee gedaan wordt.

De voorzitter: Mevrouw Fournier, u zult een sp.a-burgemeester moeten noemen, want we hebben er al drie van de vier gehad.

Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Ik denk dat onze fractie hier al aan bod is gekomen, met collega Van den Heuvel, maar we hebben ook nog andere mooie projecten in West-Vlaanderen. Ik zal echter niet zeggen hoe lang men er gratis kan parkeren. Dat doet hier nu ook niet echt ter zake.

Onze fractie wil er vooral op wijzen dat megaprojecten zoals Uplace toch ook wel een van de oorzaken zijn van het leeglopen van de stadskernen. Hoe meer aanbod er ook is buiten de kern, hoe minder koopkracht er is om binnen de kern te gaan winkelen. Een euro kan maar één keer worden uitgegeven.

Onze fractie is altijd heel duidelijk geweest: wij gaan voor kernversterkend beleid. Toen hij minister-president was, is Kris Peeters de eerste minister

geweest die met een winkelnota heeft uitgepakt. Hij heeft daar in totaal ongeveer 13 miljoen euro voor uitgetrokken.

Minister, we vragen dan ook met aandrang dit beleid voort te zetten. Het is niet evident voor de steden en gemeenten om die leegstand zelf aan te pakken. Ze hebben dus hulp nodig van Vlaanderen. We vragen dan ook met aandrang dat u het beleid van de winkelnota, dat u dat kernversterkend beleid blijft ondersteunen, ook met geld. U hebt gesuggereerd dat zou worden geluisterd naar gemeenten die het wel goed doen. Naar aanleiding van die positieve projecten, van die positieve impulsen kan er misschien opnieuw een budget zijn om de steden en gemeenten te helpen bij hun kernversterkend beleid. *(Applaus bij CD&V)*

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Fournier, ik heb die nota toen samen met collega Peeters geschreven, de kabinetten althans. Niet alleen dat, maar we hebben die samen ingediend en verdedigd. Ik denk dat u dat wel weet. U herinnert zich dat nog. Ik ben dus ook heel duidelijk voor dat kernversterkend beleid. Ik denk dat dit met die winkelnota toen ook duidelijk aan bod is gekomen.

Het verbaast me soms dat niet iedereen hier blijkbaar gelooft in die lokale autonomie, gelooft dat men lokaal een visie kan hebben, dat ze zelf kunnen kiezen of ze baanwinkels willen of niet, of ze grotere winkelcentra of grote winkelstraten toelaten of niet. Voor mij is het vrij duidelijk: ik geloof wel in die lokale autonomie. Lokaal is men het best geplaatst om in te spelen op wat er moet gebeuren. We zien er regelmatig voorbeelden van dat, waar er rekening wordt gehouden met omstandigheden, bijvoorbeeld met een winkelcentrum, dan nog het centrum zich daarop kan enten en zich kan versterken, omdat mensen die van verder naar een winkelcentrum komen, toch de stap naar die stad of die gemeente durven te zetten. Het lijkt me er dus op aan te komen de juiste maatregel te nemen in de juiste context. Wat mij betreft, is de lokale overheid daarvoor het best geplaatst.

U vraagt of ik die opnieuw wil ondersteunen. Mevrouw Segers, als ik me niet vergis, is het sinds 2013 dat die niet meer worden ondersteund. Ik heb dat dus niet geschrapt. Moet ik dat opnieuw gaan ondersteunen? Ik ben er nogal voor dat je op een bepaald moment zegt: hier is een termijn waarbinnen er steun zal komen, neem die nu. Als je dat immers blijft verlengen, dan denkt iedereen dat, als ze het nu niet doen, ze het daarna nog wel krijgen. Je moet er ook ergens wat druk op zetten. Zoals ik heb gezegd, ben ik echter graag bereid om met een aantal steden en gemeenten te gaan spreken, om dan te bekijken waarmee ik steden en gemeenten op de beste manier kan steunen om tot zo'n lokaal winkelbeleid, zo'n strategisch commercieel lokaal plan te komen. Dat is wat ik wil doen en daarvan zal ik verder werk maken.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Minister, ik dank u. Ik kan uw standpunt over de lokale autonomie alleen maar volledig onderschrijven. Wat die nieuwe projectoproepen betreft, die ene liep inderdaad af in september 2013. Misschien zou het in de toekomst toch interessant zijn om het lanceren van dergelijke projectoproepen opnieuw in overweging te nemen.

Ten slotte, we hebben hier gehoord dat er drie prachtige praktijkvoorbeelden zijn: ik heb Bilzen, Puurs en uiteraard de mooie stad Mechelen genoteerd. Misschien is het inderdaad goed dat men kan leren uit die praktijkvoorbeelden, dat lokale besturen worden samengebracht om uit die praktijkvoorbeelden te leren. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jelle Engelbosch aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het invoeren van een mobiliteitsscore (M-score) voor elke woning

ACTUELE VRAAG van Mercedes Van Volcem aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de invoering van een mobiliteitsscore (M-score) voor woningen

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Voorzitter, minister, we konden gisteren allemaal in de krant lezen dat u niet afkerig staat van het invoeren van een mobiliteitsattest bij het te koop stellen van een woning. Dat mobiliteitsattest zou dan, zoals het energieprestatiecertificaat, een score van groen naar rood moeten geven, naargelang hoe goed of slecht de woning is gelegen.

Het lijkt me een heel subjectieve aangelegenheid, want een gezin met twee kinderen heeft heel andere mobiliteitsbehoeftes dan bijvoorbeeld een gepensioneerd koppel of een persoon die elke dag naar Brussel moet pendelen. Nog los daarvan stel ik me de vraag hoe wenselijk het is om bijkomende attesten in het leven te roepen bij de verkoop van een woning. Minister, u haalt in uw beleidsnota aan dat u af wil van te veel administratieve lasten en bijkomende kosten voor de burgers. Hoe strookt dat mobiliteitsattest met die visie?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, collega's, ik kan het pleidooi van de heer Engelbosch enkel bijtreden. De M-score scoort voor onze partij echt ondermaats. Het is een onding. Niemand is er enthousiast over en er werd trouwens niet over nagedacht. Het getuigt enkel van een drang naar regelneverij, waarbij u steeds meer lasten wilt opleggen aan de inwoner van dit land.

We zien geen voordelen. We vinden dat u wel ideeën kunt hebben, maar met een bureaucratische maatregel, minister, zult u het mobiliteitsprobleem in Vlaanderen niet oplossen. Daarvoor hebben we andere zaken nodig. De Vlaming wenst dat de Vlaamse Regering zich bezighoudt met prioritaire zaken. Ik vind het zeer jammer dat zo'n ideetje, deze ballon, het goede werk naar beneden haalt.

Minister, niemand zit te wachten op de M-score. Als u een kernversterkend beleid wilt voeren en de files wilt aanpakken, doe dat dan met een doordacht en daadkrachtig beleid. Spreek ook met uw collega's, want uw voorstel was absoluut geen regeringsvoorstel. Minister, ik vraag u: voer uw M-score af. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, toen ik maandag via diverse mediakanalen de vraag kreeg naar de link tussen mobiliteit en ruimtelijke ordening, heb ik een oplijsting gemaakt van alle initiatieven die op dit moment lopen. Ik heb een opsomming mee: gewestelijke, provinciale, gemeentelijke of stedelijke structuurplannen, mobiliteitsplan, verkeersleefbaarheidsplan, verkavelingsvergunningen, ruimtelijke-uitvoeringsplannen, bijzondere plannen van aanleg (BPA's), milieueffectenrapport (MER), mobiliteitseffectenrapport (MOBER), wijkplannen en duurzaamheidsplannen. Dat zijn allemaal plannen die in bepaalde locaties en gebieden ook een visie ontwikkelen op het vlak van mobiliteit.

Ik heb in dezelfde gesprekken ook gewezen op een bestaand initiatief. Het is geen ballon. Het is ontstaan in de stad Gent, waar u zelf mee bestuurt. Dat is de M-score. *(Rumoer)*

De M-score heeft juist als bedoeling om al die versnipperde en diverse informatie over mobiliteit samen te brengen en op een eenvoudige manier aan de burger te communiceren. Het klopt, mijnheer Engelbosch, dat het twee aspecten heeft. Een eerste is het persoonsgebonden aspect. Dat is afhankelijk van wie u bent: alleenstaande, in het bezit van een wagen, gebruiker van het openbaar vervoer, kinderen. Het tweede aspect is locatiegebonden.

Het project bestaat dus al. Het wordt al sinds de vorige legislatuur gefinancierd vanuit het departement Omgeving. Het eerste luik van het onderzoek, uitgewerkt samen met de Universiteit Gent en de stad Gent, had betrekking op dat persoonsgebonden aspect. Het volgende gaat over het locatiegebonden aspect van de M-score.

De bedoeling is om de burger goed te informeren, te zorgen voor vereenvoudiging. Zo weet de burger goed waar hij met één klik, in al die verschillende plannen, een beetje lasagnepolitiek, de informatie kan vinden die hij die nodig heeft. Het is niet de bedoeling om een bijkomend attest of een administratieve verzwaring in te voeren. We hebben in de Vlaamse Regering reeds beslist dat we naar één algemeen attest gaan, dat een vereenvoudiging en integratie meebrengt. We werken daar hard aan. Zoals ik gisteren heb gezegd, wachten we de tweede fase in de studie af en kijken dan hoe we eventueel de M-score kunnen integreren in dat eengemaakte attest in Vlaanderen.

Het klopt dat de M-score, waardoor de burger gemakkelijk toegang heeft tot die informatie, wat dubbele reacties heeft uitgelokt. Er waren een aantal negatieve reacties, maar er waren ook heel wat positieve reacties, die hier blijkbaar niet aan bod komen. Ik heb ze opgelijst, mevrouw Van Volcem, want u hebt ze blijkbaar niet gelezen. De Vlaamse Automobilistenbond, Touring, het Netwerk Duurzame Mobiliteit, de Landelijke Gilden, de academici van Leuven en Gent en de Bond Beter Leefmilieu hebben positief gereageerd op die voorstellen.

Iedereen heeft de mond vol van duurzame mobiliteit en hoe de ruimtelijke orde in Vlaanderen wanordelijk is gegroeid. Als we het echt menen met mobiliteit en als we iets willen doen aan de ruimtelijke wanorde, dan is die M-score een van de instrumenten waarmee we de burger informatie kunnen geven om een verantwoorde keuze te kunnen maken.

We wachten nu de laatste fase van het project af. We zullen daarna zien hoe we daarmee verder gaan. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord en voor de nuancering die u hebt aangebracht. U zegt dat u geen apart attest wilt, maar dat u mobiliteit samen met ruimtelijke ordening wilt bekijken. De link die u legt tussen ruimtelijke ordening en mobiliteit is essentieel. Ik vrees echter dat een mobiliteitsattest totaal naast de kwestie is. Voor woningen die te koop worden gesteld, draagt dat attest totaal niets bij aan het mobiliteitsvraagstuk in Vlaanderen. Ik ben niet de enige die dat zegt; ook de professoren van de universiteit brachten gisteren de nodige nuanceringen aan in hun onderzoek. Zij hebben dat onderzoek uitgevoerd, specifiek en persoonlijk gericht op het individu en volgens de eigen behoeften van dat individu. Een algemeen mobiliteitsverhaal voor een woning blijft dan ook een utopie.

Volgens de professoren is een tweede fase in het onderzoek mogelijk, maar de minister heeft nog niet ingestemd met de financiering daarvan. Daarbij willen zij specifiek op wijkniveau bekijken of er een winkel of school in de buurt is. Op basis daarvan willen zij een app maken, maar ik denk dat er vandaag al voldoende apps zijn. Zo kan iedereen op Google Maps zelf opzoeken waar zijn of haar woning gelegen is. Er is dan ook geen behoefte om een app te laten ontwikkelen die nog eens hetzelfde doet.

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik probeer heel lief voor u te zijn. Ik begrijp uw bedoelingen en ik weet dat mobiliteit in Vlaanderen moet worden geïntegreerd in de ruimtelijke ordening. Ook ik ben daar voorstander van. Ik ben ook voorstander van mobiliteitsplannen. U bent echter minister van Ruimtelijke Ordening. Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen staat op til en bij elke bouwaanvraag in Vlaanderen is er al een mobiliteitstoets. En wanneer er grootschalige effecten zijn, moet nog een mobiliteitseffectenrapport worden toegevoegd. Daarnaast is er dan nog een milieueffectenrapport.

Dat zijn allemaal zaken om de mobiliteit in Vlaanderen te verbeteren. En natuurlijk wil mijn partij dat de mobiliteit in Vlaanderen verbetert, onder meer met een goed openbaar vervoer dat vraaggestuurd is en met treinen die op tijd rijden. Daar liggen mensen wakker van, minister, niet van uw bureaucratische toets die niets zal vereenvoudigen. Wat wilt u nu eigenlijk bereiken? Dat elke verkoop van een woning nog moeilijker wordt terwijl de mensen al kreunen onder de papierlast? U moet maar eens aan een notaris of makelaar vragen wat hun te doen staat. Het is volgens mij dan ook absoluut geen goede zaak om die M-toets in te voeren. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord, nu als fractieleider. *(Applaus)*

De heer Joris Vandenbroucke (sp·a): Minister, ik vind dat uw coalitiepartners iets te negatief reageren op uw ambitie. *(Applaus bij CD&V)*

Het lijkt erop dat u de ambitie koestert om een oplossing te vinden voor ons gigantisch mobiliteitsprobleem, dat verbonden is met onze dramatische ruimtelijke ordening. Als die M-score beperkt is tot de mededeling 'hier rijdt geen bus, koop maar twee auto's', dan is dat inderdaad geen goed instrument. U zou met die M-score voor bestaande woningen bijvoorbeeld in kaart kunnen brengen wat de desastreuze gevolgen zijn van de besparingen op het openbaar vervoer. U zou er de ambitie aan kunnen koppelen om de bestaande woonkernen beter en duurzamer te ontsluiten. U zou ook de M-score kunnen gebruiken om toekomstige ontwikkelingen beter te laten gebeuren rond openbare vervoersassen. Maar dan moet u natuurlijk ook wel investeren.

Kortom, onze fractie is bereid uw voorstel op een positieve manier te benaderen, tenminste als u er echt de ambitie aan koppelt om oplossingen te bieden voor het moeilijke verband tussen ruimtelijke ordening en mobiliteit.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, het is jammer dat door uw aanpak een goed signaal rond kernversterking in een storm van kritiek is terechtgekomen. Ook wij hebben scherp gereageerd. Dat had vooral te maken met de geloofwaardigheid van uw beleid. Gisteren gaf u, nogmaals, een goed signaal rond kernversterking, terwijl u enkele weken geleden een nota voorlegde waarin u woonuitbreidingsgebieden versneld wilt aansnijden. Dat zijn tegenstrijdige berichten. Die woonuitbreidingsgebieden kunnen versneld aangesneden worden zonder woonbehoeftestudie, zonder ruimtelijk uitvoeringsplan.

Minister, in Vlaanderen verdwijnt dagelijks 6 hectare open ruimte. We hebben de dichtst bevolkte regio van heel Europa en ook de meest verspreide bebouwing. Welk signaal wilt u dan geven: kernversterking of woonuitbreiding?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u lijkt op een gids die met de geheven arm vooroploopt en de mensen probeert wegwijs te maken, in dit

geval, over de bereikbaarheid van de woning die Vlamingen eventueel zouden willen kopen. Alleen bent u blijkbaar vergeten even achterom te kijken of iedereen nog volgt. Uw coalitiepartners zijn een andere richting ingeslagen. Zelfs burgemeesters van uw partij zeggen nu dat dit toch maar een dwaas idee is.

Minister-president, dit lijkt wel een constante te worden in uw Vlaamse Regering. Ministers lanceren allerlei initiatiefjes, of nemen zelfs beslissingen, die dan door andere coalitiepartners worden afgeschoten. Denk maar aan de kmo-portefeuille, of het onverdoofd slachten tijdens het Offerfeest, of nu met deze M-score. Het wordt dus hoog tijd dat u de troepen tot de orde roept en dat uw Vlaamse Regering opnieuw collegiaal als een team gaat optreden, tenminste als u nog enige geloofwaardigheid wilt behouden.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

De heer Lode Ceyssens (CD&V): Allereerst, mevrouw Van Volcem, ik zou niet graag in de schoenen van uw echtgenoot staan, wanneer u vanavond thuiskomt en hem met 'dag, lieve schat' begroet.

Maar laat ons wel wezen. Alle experts zijn het er roerend over eens: mobiliteit en ruimtelijke ordening zijn twee zaken die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Ik verwijs naar het onlangs verschenen manifest van de VRP over een betere samenhang tussen mobiliteit, stad en regio. Ik stel alleen vast dat bij de eerste verwijzing van een minister naar een bestaand instrument, de grote kanonnen boven worden gehaald zodat alles, inclusief de inhoud, weggeschoten wordt.

Wat de attesten betreft heeft onze fractie hier tijdens de vorige legislatuur herhaaldelijk gepleit voor een integratie van alle benodigde attesten. De bevoegde minister heeft daar de hele legislatuur niets mee gedaan. Minister Schauvliege is als eerste, samen met minister Turtelboom, met een conceptnota voor integratie naar de regering gekomen.

En ik wil ten slotte zeggen, mijnheer Engelbosch, dat uw collega-vastgoedmakelaars er in hun advertenties ook naar verwijzen wanneer een woning goed ontsloten is. Ik denk dat een koper ook het recht heeft om te weten wanneer een woning slecht ontsloten is! Dat lijkt me relevanter om te weten dan weten of ik in een rijke of een gekleurde buurt kom te wonen! *(Applaus bij CD&V, sp.a en Groen)*

Minister Joke Schauvliege: Dames en heren, ik ben ervan overtuigd dat als we echt verandering willen in mobiliteit en als we echt willen investeren in een goede link tussen duurzame mobiliteit en ruimtelijke ordening, we dan inderdaad ook kansen moeten geven aan het project dat op dit moment loopt over de M-score.

Het is niet de bedoeling om het ingewikkelder te maken. Integendeel, het is een vereenvoudiging. Ik heb daarnet gewezen op de dertien verschillende soorten plannen en instrumenten die op dit moment een uitspraak doen over een bepaalde locatie op het vlak van mobiliteit. Ze kunnen allemaal naast en boven elkaar werken. Het is niet zo evident om er zomaar een-twee-drie alle informatie uit te halen. De M-score heeft juist de bedoeling om de burger die bepaalde belangrijke aankopen wil doen, wegwijs te maken en een instrument aan te bieden om er de juiste informatie uit te halen.

Het klopt, mijnheer Engelbosch, dat heb ik in mijn antwoord al aangehaald, dat de studie uit twee delen bestaat. De eerste studie, die nu gefinaliseerd is, is het persoonsgebonden deel. U kunt dit trouwens al uittesten op www.m-score.be. De tweede fase is effectief al uitgeschreven. Het is een gunning, een aanbesteding die al weg is, maar misschien heeft die informatie u niet bereikt. De bedoeling is om dit ook locatiegebonden te maken.

Ik herhaal nogmaals dat het niet de bedoeling is om naar een meer complexe structuur te gaan. We hebben in deze Vlaamse Regering al beslist dat we voor een eengemaakt attest gaan. We hebben al een hele weg afgelegd, we hebben al heel wat werk gedaan. We zijn alles aan het oplijsten en we zullen eind dit jaar met heel concrete voorstellen komen. Als na dit project blijkt dat het een goed instrument is, kan het onderdeel van die studie worden.

Mevrouw Pira, is dit een doekje voor het bloeden? Staat dit haaks op ander beleid inzake kernversterking? Ik denk het niet, ik heb u dit al een paar keer gezegd, ook in de commissie. Leest u alstublieft eens goed de nota die in de Vlaamse Regering is goedgekeurd over de woonuitbreidingsgebieden. Er staat heel prominent in dat we de woonuitbreidingsgebieden die kernversterkend zijn, aansnijdbaar maken, en dat we de woonuitbreidingsgebieden die niet kernversterkend zijn, die niet goed ontsloten zijn, zullen schrappen. U brengt altijd een heel eenzijdig verhaal. U zegt dat ik alles aansnijdbaar zal maken, maar dat is niet waar. Er staat heel uitdrukkelijk in dat het gaat om kernversterking.

Er werd ook gezegd dat het een ballonnetje is, het zoveelste plannetje en dat mijn collega's niet volgen. Het is geen ballonnetje. Het is niet zomaar een plannetje. Het is iets dat al sinds de vorige legislatuur vanuit Vlaanderen gefinancierd wordt. Het is iets waarvoor ook nu al een gunning is uitgeschreven om ervoor te zorgen dat het vervolgverhaal kan worden gerealiseerd en verder kan worden bestudeerd door de universiteit van Gent.

Het is trouwens een project dat gegroeid is vanuit de basis in de stad Gent, dat heb ik al gezegd. Het is dus niet iets dat zomaar uit de lucht komt gevallen. Het is een instrument dat op het terrein al aan het opborrelen was en dat al bestaat. Wij gaan er verder mee aan de slag. Ik ben ervan overtuigd dat als we echt iets willen doen op het vlak van mobiliteit en ruimtelijke ordening, dit een van de instrumenten is om daaraan bij te dragen. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Mijnheer Ceyssens, ik dank u om mijn stelling bij te treden en om het met mij eens te zijn. U zegt dat de kandidaat-kopers die informatie vandaag al krijgen van makelaars. Kandidaat-kopers kunnen al opzoeken op Google Maps waar de woning gelegen is, daar is geen administratie voor nodig die een nieuw attest in leven moet roepen. Dat lijkt me evident, ik dank u voor uw steun. *(Applaus bij de N-VA en Open Vld)*

Minister, u zegt dat ik de informatie over de tweede fase niet heb gelezen. De onderzoekers hebben er blijkbaar ook nog geen weet van dat die tweede fase eraan zit te komen, gisteren toch alleszins nog niet. Ik wil toch even duiden dat dit geen beslissing is geweest van deze Vlaamse Regering en ook niet van de vorige Vlaamse Regering. Het is een test die vandaag wordt uitgevoerd. Het is een testfase. We zullen inderdaad wel zien wat ervan komt.

In totaliteit denk ik dat we wel allemaal hetzelfde wensen, en dat blijkt ook uit het regeerakkoord. Wij willen de link tussen mobiliteit en ruimtelijke ordening duidelijk leggen. We moeten tot een integrale aanpak komen voor een kernversterking van onze dorpen en onze steden. Ik heb er alle vertrouwen in dat wij vanuit de meerderheid tot een algemeen plan zullen komen dat inderdaad de mobiliteit in Vlaanderen zal versterken, maar nog eens: dat M-attest draagt daar volgens mij op geen enkele manier toe bij. *(Applaus bij de N-VA en Open Vld)*

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik had gehoopt u te kunnen overtuigen om uw voorstel af te voeren. Ik begrijp dat u die M-score verder verdedigt, als u dat ook lanceert, maar ik zou u toch in alle vriendelijkheid willen vragen om het nog eens te overwegen. Ik ben ervan overtuigd dat wij in Vlaanderen een betere ruimtelijke ordening en een vlotter verkeer nodig hebben – daar hebt u een punt – maar uw maatregel om alle huizen een M-score toe te

kennen, is een bureaucratische maatregel die tot niets zal leiden. *(Applaus bij Open Vld en de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Ingrid Lieten aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de oproep van 43 professoren van Vlaamse en Brusselse universiteiten om niet minder maar meer te investeren in natuur en milieu

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp·a): Minister, we hebben de voorbije dagen in verschillende kranten kunnen lezen dat 43 professoren van verschillende Vlaamse universiteiten een oproep hebben gelanceerd. Zij zeggen dat het onbegrijpelijk is dat Vlaanderen de investeringen in natuur en milieu wil terugdraaien. Ze zeggen dat belangrijke beslissingen om die natuur te beschermen, uitblijven. Ze zeggen dat ze ook zeer ongerust zijn over de voorstellen die nu circuleren om uitvoering te geven aan het Natuurdecreet. Daaruit zou blijken dat er minder geld beschikbaar zou zijn voor het beheer van natuurgebieden en voor de natuurverenigingen die daar met vrijwilligers aan werken. Ze zeggen dat dat geen slim beleid is en dat op die manier de klok twintig jaar wordt teruggedraaid.

Minister, als 43 professoren samen zo'n manifest publiek maken, weten we dat het ernstig is. Professoren kruipen immers niet zomaar iedere dag in de pen om een opiniestuk te schrijven, en zeker niet met 43 professoren van verschillende universiteiten samen. We moeten dat dus ernstig nemen. Ik vind ook dat we die professoren moeten horen in het parlement. We moeten kunnen luisteren naar hun wetenschappelijk onderbouwde inzichten en naar hoe ze daarmee omgaan. Ik zal dan ook in de commissie voorstellen dat we daar een hoorzitting over houden.

Maar wat gaat u doen, minister? Hoe gaat u reageren op die oproep van die 43 professoren tot meer natuurbescherming?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Lieten, u hebt ook mijn reactie kunnen lezen op de vrije tribune die gisteren verschenen is. Ik vind dat wij in Vlaanderen moeten investeren in natuur en dat dat ook best geld mag kosten. Ik heb voor u een aantal grafiekjes meegebracht. Er wordt immers vaak met cijfers gegoocheld, en dus is het goed om de feiten even voor ogen te houden.

Ik heb hier een grafiekje bij waarop u kunt zien dat er een duidelijke stijging is, en dat die stijging ook aanhoudt. Het gaat over het budget dat effectief naar natuurbeheer gaat in Vlaanderen. U ziet hier een forse stijging. Men zegt dat de klok twintig jaar wordt teruggedraaid, maar u ziet hier dat het twintig jaar geleden nul was en dat er sindsdien een forse stijging is geweest. Ook de voorbije vijf jaar, op momenten dat wij hier allemaal serieuze inspanningen hebben moeten doen om te zorgen dat het budget in evenwicht was, hebben wij ervoor gezorgd dat het budget voor effectief beheer van natuur de hoogte is ingegaan. Het effect daarvan is dat het aantal hectare in effectief natuurbeheer de voorbije vijf jaar met 45 procent is toegenomen. Ook die cijfers kan ik u hier voorleggen.

En natuurlijk is dat ook samen onze verdienste. De vorige legislatuur zat u namelijk mee in de Vlaamse Regering. Wij hebben toen onze verantwoordelijkheid genomen. U ziet dat we een stijging hebben gerealiseerd van 45 procent. Er zijn dus veel meer hectaren effectief in natuurbeheer.

Eén zaak hebben we wel moeten beslissen, naar aanleiding van de begrotingsaanpassing 2015. Ook dat wil ik heel graag even duiden. U weet dat we in totaal met de Vlaamse Regering 330 miljoen euro moesten besparen. Wat hebben we gedaan? We hebben niet bespaard op budgetten die naar terreinbeherende verenigingen gaan. We hebben niet bespaard op budgetten die naar effectief natuurbeheer gaan. We hebben wel naar onszelf gekeken.

Wat hebben we beslist, uit noodzaak, aangezien elk departement moest besparen? We hebben gezegd dat deze Vlaamse Regering de 20 miljoen euro per jaar die de Vlaamse overheid zelf investeert om eigendom te verwerven – alleen eigendom te verwerven – voor één jaar naar 10 miljoen euro per jaar zou brengen. Dat gaat over aankopen die de overheid zelf doet: parken, kastelen en natuurgebieden. Het gaat niet over extra natuur die wordt gecreëerd. Wij hebben zelf als overheid beslist dat het voor één jaar een lager budget is. Nogmaals: de budgetten voor effectief beheer, voor terreinbeherende verenigingen, zijn gestegen.

Minister, er wordt verwezen naar de poldergraslanden. Ik maak mij sterk dat wij daarvoor heel binnenkort een goede, juridisch robuuste oplossing zullen vinden binnen deze Vlaamse Regering.

Ook het nieuwe Natuurdecreet hebben wij samen goedgekeurd tijdens de vorige legislatuur. Het is ook goedgekeurd in dit Vlaams Parlement. Wat zegt dat nieuwe Natuurdecreet? Dat iedereen aan natuurbeheer kan doen en dat daarvoor dezelfde budgetten ter beschikking staan. Daarop wordt dus niet bespaard. Hetzelfde budget blijft ter beschikking voor iedereen die aan natuurbeheer doet. Ook daar is er geen besparing in Vlaanderen. *(Applaus bij CD&V)*

Mevrouw Ingrid Lieten (sp·a): Minister, de uitdaging bestaat erin om een geïntegreerd beleid te maken en niet uit te gaan van het feit dat er een tegenstelling zou zijn tussen economie en natuur, zoals die discussie met de poldergraslanden nu ook wordt gevoerd. We moeten de natuur niet opsluiten in de reservaten en dan proberen de economie meer ruimte te geven, maar naar een globaal beleid gaan.

Minister, ik heb het gevoel dat u daarin onvoldoende wordt gesteund door uw coalitiepartners. We hebben het in de vorige actuele vraag gehad over de relatie tussen mobiliteit en ruimtelijke ordening. We hebben het gehad over het klimaatbeleid en de relatie met de minister van Energie. We hebben het de voorbije tijd gehad over verschillende dossiers waarin we merken dat deze regering stilstaat.

Minister, wordt u wel gesteund door uw coalitiepartners N-VA en Open Vld in uw pogingen om naar een duurzaam Vlaanderen te gaan?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, ik weet ondertussen dat het niet veel zin heeft om u te confronteren met de harde realiteit. Het aankoopbudget van het Agentschap voor Natuur en Bos is gehalveerd. U hebt er zelf naar verwezen. In de praktijk betekent dat dat er dossiers worden stopgezet door uw administratie.

De aankoopbudgetten voor terreinbeherende verenigingen zijn het afgelopen jaar gedaald. Ik kan u ook de grafieken laten zien, hoor. Ik kan hetzelfde spelletje spelen als u doet. Wat de afbakening van natuur- en bosgebieden betreft, is er het afgelopen jaar bijna niets gebeurd. Maar, minister, wat doet u, in plaats van die bezorgdheden die opborrelen in de samenleving aan te grijpen om uw beleid te versterken? U gaat tekeer als een duivel in een wijwatervat om uzelf vrij te pleiten. Het is gewoon bedroevend.

Daarom heb ik ook een actuele vraag ingediend over dit onderwerp, maar niet ten aanzien van u, omdat ik weet dat dat geen zin heeft, maar wel ten aanzien van de minister-president.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, ten eerste vind ik het altijd een beetje vervelend als debatten en vragen hier worden aangestuurd door – in dit geval veertig – professoren. We hebben een tijd geleden een klimaatdebat gevoerd op vraag van elf BV's. Ik zou zeggen: laat ons elk onze agenda bepalen.

Ten tweede wil ik iets zeggen over de uitvoering van het Natuurdecreet. Ik heb uw Vrije Tribune gelezen, minister, en kan mij daarin grotendeels terugvinden. Maar ik zou er toch op willen aandringen dat u zo snel mogelijk uitvoering geeft aan het Natuurdecreet en zo snel mogelijk een beslissing neemt – ik denk dat u juni beloofd hebt – wat betreft de poldergraslanden.

Ten derde kan ik mevrouw Lieten op één vlak wel volgen. Ik hoop dat de heer Vandaele de moed zal hebben in verband met deze actuele vraag het woord te nemen. Dit is het zoveelste dossier in verband met milieu, natuur en landbouw dat de tegenstellingen tussen CD&V, met u als minister, en de coalitiepartner N-VA laat opborrelen.

Minister, het interview met de heer Sanctorum en de heer Vandaele lijkt wel een motie van wantrouwen tegen uw beleid. Van de heer Sanctorum kan ik dat natuurlijk begrijpen. Ik hoop evenwel dat de heer Vandaele dit even kan toelichten.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Mijnheer Sintobin, u moet het artikel natuurlijk goed lezen.

Minister, u kent mijn bezorgdheid als het om milieuthema's gaat. Dit geldt zeker voor de poldergraslanden die hier daarnet zijn vermeld. Ik heb u die bezorgdheid enkele weken geleden nog vanop de tribune trachten duidelijk te maken. Ik heb dat gedaan op een liefdevolle wijze, zoals mevrouw Van Volcem dat pleegt te doen.

Vandaag hebt u in De Standaard verklaard dat enkele leden van het Vlaams Parlement hebben geprobeerd met betrekking tot de graslanden zelf een compromis tussen natuur en landbouw uit te werken. Dat is iets wat we allemaal nastreven. Volgens u is dit compromis juridisch echter niet voldoende robuust. U hebt die woorden daarnet nog zelf op het spreekgestoelte uitgesproken.

Als een dergelijk compromis wordt uitgewerkt en u op een schoteltje wordt aangeboden, zou u dat volgens mij met beide handen moeten aangrijpen en vervolgens uitvoeren. Indien u dat wilt, mag u het nog robuuster maken. Ik hoop en maak me sterk dat u dit vooralsnog zult doen. Op die manier zullen we een stap vooruit kunnen zetten.

Mevrouw Lieten, als ik namens de N-VA mag spreken – wat ik in dit geval mag doen – kan ik u verzekeren dat u er geen nanoseconde aan moet twijfelen dat die steun voor een sterk natuur- en milieubeleid er is. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, in het opiniestuk stellen de 43 wetenschappers en professoren duidelijk dat landbouw en natuur elkaar

kunnen versterken. Onze fractie is hier ook van overtuigd. We kennen allemaal tal van lokale projecten waarbinnen natuur en landbouw elkaar versterken en waarvoor een breed maatschappelijk draagvlak bestaat.

De polarisatie tussen landbouw en natuur, die nu al een heel politiek werkjaar aan de gang is, levert geen enkele toegevoegde waarde op. Veel dossiers worden symbooldossiers, wat tot stilstand kan leiden.

Minister, de natuur en het leefmilieu zijn van iedereen. U hebt net aangetoond dat op het natuurbeleid niet wordt bespaard. In plaats van de zaken in het Vlaams Parlement verder te polariseren, moeten we onze krachten bundelen.

Mevrouw Lieten, wat weerhoudt u en uw fractie ervan ook jullie schouders te zetten onder de uitvoering van het Natuurdecreet, dat in mei 2014 door het Vlaams Parlement is goedgekeurd? *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, er is daarnet naar de N-VA en naar Open Vld verwezen. Uiteraard steunen we u. Het is logisch dat in verband met belangrijke dossiers de knopen snel worden doorgehakt. We steunen u. We moeten ervoor zorgen dat goede beslissingen worden genomen en dat er goede oplossingen komen.

Het gaat inderdaad om belangrijke dossiers, zoals het dossier van de poldergraslanden. We hopen dat er snel een beslissing naar voren zal komen. Uiteraard steunen we u en hopen we dat de knopen zo snel mogelijk en zo goed mogelijk zullen worden doorgehakt.

We zijn zeer blij dat u de beleidsdomeinen Landbouw en Leefmilieu nu onder uw bevoegdheden hebt. We zijn van mening dat landbouw en natuur hand in hand moeten gaan. Dit is voor u zeer grote uitdaging en we wensen u dan ook veel succes. U moet die knopen zo goed mogelijk doorhakken. Landbouw en natuur moeten hand in hand gaan. *(Applaus bij Open Vld)*

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik wil nog eens herhalen dat het nieuwe Natuurdecreet, dat vorig jaar in mei goedgekeurd is, toch wel op een heel ruime steun in het Vlaams Parlement kan rekenen. Het is goedgekeurd in de vorige legislatuur toen wij een coalitie hadden van sp.a, N-VA en CD&V. Het is ook nog eens bevestigd deze legislatuur, met Open Vld erbij. Er zijn dus vier grote democratische partijen die dit mee ondersteunen.

Wat zijn de principes uit dit nieuwe Natuurdecreet? Dit heeft niets maar dan ook helemaal niets te maken met besparingen. Europa heeft op een bepaald moment het signaal gegeven dat een aantal lidstaten hun regelgeving moesten aanpassen omdat een aantal organisaties een te grote monopoliepositie hadden verworven. We hadden regelgeving die op het lijf geschreven was van een aantal organisaties. Dat kwam erop neer dat alle geld waarin was voorzien voor natuurbeheer, richting een beperkt aantal organisaties ging.

Wat zegt Europa? Je moet nieuwe regelgeving maken, heel breed gedragen, die het natuurbeheer voor iedereen openstelt. Maar je moet daar natuurlijk ook goede doelstellingen aan verbinden. Dus iedereen die het engagement aangaat om natuur-doelen te realiseren, kan op dezelfde budgetten, dezelfde subsidies rekenen vanuit de overheid. Dat is wat wij hier in het Vlaams Parlement hebben goedgekeurd.

Het klopt dat wij dat nu gaan uitvoeren. Het komt erop neer dat wie gelijke inspanningen doet, ook een beroep kan doen op dezelfde subsidies. De pot die beschikbaar is, blijft daar, en daar is niet op bespaard, collega's. Daar is niet op

bespaard. Dat is een budget dat vastligt en ter beschikking is voor de uitvoering van dat Natuurdecreet.

Ik ben het eens met de collega's die zeggen dat van een polarisatie tussen natuur en landbouw niemand beter wordt. Dat is ook niet wat deze Vlaamse Regering wil doen. Ik ervaar voldoende steun binnen de Vlaamse Regering, collega Lieten, zoals ik ook van u die steun heb ervaren in de vorige legislatuur. Ik ervaar van iedereen steun om daar effectief werk van te maken en te zorgen dat we verder kunnen investeren in natuur in Vlaanderen. Mocht dat uw grote zorg zijn, dan kan ik die bij dezen absoluut wegnemen. Ook de collega's in het parlement uit de verschillende fracties hebben dat ook nog eens heel effectief herhaald en heel effectief benadrukt.

Men kan natuurlijk van alles zeggen. Men kan met cijfers goochelen, collega Sanctorum. Ik heb hier de cijfers bij mij. Ik kan toch alleen maar herhalen dat de oppervlakte in effectief natuurbeheer in 2009 54.000 hectare bedroeg en dat dat in 2014 78.000 hectare is. Dat is een toename met 45 procent. Dat is een inhaalbeweging die nooit gezien is en een serieuze stijging van de budgetten, en dat in tijden dat er budgettaire krapte is.

Collega's, wat de poldergraslanden betreft, zitten wij perfect op dezelfde lijn, ook collega Wilfried, namelijk dat wij naar een oplossing willen gaan. *(Rumoer)*

Wij moeten ervoor zorgen dat ze worden beschermd op een goede manier. Ook daar ben ik ervan overtuigd …

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Ik word er emotioneel van.

Minister Joke Schauvliege: Ik ben ook soms emotioneel als u tussenkomsten houdt. Bij dezen staan we effen. *(Rumoer. Gelach)*

Ik denk dat we op dezelfde lijn zitten in de meerderheid. Als iedereen aandachtig is, kan ik misschien doorgaan, voorzitter.

Na twintig jaar discussie over dat dossier, kunnen wij eindelijk tot een goede oplossing komen waar we tot een goed compromis kunnen gaan tussen natuur en landbouw die breed gedragen wordt door de Vlaamse Regering maar uiteraard ook binnen dit Vlaams Parlement.

Voorzitter, ik wil afronden en nogmaals benadrukken dat voor mij investeren in natuur ook belangrijk is en dat de cijfers tonen dat het ons binnen deze Vlaamse Regering menens is.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp·a): Minister, in de vorige legislatuur hebben we inderdaad samengewerkt om natuur, economie en landbouw te verzoenen. We hebben gewerkt aan een platform en principiële beslissingen over het Natuurdecreet, over de instandhoudingsdoelstellingen, over de PAS. Nu het moet worden uitgevoerd, wordt heel dat evenwicht onderuitgehaald. De economie en de landbouw trekken het laken naar zich toe, onder uw goedkeurend oog.

Ik zeg dat niet alleen. Natuurverenigingen zijn opgestapt van de onderhandelingstafel omdat ze niet meer au sérieux worden genomen. Minister, ik ben blij dat mijn actuele vraag hier blijkbaar voor een therapeutisch moment heeft gezorgd voor de meerderheid. Ik hoop dat u het ernstig neemt, want het is hoog tijd.

Weet u dat de proffen zeggen dat meer dan 100.000 mensen in Europa vroegtijdig sterven door de slechte luchtkwaliteit en andere milieuproblemen? Weet u dat 2400 soorten in Vlaanderen worden bedreigd? Minister, het is hoog tijd dat u in actie komt. Als u niet voldoende wordt gesteund door de meerderheid, kom dan

naar het parlement. Hier is in elk geval veel meer steun om van Vlaanderen een duurzame, innovatieve topregio te maken. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het beleidsplan Ruimte Vlaanderen

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp·a): Minister, u hebt het de laatste weken en maanden niet zo gemakkelijk gehad. Zelfs deze namiddag zien we dat het niet gemakkelijk is door de keuzes die u in uw beleid maakt. In sommige van die keuzes volgt sp.a de kritiek van anderen. Ik denk aan de Federatie van Drinkwaterbedrijven die u niet volgt in uw hervorming van de drinkwaterfactuur. Of de proffen die u niet volgen in uw natuurbeleid. Of de klimaat-BV's die zelfs een rechtszaak tegen u hebben aangespannen. Het is allemaal kritiek waarvan sp.a denkt dat ze daarin gelijk hebben.

De kritiek die u de afgelopen dagen kreeg over de plannen die u lanceerde om een betere ruimtelijke ordening in Vlaanderen te hebben, die vinden wij ongegrond. U hebt ideeën gelanceerd om de locatie van industrieterreinen te koppelen aan goed bereikbare plaatsen. U hebt geprobeerd een debat op gang te brengen om de ruimtelijke wanorde eindelijk aan te pakken.

Sp.a wil u daarvoor feliciteren, want een politica die verder denkt dan een legislatuur en op de lange termijn initiatieven wil nemen om vooral de ruimtelijke ordening aan te pakken, verdient steun. Mevrouw Lieten heeft gelijk. U hebt problemen met steun in uw regering, want het is niet normaal dat u nog geen uur nadat u zelf een debat op gang probeert te trekken, wordt neergesabeld door uw eigen meerderheid. We vinden dat jammer, want op die manier kun je geen debat voeren over ruimtelijke ordening en kun je geen ambitie tonen om de chaos op lange termijn op te lossen.

Op dat vlak staan we vandaag terug waar we vorige week stonden in het debat over de ruimtelijke ordening. U bent wel gestart met de procedures van het nieuwe Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, maar aangezien u de afgelopen dagen onmiddellijk reacties kreeg die uw debat naar beneden halen, vraag ik me af wat u gaat doen op korte termijn om toch resultaten te boeken om uw beleid voor ruimtelijke ordening aan te passen en daarin vooral ambitie te tonen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Beenders, bedankt dat u zegt dat er ambitie is inzake ruimtelijke ordening, want die is er ook. De grote lijnen in het beleid zijn duidelijk, dat is kernversterking, zorgen dat we niet meer massaal open ruimte aansnijden en inzetten op vereenvoudiging en versnelling. Dat staat prominent in mijn beleidsnota en dat zijn we nu al een jaar lang samen met de Vlaamse Regering aan het uitvoeren.

Er is al heel wat gebeurd. U verwijst naar het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Het Groenboek is gerealiseerd in de vorige legislatuur. We zijn dat nu aan het uitvoeren met tien proefprojecten, twee per provincie. Het zijn geen proefprojecten die ook op de lange termijn voorstellen doen. Ik heb gevraagd om quickwins op tafel te leggen, die op heel korte termijn kunnen worden gerealiseerd.

Ik ben deze en volgende week bezig met mijn ronde in Vlaanderen om kennis te nemen van die quick wins. Ik debatteerde eergisteren in Kortrijk en aan de

oostkust. Er zitten heel wat quick wins in die voorstellen, die ook van onderuit gegroeid zijn, samen met het middenveld en de verschillende actoren. Wij zullen daar ook werk van maken. Dat is meteen een antwoord op uw vraag wat ik op korte termijn zal doen.

U weet dat wij met betrekking tot de vereenvoudiging en de versnelling al heel wat hebben gedaan. De omgevingsvergunning zal binnenkort definitief worden goedgekeurd. Ook het decreet over de complexe projecten is definitief goedgekeurd door deze Vlaamse Regering. Er is de integratie van de milieueffectenrapportage. Ook de planning is al een eerste keer goedgekeurd. Daarnet hadden we een hele discussie over de eengemaakte attesten. Ook daar is werk van gemaakt. Die beslissing is ook genomen door de Vlaamse Regering. We hebben heel concreet al acht gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen goedgekeurd. Ik zou nog een tijdje zo kunnen doorgaan. Het zijn allemaal voorbeelden die aantonen dat er op het terrein al heel wat is gebeurd. Wij willen die ambitie absoluut waarmaken. Dat is ook de visie van de voltallige Vlaamse Regering.

De heer Rob Beenders (sp·a): Dank u, minister. Het siert u dat u de initiatieven die al genomen zijn, opsomt. Maar de conclusie van die initiatieven is dat er op het terrein maar weinig verandert. We moeten vandaag een antwoord bieden op projecten zoals Uplace: plaatsen we dat nog op een weg die al verzadigd is? We moeten vandaag tal van antwoorden geven die we niet kunnen geven omdat uw lijstje nu net te weinig ambitie toont. Wanneer u quick wins wilt lanceren, gaat er geen uur voorbij of ze worden neergesabeld. Dat is nu net wat sp.a bedoelt: zorg ervoor dat u echt kiest voor de verandering in de ruimtelijke ordening. Dat is helaas in de voorbije legislatuur te weinig gebeurd. Durf alstublieft dat debat te blijven voeren, ook al sabelt de meerderheid u neer. U hebt bij het M-attest een aantal organisaties genoemd die wel het debat met u willen aangaan. Wij vragen u om die ambities te blijven tonen. Kom met zo veel mogelijk voorstellen en denk vooral verder op de langere termijn. Dan zal de ruimtelijke ordening, die de afgelopen vijf jaar een stilstand heeft gekend, misschien een voorsprong krijgen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

De heer Axel Ronse (N-VA): Minister, wij hebben in de commissie Ruimtelijke Ordening al een aantal vragen gesteld over de stand van zaken van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Wij stellen in de media vast dat daar naarstig aan wordt gewerkt in de tien projectgroepen. Het is goed dat u uitgaat van een visie waarbij industrie en woningen moeten worden ingepland waar een goede ontsluiting en bereikbaarheid worden gegarandeerd. Maar als wij dan een schot voor de boeg lezen, waarbij u zegt dat wij in Vlaanderen het reservegebied voor industrie, dat nu niet goed ontsloten is, zullen schrappen, dan vraag ik mij af waar u dat gaat compenseren. Zult u in het kader van uw nieuwe Beleidsplan Ruimte Vlaanderen op zoek gaan naar goed ontsloten zones waar bedrijvigheid kan ontstaan? Dergelijke signalen wekken inderdaad ongerustheid. Het is beter om met een meteen goed geïntegreerd verhaal voor de dag te komen dan om onsamenhangende schoten voor de boeg te lossen.

De voorzitter: De heer Ceyssens heeft het woord.

De heer Lode Ceyssens (CD&V): Mijnheer Beenders, na een hele inleiding had u uiteindelijk toch een complimentje voor de minister. Ik denk dat dit terecht was: de bevoegdheid Ruimtelijke Ordening komt in dit parlement meestal maar aan bod als er ergens een RUP is vernietigd. Maar er zijn in het dagelijkse beleid van ruimtelijke ordening gigantische stappen vooruit gezet. Ik noem de omgevingsvergunning, de eengemaakte handhaving waaraan we werken, het decreet over de complexe projecten, de eengemaakte attesten, enzovoort. Maar

daar mag het inderdaad niet bij blijven. Een schip zonder haven heeft altijd de wind recht op kop. Dat ging bij de minister heel duidelijk in haar hoofd om op het moment dat ze het groenboek van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen opnieuw uit de schuif heeft gehaald en zei dat we hiermee concreet op het terrein aan de slag moeten. Collega's, als we durven na te denken over de toekomst, moeten we niet onmiddellijk elke gedachtegang afknallen. We moeten mee durven na te denken hoe Vlaanderen er in 2050 moet uitzien.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters (Open Vld): Mijnheer Beenders, graag toch een beetje nuance. U zegt dat de meerderheid voortdurend het beleid van ruimtelijke ordening neersabelt. Ik kan u verzekeren dat dat niet het geval is. Wij steunen het beleid inzake ruimtelijke ordening. Hier en daar wat kritische opmerkingen maken, staat absoluut niet gelijk met neersabelen.

Minister, ik dank u voor uw antwoord. De startconferentie was inderdaad op 20 november 2014. Toen zijn tien werkgroepen bezig geweest met het verder uittekenen van de plannen voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Het is een ambitieus plan waarin – en dat hopen we – de billijkheid en de logica zal zegevieren. U hebt gezegd dat u bezig bent met het inzamelen van die quick wins. Ik hoop dat we in de commissie zo snel mogelijk een terugkoppeling krijgen zodat we de verdere evolutie van het beleidsplan goed en snel kunnen opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Pira heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Pira (Groen): Minister, in uw beleidsnota zegt u dat het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zou voortbouwen op het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat nu zeventien jaar van kracht is. Het is niet duidelijk of het instrument van de ruimtebalans behouden blijft. De ruimtebalans bepaalt hoeveel hectare er aan welke bestemming wordt gegeven: wonen, recreatie, natuur, bos, landbouw enzovoort. De ruimtebalans levert zeer verhelderende cijfers op, die soms ook wel confronterend zijn. Er blijkt bijvoorbeeld uit dat voor de bestemming natuur en bos in die zeventien jaar slechts 36 procent van de doelstelling is gerealiseerd. Voor wonen is de doelstelling behaald, evenals voor recreatie en voor industrie. Voor natuur en bos is van de ongeveer 50.000 hectare die bijkomend moest worden gerealiseerd, nog geen 20.000 hectare gerealiseerd.

Minister, wat gaat u doen met de doelstellingen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen die niet werden gehaald, zoals die voor natuur en bos? Gaan we de ruimtebalans terugvinden in het nieuwe Beleidsplan Ruimte Vlaanderen?

Minister Joke Schauvliege: Collega's, als we het hebben over de opvolger van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen – het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, dat de nieuwe visie op lange termijn op ruimtelijke ordening moet uittekenen – , merk ik op dat iedereen het eens is over kernversterking. Iedereen vindt dat we moeten ophouden met massaal nieuwe ruimte aan te snijden. Maar iedereen verstaat iets anders onder kernversterking. Je moet een aantal moedige keuzes durven te nemen en soms schrappen in destijds aangeduide woongebieden of industriegebieden of ruimte die moeilijk ontsloten kan worden. Je moet dan nagaan waar we in kernen nog de mogelijkheid tot ondernemen in Vlaanderen kunnen geven, zoals de heer Ronse ook zegt. Dat is de oefening die we inderdaad met z'n allen zullen moeten doen.

Mijnheer Beenders, sta me toe u op een tegenstrijdigheid te wijzen. U hebt daarnet een voorbeeld gegeven van een brownfieldconvenant. Een brownfieldconvenant heeft net als doel om op een verlaten industrieterrein met een heel vervuilde grond een nieuwe ontwikkeling te doen, in plaats van een nieuwe open ruimte aan te snijden. Dat is de filosofie van een brownfieldconvenant. Ik denk

dat het voorbeeld dat u gaf dat tegenstrijdig zou zijn met kernversterking, niet het beste voorbeeld was.

Mevrouw Pira, u vraagt naar de ruimtebalans. Ik heb al heel vaak in de commissie – en misschien jammer dat u op dat moment niet aanwezig was – heel uitdrukkelijk gezegd dat het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen dezelfde ruimtebalans zal hanteren als het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De ruimtebalans zal dezelfde blijven. De manier waarop we gaan werken, zal iets minder stringent zijn. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen verplicht nu iedereen om over het kleinste terrein in Vlaanderen een ruimtelijk uitvoeringsplan te maken dat heel veel tijd vraagt, dat heel strikt is. Als je nieuwe ontwikkelingen wil, zit je vast. Daar willen we van af. We willen meer strategisch nadenken en zorgen dat ook vernieuwende projecten, nieuwe ideeën rond wonen, makkelijker en vlotter op het terrein kunnen worden gerealiseerd.

Dus, kernversterking, niet opnieuw open ruimte aansnijden, vereenvoudiging en versnelling: dat zijn mijn ambities op het vlak van ruimtelijke ordening die we de komende jaren in de Vlaamse Regering en samen met het Vlaams Parlement zullen uitvoeren.

De heer Rob Beenders (sp·a): Minister, sp.a roept u op om zeker een versnelling hoger te schakelen. Het is een legislatuur van bijna stilstand geweest op het vlak van ruimtelijke ordening. Uw voorganger, minister Muyters, is niet verder geraakt dan een groenboek. Hij heeft het in de schuif gestoken en u haalt het er nu weer uit. U probeert het debat op gang te trekken, schakel een versnelling hoger, zorg ervoor dat we ambitie tonen zodat de problemen waar we vandaag mee zitten, een antwoord krijgen op korte termijn.

Als dat niet lukt binnen de Vlaamse Regering, roepen we u net zoals voor het natuurbeleid op om naar het parlement te komen. We zullen u daarin steunen. Ik hoop dat uw collega's van de meerderheid met u het debat willen aangaan, vooraleer een-twee-drie uw pogingen om iets te doen aan de ruimtelijke verrommeling neer te sabelen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Joris Poschet aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het Brusselse tienjarenplan Strategie 2025

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Minister, collega's, Brussel kent een economische paradox. We weten het allemaal: onze hoofdstad is de motor, het economisch trekpaard, van ons land en zorgt voor 20 procent van ons bnp. Aan de andere kant kunnen de Brusselaars daar niet altijd van profiteren en ligt de werkloosheid het hoogst in onze hoofdstad. Er is ook een hoge graad van armoede.

De Brusselse Regering heeft de voorbije decennia geprobeerd om die paradox op te lossen. De oplossing bestond in een aantal plannen. Bijvoorbeeld het Plan voor de Internationale Ontwikkeling. Of nog: het Gewestelijk Plan voor Ontwikkeling, of het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling. Ik ben nooit echt een grote fan geweest van die resem plannen omdat er weinig van gekomen is. Bij dit plan dat gisteren is goedgekeurd en voorgesteld, namelijk Strategie 2025, heb ik wel een goed gevoel.

Onder de plejade van ministers die het heeft voorgesteld, was ook u namens de Vlaamse Regering. Het is in de pers op verschillende manieren geïnterpreteerd.

De Standaard heeft het tot mijn verrassing een zeer negatieve titel gegeven. In Le Soir daarentegen lazen we 'Bruxelles s'est trouvé des partenaires pour sa Strategie 2025'. Ik denk dat Le Soir toch dichter bij de realiteit zit in dit geval, uitzonderlijk. *(Gelach)*

Minister, op welke manier gaat de Vlaamse Regering haar schouders zetten onder dit plan voor de Brusselaars?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Dank u voor de vraag, mijnheer Poschet. U hebt het al geschetst: al geruime tijd is de Brusselse Regering begonnen met haar strategische visie voor 2025 te ontwikkelen, maar dan specifiek rond de doelstellingen om de economie, het economisch weefsel, de economische groei in het gewest te verbeteren, en ook de tewerkstelling te versterken zodat meer Brusselaars kansen krijgen, aan een job geraken en dergelijke.

Zij heeft dit terecht gedaan met de sociale partners in het hoofdstedelijk gewest. Ze heeft op die manier een evenwichtig plan naar voren gebracht. Als Vlaamse Regering zijn wij slechts enkele weken geleden hierbij betrokken, net als de Franse Gemeenschapsregering, omdat er uiteraard linken zijn met onze gemeenschapsbevoegdheden, niet het minst onderwijs en beroepsopleiding, die deze doelstellingen sterk mee kunnen ondersteunen.

Mijn aanwezigheid gisteren is niet mis te verstaan. Ik was daar niet in eigen persoon. Ik was mandaathouder van de Vlaamse Regering aangezien de minister-president op missie was in Parijs en de ministers Muyters en Crevits ambtsverplichtingen hadden. Maar wij hielden eraan om aanwezig te zijn om onze steun ten aanzien van de strategische doelstellingen van dit plan uit te spreken. We hebben alleen gezegd dat we nog wat tijd nodig hadden om de operationele doelstellingen, die soms zeer gedetailleerd zijn en betrekking hebben op onze gemeenschapsbevoegdheden, verder te bekijken en uit te klaren.

Als antwoord op uw vraag: dit gaan wij nu doen. We zijn daar gisteren niet zoals men in het Brussels zegt 'voor kiekebisj' geweest. We zijn daar geweest om samen met de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de Franse Gemeenschaps-regering en de sociale partners resultaten te halen. We gaan nu verder kijken hoe we een aantal doelstellingen kunnen uitklaren om daar nog meer dan vandaag het geval is op dezelfde golflengte te komen.

De heer Joris Poschet (CD&V): Ik denk dat dit plan meer kans op slagen heeft, precies omdat de gemeenschappen erbij betrokken zijn en er traditioneel gewerkt wordt met de sociale partners.

Ik denk dat straks een aantal collega's zich in het debat zullen mengen, namelijk allemaal Brusselaars, maar eigenlijk zouden we ons alle 124 moeten mengen, want de toekomst van onze gedeelde hoofdstad is iets dat ons allemaal aanbelangt, zeker als het gaat over de Vlaamse Rand en Vlaams-Brabant in het algemeen.

Minister, kunt u concrete voorbeelden geven van wat er nog zou moeten worden ingevuld of wat er zou moeten zijn geweest voor we onze handtekening zouden kunnen zetten of kunnen hebben gezet?

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Voorzitter, ik sluit me alleszins aan bij de opmerking van de heer Poschet dat dit niet alleen de Brusselaars aangaat, maar eigenlijk iedereen in dit parlement.

Voorzitter, minister, geachte leden, straks zullen we het hebben over de zogenaamde Brusselse hoofdstedelijke, metropolitane gemeenschap. Ook wat dat betreft, gaat het over samenwerking en overleg met onze hoofdstad. Vaak lijkt het echter alsof die samenwerking enkel kan via grote verklaringen, plannen, strategieën, structuren. Collega Poschet heeft er reeds op gewezen dat er in het verleden ook voor onze hoofdstad heel wat plannen zijn geweest die niet altijd even succesvol zijn geweest. Soms heb ik de indruk dat dit ook geldt voor dit dossier, Strategie 2025. Ik verwijs onder meer naar het tweede deel van het zevende engagement, met name de uitbouw van die hoofdstedelijke gemeenschap, die straks nog eens ter sprake komt.

In De Standaard zegt men dat Vlaanderen Brussel voor schut zou hebben gezet. Ik vind dat eigenlijk ook wel onzin. Minister, dit is blijkbaar een proces waarmee het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest al een hele tijd bezig is, als ik tenminste de verklaringen van de minister-president hoor, en waarbij Vlaanderen, zoals u hebt gezegd, en cours de route is betrokken. Het was niet echt mogelijk om betrokken te zijn ter zake.

Minister, ik verwijs naar het regeerakkoord en de beleidsnota. In dit dossier zijn overleg en samenwerking de beste garantie om echt resultaat te behalen en niet vast te lopen, zoals in het verleden met bepaalde plannen is gebeurd. Iets eenzijdig opleggen is echter volledig in tegenspraak met overleg, terwijl dat toch de bedoeling zou moeten zijn.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister, mijnheer Poschet, ik wil u bedanken voor uw vraag. Ik meen dat u de juiste klemtonen legt. Een coherente visie op de belangrijkste uitdagingen die Brussel de komende tien jaar te wachten staan, lijkt me werkelijk een must. Collega's, Brussel gaat ons immers allemaal aan. Ik denk dat Vlaanderen middels een constructief, maar vooral structureel overleg dan ook wel aanwezig moet blijven binnen de besluitvorming. Het gaat over een gemeenschappelijke agenda, die de gemeenschappelijke belangen van zowel Brussel als zijn hinderland dient. Ik meen ook dat we in alle sereniteit de opties voor de toekomst samen moeten bekijken. Minister, er zou werk moeten worden gemaakt van een performant talenbeleid. Hoe ziet u de ontwikkeling van een dergelijk beleid, en op welke pijlers moet dat dan zijn gebaseerd?

De voorzitter: Mevrouw Idrissi heeft het woord.

Mevrouw Yamila Idrissi (sp·a): Voorzitter, geachte leden, Brussel is de motor van Vlaanderen. Er is nog heel wat onontgonnen potentieel in onze stad. Minister, dat zijn uw woorden, die ik graag bijtreed. Daarom heeft het Brusselse Gewest, in samenspraak met de andere gewesten, een heel plan uitgewerkt, onder andere om die jongerenwerkloosheid in Brussel aan te pakken. Iedereen vindt dat Brusselse ketjes een goede toekomst nodig hebben. U was daar gisteren aanwezig, niet 'voor kiekebisj', zoals u zegt, maar om die steun aan dat plan te geven. Als ik de collega's van de N-VA hoor, dan is er echter toch wel een haar in de boter. Er zijn eigenlijk wel inhoudelijke opmerkingen, dingen waarmee de Vlaamse Regering het niet eens is. Minister, u zegt niet mee te hebben getekend omdat u dit dieper en beter wilt. Ik wil eigenlijk wel heel graag de echte reden weten waarom u gisteren niet mee hebt ondertekend.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Er is een plan. En zoals de heer Poschet net zei, is het niet het eerste plan. En zoals de heer Vanlouwe zei, is het misschien ook niet het meest vernieuwende plan. Heel veel van wat in dit plan

staat, was herkenbaar. Het stond ook in de New Deal van enkele jaren geleden. Ik durf zelfs te zeggen dat het in zekere mate gaat om oude wijn in nieuwe zakken.

Ik heb de indruk dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering graag op een positieve manier naar buiten wou komen, wat op zich verdienstelijk is. Maar in haar haast om zo snel mogelijk mooi nieuws te brengen, is ze vergeten te overleggen met de gemeenschappen. U zegt zelf dat u pas enkele weken geleden bent betrokken. Dat is heel jammer, want het is belangrijk dat de verschillende regeringen van dit land hand in hand samen bouwen aan een beter Brussel. Brussel en de Brusselaars verdienen dat.

U zegt, minister, dat u het niet mee hebt ondertekend omdat u nog praktische, technische vragen had. Toch hoor ik ook fundamentele opmerkingen. Minister, gaat het om louter praktische zaken en staat u achter de ideeën? Dan had u mee kunnen ondertekenen. Of hebt u fundamentele bezwaren? Is het misschien omdat de N-VA problemen heeft met de metropolitane gemeenschap dat u niet mocht tekenen?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, we zullen het zo dadelijk hebben over de metropolitane gemeenschap. Ik zie het probleem niet goed. De Vlaamse Regering gaat akkoord met de strategische doelstellingen, maar stelt zich nog enkele vragen bij de operationele doelstellingen. Dat lijkt me terecht. Iedereen haalt aan dat Vlaanderen pas enkele weken geleden betrokken is bij het programma. Het lijkt me logisch dat er nog zaken moeten worden uitgeklaard.

Minister, wat zijn de knelpunten? Is aan de handtekening en de uitvoering operationele doelstellingen ook een financieel plaatje voor Vlaanderen verbonden?

Minister Sven Gatz: Als een regering een dergelijk plan opstelt, in dit geval de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, zeggen sommigen dat de doelstellingen te algemeen zijn en de termijn te lang. Als een regering niet zo'n plan heeft, zeggen ze dat er geen langetermijnvisie is.

Ik deel uw mening, mijnheer Vanlouwe, dat het niet enkel op plannen mag aankomen. Men moet ook bilateraal kunnen samenwerken voor heel concrete projecten. Dat is zo. De juiste weergave van wat gisteren is gebeurd en hoe de Vlaamse Regering het partnerschap wil opzoeken met de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de regering van de Franse Gemeenschap en de sociale partners is in dit geval eerder te vinden in de Franstalige pers.

U vraagt over welke zaken we nog verder moeten discussiëren. Het gaat over specifieke en algemene zaken. Het is goed dat het nu in een plan wordt verankerd, dat het niet enkel gaat om bilateraal contact. We moeten nog met elkaar uitmaken wie welke scholen bouwt op welke plaats en wanneer voor welke groep kinderen. Hoe zorgen we dat aanbod en vraag in het onderwijs goed op elkaar worden afgestemd? Hoe maken we de Brusselse kinderen beter meertalig, via immersieonderwijs of andere technieken? Het zijn normale discussiepunten die we nu hebben en die we uitklaren. We zijn er al mee begonnen. Hoe kunnen we de VDAB beter afstemmen op Actiris? Het gaat over inhoudelijke punten, geen technische, wel praktische. Er is meer tijd nodig om in partnerschap dat allemaal op dezelfde lijn te krijgen. Dat is volstrekt niet abnormaal.

Het is zeer goed dat de trein gisteren is vertrokken. We waren aanwezig en we zijn wel degelijk mee op die wagons gesprongen. We hopen nu in het best mogelijke partnerschap tussen Brussel, Vlaanderen en de Franse Gemeenschap op een betere economische toekomst en het garanderen van werk voor de Brusselaars.

De heer Joris Poschet (CD&V): Ik ben blij, minister, dat we hier deze week staan met een positief verhaal voor Brussel. Het verbaast me dat ik hier alleen sta, nu het een positief verhaal is, en niet met drie anderen.

De Vlaamse Gemeenschap kan een hoop kansen creëren voor de Brusselaars, die kunnen de Brusselaars ook sterker maken, zodat ze hun toekomst aankunnen. Wij als Brusselaars moeten die kansen grijpen. Voor ons is het een verhaal van kansen creëren en grijpen. De samenwerking voor de Strategie 2025 is een concrete invulling van dit kansenverhaal. Laat ons ervoor gaan en werken aan een betere toekomst voor de Brusselaar. *(Applaus)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het ontwerpakkoord van Brussels minister-president Vervoort met betrekking tot de Brusselse metropolitane gemeenschap

ACTUELE VRAAG van Karl Vanlouwe aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het voorstel van Brussels minister-president Rudi Vervoort inzake de Brusselse metropolitane gemeenschap

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister-president, de zesde staatshervorming voorzag in de oprichting van een Brusselse metropolitane gemeenschap die alleen operationeel zou worden wanneer de drie gewesten er een samenwerkingsakkoord over sloten. Ik heb u daar in oktober 2014, in januari 2015 en onlangs via een schriftelijke vraag van 13 mei over ondervraagd. U liet telkens blijken dat het om niet meer zou gaan dan een louter overlegorgaan, een adviesorgaan, en dat er geen zware structuren zouden zijn. Het zou gaan over een uitwisseling van suggesties en uitsluitend gewestmateries betreffen.

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 13 mei hebt u laten weten dat u al op 10 april – en het verbaast me dat u daar niet zelf mee naar buiten bent gekomen – een voorstel hebt ontvangen van uw evenknie, Rudi Vervoort, Brussels minister-president. Hij wil de Brusselse metropolitane gemeenschap laten uitgroeien tot een volwaardige politieke instelling met rechtspersoonlijkheid en echte beslissingsbevoegdheid bij de volgende staatshervorming. Hij wil een dubbele structuur: een regering met ministers en een soort parlement met vijf vertegenwoordigers uit de drie gewesten, de federale overheid en de 111 gemeenten uit Vlaams- en Waals-Brabant.

U laat verder in uw antwoord weten dat er nog heel wat vaagheden en juridische onduidelijkheden zijn. U zegt ook dat u wacht op een uitnodiging van de Brusselse minister-president. Die zou er nog voor het zomerreces komen. Welke standpunt zult u innemen bij eventuele onderhandelingen?

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, ik verslikte me vorige week in mijn koffie toen ik het artikel in Le Soir las over de voorstellen van Brussels minister-president Vervoort en het plan voor de oprichting van een Brusselse metropolitane gemeenschap. Dat voorstel kreeg alvast de steun van de Waalse minister-president, Paul Magnette. Ook Vlaanderen wordt verondersteld dit samenwerkingsakkoord te steunen. Vlaanderen wordt mee in het bad getrokken terwijl er nog geen onderhandelingen hadden plaatsgevonden en nog

geen akkoord was gesloten. Ik beschouw dat toch een beetje als een gebrek aan respect, misschien zelfs een vorm van minachting of een poging om Vlaanderen zomaar mee te trekken in dit verhaal.

Minister-president, is dit 'an offer you can't refuse' of juist het tegenovergestelde, 'an offer you have to refuse'?

Voor ons zijn alvast twee zaken duidelijk. Ten eerste moet er overleg zijn. Wij zijn absoluut voorstander van overleg tussen Vlaanderen en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het verleden heeft al aangetoond dat dit succesvol kan zijn. Ik denk aan de uitwisseling van de vacatures tussen de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en Actiris, de Brusselse gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling.

De oprichting van een gemeenschap, une communauté, vereist overleg en samenwerking en niet iets dat zomaar wordt opgelegd.

Daarnaast hebben we in dit land en in Brussel absoluut geen nood aan nieuwe instellingen, nieuwe structuren, een nieuw uitvoerend comité, mogelijk zelfs een regering, een assemblee, een secretariaat, middelen enzovoort. Men denkt zelfs al aan de subsidies die men kan krijgen.

Onze partij is absoluut geen voorstander van nieuwe structuren. Wij willen vereenvoudiging. Brussel en de vele pendelaars zullen beter worden van een vereenvoudiging.

Minister-president, ik hoop dat het voorstel zoals dat nu voorligt, gewoon kan worden geklasseerd, en wel verticaal. Hoe zult u reageren op dit voorstel? Kan dat zomaar worden opgelegd of kan dat worden bijgestuurd?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik heb het antwoord ten gronde al een aantal keren meegedeeld aan het parlement, zowel schriftelijk als mondeling, en dat is ook niet veranderd.

Ik wil nog eens beklemtonen dat de term een beetje misleidend is. In de bijzondere wet tot hervorming der instellingen staat dat het gaat over een hoofdstedelijke gemeenschap Brussel.

Het hoofdstedelijk gebied is grondwettelijk nog altijd beperkt tot Brussel 19, en heeft geen betrekking op de gemeenten in Vlaams- en Waals-Brabant.

Het woord 'gemeenschap' zou erop kunnen wijzen dat het gaat over gemeenschapsbevoegdheden, terwijl het de facto – en het staat ook zo in de bijzondere wet – gaat over gewestbevoegdheden.

Wat staat daarover precies in de bijzondere wet tot hervorming der instellingen? Ik heb al beklemtoond dat er voorzien wordt in overleg wanneer het gaat over gewestmateries die meerdere gewesten aanbelangen. Daarvan worden een paar voorbeelden gegeven, zoals wegen en verkeersveiligheid. Het overleg is facultatief. Het is alleen verplicht wanneer iemand het onzalige idee zou hebben om op- en afritten definitief onbruikbaar te maken of af te sluiten. Dan nog gaat het om overleg, dat hoe dan ook niet bindend is. Het is ook geen vormvereiste in de betekenis van de wetgeving op de Raad van State.

Ik heb al gezegd dat het, wat ons betreft, altijd moet gaan over gewestmateries. Het kan er ook niet op neerkomen dat er een associatie ontstaat tussen Vlaamse gemeenten en Brusselse gemeenten en dat het uiteraard ook geen afbreuk kan doen aan onze bevoegdheden.

Minister-president Vervoort had aangekondigd dat hij mij vóór het einde van het afgelopen jaar een ontwerp zou bezorgen. Dat is nu in april gebeurd. Hij schreef mij dat zijn kabinet mij zou contacteren, maar dat is niet gebeurd. Er is dus nog geen verder overleg geweest. De nota is vervolgens via CRISP uitgelekt in de media. Nu heeft het kabinet-Vervoort contact opgenomen en plegen we daarover begin juli overleg. Ik heb gezegd wat de contouren zijn, en we moeten geen zware overlegstructuur opzetten. Het gaat om overleg wanneer dat ertoe doet, en wat mij betreft mag dit absoluut de goede bilaterale contacten die er zijn, niet in de weg staan. Ik heb dat op de persconferentie duidelijk gesteld in het bijzijn van mijn collega Vervoort, die dat beaamde. Dankzij die contacten kunnen we snel oplossingen vinden. Denk bijvoorbeeld aan het Brabantnet, of de overeenkomst met betrekking tot het arbeidsmarktbeleid.

Dat is wat ertoe doet: dat de instellingen die bevoegd zijn, snel tot oplossingen komen.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister-president, uw antwoord ligt in de lijn van eerdere antwoorden op mijn schriftelijke vragen hierover. Het moet duidelijk zijn dat de oprichting van een Brusselse metropolitane gemeenschap (BMG) het Franstalige paradepaardje is van de zesde staatshervorming. De symboliek van de BMG staat voor de machtspolitiek van het grote Brussel en de uitbreiding van de Fédération Wallonie-Bruxelles.

Dat verbaast me toch enigszins, en ik word daarin bijgetreden door mijn collega Vanlouwe, die vindt dat u dit het best verticaal klasseert en daar het best niet verder over onderhandelt. U kreeg de nota van de heer Vervoort en herhaalde dat u daarin niet zou meestappen. We vinden ook dat er overleg moet zijn, maar we gaan niet meestappen in mogelijke nieuwe structuren. Dit land is al ingewikkeld genoeg. Ik zie ook niet in waarom u op de uitnodiging van de heer Vervoort zou moeten ingaan om te onderhandelen over voorstellen waarmee u het niet eens bent.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, ik dank u voor uw uitleg. U zei dat er weinig overleg is geweest en dat dit in feite nog moet worden opgestart. Dan verbaast het me uiteraard dat minister-president Vervoort verwijst naar de gewoonte om in overleg te treden en samen te werken. Wat nu gebeurt, wijst veeleer op een totaal gebrek aan overleg.

Bovendien, wanneer ik in de media lees dat er nieuwe structuren nodig zijn en dat er rechtspersoonlijkheid, een assemblee en een uitvoerend comité – lees een parlement en een regering – in het vooruitzicht wordt gesteld, denk ik dat Brussel daar absoluut geen nood aan heeft. De bestaande structuren zijn nu al zo ingewikkeld. Het zou goed zijn dat Vlaanderen en Wallonië rechtstreeks met de hoofdstad, zo nodig samen, gaan overleggen om concrete dossiers aan te pakken. Laten we geen bijkomende loodzware structuren creëren die het allemaal opnieuw bemoeilijken. Vlaanderen heeft daar geen nood aan, maar ook Brussel heeft daar absoluut geen nood aan.

Sommigen hebben in het verleden gezegd dat dit een lege doos is met een bepaalde bedoeling. Anderen hebben in het verleden gezegd dat we moeten werken aan een slanke en performante overheid. Ik stel me er absoluut vragen bij dat dit het geval zou zijn met de voorliggende voorstellen.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, minister-president, voor CD&V is de Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap een gemeenschap met een kleine g, geen aparte instelling, maar een overlegplatform zonder beslissingsmacht. Het is dus niet de bedoeling, daarvoor sluit ik me aan bij de heer Vanlouwe, dat er een nieuwe instelling wordt gecreëerd met zware budgetten aan gekoppeld.

Ik meen ook begrepen te hebben dat het standpunt van de heer Vervoort zijn persoonlijke standpunt was en geen officieel Brussels regeringsstandpunt. Deze discussie is dus eigenlijk zonder voorwerp. *(Opmerkingen van de heer Stefaan Sintobin)*

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): Voorzitter, laat het duidelijk zijn dat de staatshervorming nooit de bedoeling heeft gehad om naar logge procedures en instellingen te gaan. Het is wel de bedoeling geweest om samen te werken, om de kans te creëren om te overleggen. En het wordt tijd dat op dat vlak vooruitgang wordt geboekt.

Als het gaat om mobiliteit, staat heel Brussel en omstreken stil. Ook als het gaat om luchtvervuiling, werk en economie, is het absoluut nodig om snel vooruit te gaan, om overleg te plegen tussen Vlaanderen en Brussel om ervoor te zorgen dat we stappen vooruit kunnen zetten.

Ik kan alleen maar oproepen om als u niet akkoord gaat met de initiatieven die vanuit Brussel komen – en die misschien zelfs niet bestaan, als ik de heer Poschet mag geloven –, zelf met initiatieven te komen, om zelf stappen te zetten en ervoor te zorgen dat dit geen debat van vijf jaar wordt, maar dat we volgend jaar een werkende, functionerende metropolitane gemeenschap hebben die resultaten boekt! *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken (UF): Minister-president, ik heb in de pers gelezen dat u substantiële opmerkingen zou hebben bij het voorstel van Rudi Vervoort. Ik wil u een duidelijke vraag stellen: staat u er positief of negatief tegenover?

Ik ben het eens met mevrouw Van den Brandt dat het nodig is dat er een overleg komt tussen Brussel, Vlaanderen en Wallonië op het gebied van mobiliteit en van werk. Er zijn al samenwerkingsakkoorden die het mogelijk maken, maar er moet verder aan gewerkt worden.

Minister-president, ik meen dat we ook met een probleem zitten. Het voorstel van minister-president Vervoort wordt gesteund door twee van uw coalitiepartners, zijnde CD&V en Open Vld, partijen die ook in de Brusselse Regering zitten. Zij steunen het voorstel van de heer Vervoort. Hoe staat u ertegenover?

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Van Eyken, laat me beginnen met het laatste. Ik heb daarnet de heer Poschet gehoord. U leidt af uit standpunten die ingenomen zijn, dat dit een standpunt is dat wordt gedragen door iedereen, ook door de regering. Dat is niet zo. Er moeten nog gesprekken over gevoerd worden. Ik sta open voor het gesprek.

Mevrouw Van den Brandt, ik heb als eerste minister-president Vervoort uitgenodigd. We hebben wel degelijk praktische afspraken gemaakt, ook met betrekking tot de mobiliteit en tot de aansluiting van het Brabantnet op de nieuwe tramlijnen in Brussel. Groen, u leeft in een andere wereld! Dit overleg gebeurt. Doe dus niet alsof alles nog moet worden uitgevonden. Doe niet alsof wij niet willen spreken met onze buren.

Wij zoeken naar de best mogelijke oplossingen wanneer er zich dossiers aandienen. Alleen heb ik van meet af aan gezegd dat het in beide richtingen zal moeten gaan. Wij helpen heel sterk mee wanneer het gaat over het arbeidsmarktbeleid in Brussel. We staan er zeker voor open om te komen tot afspraken met betrekking tot mobiliteit en tot andere materies die behoren tot de gewesten.

Een van de zaken die er natuurlijk ook op tafel zullen komen, zal Zaventem zijn, mijnheer Van Eyken. De liefde moet altijd van twee kanten komen. Ik kan me voorstellen dat er ook vanuit het Vlaamse Gewest een aantal dossiers op tafel zullen worden gelegd.

Waarom zitten we nu in die fase? Collega Vervoort had mij aangekondigd dat hij mij een eerste ontwerp zou bezorgen voor het einde van vorig jaar. Hij heeft dat niet gedaan. Hij heeft er mij een bezorgd in april met de brief – ik kan u die tonen – waarin staat: "Mijn kabinet zal met u contact opnemen." Om de een of andere reden is dat niet gebeurd. Wij wachten nog op dat contact. Daarna werd het ontwerp gelekt en is heel de publieke discussie ontstaan.

Dat belet niet dat we de draad opnemen waar hij gevallen was. Wij gaan daar begin juli over praten, om te zien wat daaruit kan komen. Inhoudelijk heb ik wat ik in dit parlement en in de commissie gezegd heb en wat ik ook op schriftelijke vragen geantwoord heb, ook gezegd aan collega Vervoort, met betrekking tot de structuur en de materies waar het over gaat. Ik heb eraan toegevoegd dat dit wat ons betreft absoluut niet in de plaats mag komen van het overleg dat wij hebben van gewest tot gewest en dat resultaten oplevert, dat snel tot resultaten leidt, veel sneller dan als je in een heel grote vergadering bijeen moet komen.

Collega's, lees de zaken ook zoals ze zijn. Het gaat over een niet-bindend overleg, een overleg waarvan gezegd is dat het niet voldoet aan de vorm-vereisten in het kader van de wetten op de Raad van State. Het is bovendien een facultatief overleg. Er was aan Brusselse zijde wel iemand die ergens het waanidee had dat Vlaanderen eenzijdig zou overgaan tot het afgrendelen van Brussel en het afsluiten of definitief onbruikbaar maken van de op- en afritten. Wel, in dat geval is het overleg wel verplicht, dames en heren collega's, maar ik kan me niet inbeelden dat er één Vlaamse Regering is die eenzijdig tot zo'n maatregel zou overgaan. We hebben daar ook geen enkel belang bij.

Laat ons de zaken dus in de juiste proportie zien. Ga ervan uit dat wij als regering bereid zijn – en mijn collega-ministers hebben dat al gedaan, en als er zich nieuwe dossiers aandienen, zouden ze dat opnieuw doen – om te praten met de buren om in goede verstandhouding tot oplossingen te komen, bij die organen die kunnen beslissen. Want nogmaals: dit is geen beslissingsorgaan. Dit kan alleen een resultaat weergeven van wat het overleg heeft opgeleverd. Als je dan effectief wilt overgaan tot de uitvoering van bepaalde zaken, moet je tot akkoorden komen tussen het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Zo willen wij het ook houden.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik heb de indruk dat sommige collega's de nota-Vervoort niet gelezen hebben. Ik vind het bijzonder spijtig, mijnheer Poschet, dat u de vraag wat minimaliseert. Het sluit trouwens perfect aan bij uw eerdere vraag. Het gaat er wel degelijk over dat het voorstel van Vervoort spreekt over een nieuwe structuur, een parlement, een regering. De Vlaamse Regering zou zelfs personeel ter beschikking moeten stellen van die nieuwe instelling.

Ik ben in die zin tevreden met het antwoord van de minister-president, die zegt: neen, wij gaan voor een overlegorgaan. Niemand is tegen overleg tussen de gewesten, ook wij niet. Daar gaat het niet over. Maar wij willen geen nieuwe structuur.

Ik herhaal mijn oproep, minister-president, om gewoon niet in te gaan op de uitnodiging van Rudi Vervoort. Laat hem weten dat u zijn nota in de schoot van de Vlaamse Regering hebt besproken en dat die nota voor u onbespreekbaar is en dat u verder wilt gaan op de ingeslagen weg van het overleg, dat daar nu al voor bestaat.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, bedankt voor uw antwoord. U hebt in het verleden als minister-president van Vlaanderen inderdaad zelf initiatieven genomen voor overleg rond heel concrete dossiers. In het verleden bleek ook dat, als er overleg was geweest op basis van gelijkwaardigheid, dat overleg aanleiding gaf tot successen en resultaten. En dat is veel belangrijker dan nieuwe structuren, een nieuwe assemblee, een nieuw uitvoerend comité.

Wij willen resultaten zien. Wij willen dat het beter gaat in Brussel. Wij willen dat de mobiliteit wordt aangepakt. U hebt dat inderdaad in het verleden gedaan, onder meer met de trams naar Brussel, met het hele Brabant-Brusselnetwerk en ook met betrekking tot onderwijs. Resultaten moeten we zien, geen nieuwe, loodzware structuren, geen nieuw budget, geen orgaan met rechtspersoonlijkheid en met een secretariaat, met personeel, met een uitvoerend comité en dergelijke meer. Wij willen gewoon dat er overleg is, op basis van gelijkwaardigheid, van Vlaanderen met zijn hoofdstad en uiteraard ook met Wallonië, waarbij we vooral zullen zien dat dat in het belang is van Brussel en zijn inwoners, de Brusselse Vlamingen en de vele anderstalige Brusselaars die hier ook zijn, en uiteraard ook van de vele bezoekers en pendelaars.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het falende natuur- en milieubeleid van de Vlaamse Regering, naar aanleiding van de open brief van 43 Vlaamse natuurwetenschappers

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister-president, Vlaanderen heeft een probleem. U hebt een probleem.

Waarom? Wel, u bent coach, maar een van uw spelers staat stil op het veld. Ze staat stil op het veld. Ze praat wel, maar ze beweegt niet vooruit, soms een beetje achteruit. Ondertussen komt er heel veel kritiek van toeschouwers, van specialisten en zelfs, minister-president, van spelers uit uw eigen ploeg.

Minister-president, uw milieuminister heeft de afgelopen weken zeer veel kritiek gekregen. Maar ze schijnt het niet te begrijpen. De open brief die de 43 wetenschappers van alle Vlaamse universiteiten schreven, was ook aan u gericht. Eigenlijk vroegen die natuurwetenschappers aan u, de Vlaamse Regering, om het huidige natuur- en milieubeleid recht te trekken. Want, minister-president, de bescherming van de poldergraslanden blijft uit. Het dossier blijft geblokkeerd als het gaat over natuurbeleid. Het is pure, pure afbraakpolitiek.

Minister-president, de Vlaming wil natuur in zijn omgeving. Niet alleen omwille van de zuivere lucht en van het klimaat, maar ook omwille van de belevingswaarde van natuur. Men kijkt ook naar u, als coach van deze regering. Minister-president, hoe lang zult u dit nog dulden? Hoe lang zult u nog dulden dat uw milieuminister haar beleidsdomein verwaarloost?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Sanctorum, u kent net als ik het regeerakkoord. U weet dat we op dat vlak een ambitieus regeerakkoord hebben, waar ik ook volledig achter sta en waar ik ook de hand aan wil houden. U weet dat er in het regeerakkoord staat dat we bijkomende middelen willen uittrekken voor natuur, zowel voor de instandhoudingsdoelstellingen als voor het

flankerend beleid. Alleen hebben wij nu tijdelijk budgettaire moeilijkheden. U weet dat zeer goed. We zitten nog niet in een fase dat we naar een groeipad kunnen gaan. We hebben twee jaar na elkaar bij de begrotingscontrole een besparing moeten doen. U hebt minister Schauvliege daarover gehoord.

Niemand ontsnapt aan de besparingen. Bij de begrotingscontrole zijn er effectief besparingen doorgevoerd, echter niet op het Natuurdecreet. De besparingen worden doorgevoerd op het Agentschap voor Natuur en Bos en niet op het Natuurdecreet, dat volop zal worden uitgevoerd, zoals minister Schauvliege heeft gezegd.

Deze regering heeft ambities. U spitst zich toe op een aantal zaken. Ik kom daar straks op terug.

Ik wil u een aantal zaken onder ogen brengen. Collega's, ten eerste heeft deze regering beslist om een natuurcorridor aan te leggen van 273 hectare naar aanleiding van de noord-zuidverbinding in Limburg, hoewel wij niet verplicht waren tot compensatie. We hebben beslist dat de boskap vanaf 3 hectare in natura moet worden gecompenseerd, dat je een boskap niet meer kunt afkopen zodra het gaat over 3 hectare en meer. Als het gaat over Europese habitat, moet het zelfs worden vermenigvuldigd met factor 3.

We hebben het probleem van de warrelnetten definitief ontward onder impuls van de heer Vandaele. We hebben – wees gerust, mijnheer Sanctorum – daarover cohesie in de ploeg. U hebt minister Schauvliege gehoord. Wij zullen met het dossier van de poldergraslanden – dat twintig jaar oud is, dat u, toen Groen in de regering zat, ook niet hebt opgelost, en dat een zeer gevoelig dossier is, met landbouw en natuur – in de eerste weken landen. Wat het uitvoeringsbesluit betreft, het financieringsbesluit op het Natuurdecreet, zullen we in het najaar beslissen. Minister Schauvliege is daar volop mee bezig. Wat de zonevreemde bossen betreft, zullen we ook vóór het einde van het jaar tot beslissingen komen.

Wees gerust, natuur – en ik houd daar de hand aan – is voor deze regering een van de prioriteiten. Voor mij persoonlijk is het een zeer belangrijke prioriteit. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister-president, ik denk dat u daarnet zei dat er niet wordt bespaard op het ANB. Het budget voor de aankoop van natuurgebieden wordt gehalveerd. *(Opmerkingen van minister-president Bourgeois)*

Ja, maar dat is een taak van het ANB. Ik wil hier geen politiek gehakketak onder ons organiseren. *(Rumoer)*

Neen, niet tussen mij en de minister-president. Dat is absoluut niet de bedoeling. Maar ik vind dat u veel te mild bent voor uw minister. Ik zal het even illustreren aan de hand van haar reactie op haar eigen website ten aanzien van die 43 professoren, die over het algemeen genuanceerd zijn: "Dan is er nog professor Meire en collega's die blijkbaar in examensfeer verkeren en mij 'tot de orde willen roepen'."

Minister-president, laat u een falend minister ons eigen academisch werkveld zo aanspreken?

Ik geef nog een ander voorbeeld. Er zijn 45.000 handtekeningen geplaatst onder de petitie 'Red de natuur in je buurt' van Natuurpunt. Ik lees even de reactie van de minister voor: "Een vrijwilligersvereniging als, pakweg, Natuurpunt ontvangt jaarlijks 25 miljoen euro subsidies van de overheid. Dat is bijna 300 euro per jaar per lid." Eigenlijk doet de minister hier alsof de subsidies voor natuurbeheer

vergelijkbaar zijn met subsidies voor een barbecue. Staat u toe dat de grootste natuurvereniging in Vlaanderen op die manier door de bevoegde minister wordt miskend?

Minister-president, ik wil geen gehakketak. Ik hoop oprecht dat u zich als minister-president wilt engageren om de geblokkeerde dossiers te deblokkeren. Dat is mijn boodschap. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, u kent mijn bezorgdheid en de bezorgdheid van mijn fractie met betrekking tot deze dossiers. Als hij bepaalde weekbladen zou lezen, zou de heer Sanctorum die bezorgdheid ook kunnen kennen.

Minister-president, het siert u dat u uw ministers in bescherming neemt. Ik verwacht van die ministers natuurlijk eenzelfde loyauteit als het erop aankomt het Vlaams regeerakkoord loyaal en royaal naar de letter en naar de geest uit te voeren. Dit geldt ook voor dossiers waarin landbouw en natuur elkaar raken, zoals het dossier van de poldergraslanden, een punt dat hier vandaag al eerder aan de orde is geweest.

Ook na de uitleg die u net hebt gegeven, heb ik er alle vertrouwen in dat u deze dossiers met uw ploeg tot een goed einde zult brengen. Ik zeg dat niet zomaar. We weten in onze partij allemaal dat u een hart hebt voor deze dossiers en voor het milieubeleid in het algemeen. Ik heb er dan ook alle vertrouwen in dat u dit tot een goed einde zult brengen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Mijnheer Sanctorum, we zijn het ondertussen gewoon dat u voor polarisatie kiest. Deze dossiers hebben echter net sereniteit en overleg nodig. Eigenlijk interesseert het u niet dat we oplossingen bereiken. De wijze waarop u politiek bedrijft, brengt geen enkele oplossing dichterbij.

Minister Schauvliege is alleen sterk genoeg om te doen wat moet gebeuren. Zij wil een verzoening tussen alle stakeholders. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

Dat is de juiste weg. Dit moet op een evenwaardige en gelijkwaardige wijze gebeuren. We weten dat de aandachtspunten van de landbouwsector u geen moer kunnen schelen. Dat weten wij. Voor ons zijn de aandachtspunten inzake landbouw en natuur evenwaardig. Die aandachtspunten moeten met elkaar worden verzoend.

Minister Schauvliege is er, zoals de minister-president net heeft aangehaald, in geslaagd om dossiers die gedurende twintig jaar geblokkeerd hebben gezeten, op te lossen. Een minister van Groen heeft er gedurende vijf jaar haar tanden op stukgebeten. Dankzij verzoeningen zal zij die dossiers de komende weken afronden. Zij houdt rekening met het juiste evenwicht tussen de landbouwwaarde en de natuurwaarde. *(Applaus bij CD&V)*

Mijnheer Sanctorum, ik wil nog een oproep doen. Als we tot een politiek echt breed gedragen en stevig natuurbeleid willen komen, moet u stoppen met het grossieren in halve waarheden en hele leugens. We moeten samen voor een sterk Vlaams natuurbeleid gaan.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijnheer Sanctorum, ik neem er akte van dat u geen gehakketak wilt. Ik neem aan dat u dat meent. U moet dan wel

ook de politieke correctheid hebben te erkennen dat we voor ontzettend zware besparingen staan. De zesde staatshervorming, die uw partij mee heeft goedgekeurd, en de financieringswet betekenen op zich al 1,5 miljard euro. Daarbovenop komen nog de getransfereerde bevoegdheden waarvoor niet 100 procent van de middelen is overgedragen.

Tijdens de begrotingscontrole is besloten dat het Agentschap voor Natuur en Bos een deeltje moet bijdragen. Dat gaat dan om die 10 hectare. Dit raakt echter niet aan de budgetten voor het Natuurdecreet.

Ik kan u ook zeggen, collega's, dat wij het regeerakkoord zullen naleven waarin we hebben opgenomen dat er bijkomende middelen zullen zijn én voor de instandhoudingsdoelstellingen én voor het flankerend beleid. Ik neem er akte van, collega Sanctorum, dat u zegt dat we daar geen gehakketak over zullen hebben. Ik neem aan dat we op dat vlak evenzeer gemeenschappelijke doelstellingen hebben.

Collega's, we staan voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Het is daarstraks ook aan bod gekomen. Minister Schauvliege neemt de draad weer op. Er is een groenboek van minister Muyters met sterke krachtlijnen, namelijk verstedelijking, verdichting, kernversterking en maximale vrijwaring van de open ruimte. Ook dit is een zeer belangrijk element in deze aangelegenheid, niet alleen in de aangelegenheid van mobiliteit maar ook als het gaat over het vrijwaren van open ruimte. We zullen daar keuzes in moeten maken. Dat is ook een dossier waar ik heel sterk de hand aan zal houden.

Wat Natuurpunt betreft, wil ik beklemtonen, collega's, dat ik het grootste respect heb voor al die vrijwilligers die in weer en wind, vaak bij nacht en ontij, als vrijwilliger optreden en meewerken aan het behoud van de natuur. Collega's, ik heb vorige week een bedrijf bezocht dat in een gerenoveerd gebouw werkt, dat gerecycleerde meubelen gebruikt, dat een op en top modern bedrijf is, dat per jaar zijn medewerkers twee dagen betaalt om sociaal werk te doen, dat de omgeving van het bedrijf heeft aangelegd in volle biodiversiteit, samen met Natuurpunt. Ik denk dat we dit soort allianties moeten kunnen smeden en dat ook onze bedrijven daaraan moeten kunnen meewerken. Het zijn prachtige voorbeelden van natuurontwikkeling en biodiversiteit. We moeten daar elkaar de hand reiken, net zoals er een oplossing moet komen voor de landbouw. De boeren hebben het moeilijk. Ze hebben 15 procent loonverlies geleden. Noem eens één sector die 15 procent inkomen verliest. Ook daar moeten we de oefening doen en de boeren overtuigen dat er een aantal Europese normen zijn en dat de belangen erin bestaan om daar gemeenschappelijk tot een oplossing te komen.

Slotsom, collega Sanctorum, ik sta hier als regeringsleider, ik ga er de hand aan houden dat de dossiers die ik heb opgesomd, namelijk poldergraslanden, uitvoering van het Natuurdecreet, financiering ervan en de zonevreemde bosgronden, tot een goed einde komen. Ik heb u ook ongeveer de timing daarbij gegeven. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister-president, voor alle duidelijkheid, een bedrijfsbezoek brengen is gemakkelijk, maar u wordt natuurlijk getaxeerd op het voeren van uw beleid. Dat is het belangrijkste, niet zozeer de sympathieke bedrijfsbezoeken.

Ik had gehoopt op een positieve boodschap. Ik vond dat u slecht begonnen was, maar op het einde begon u toch te nuanceren. Dan zei u dat u er ging voor zorgen dat onder meer het dossier van die poldergraslanden eindelijk zou worden opgelost. Maar een deel van uw antwoord was naast de kwestie. Het milieubeleid heeft niets te maken met de zesde staatshervorming. U goochelt dan met de zesde staatshervorming, maar die heeft hier niets mee te maken. Waar gaat het

over? Dat er kritiek komt vanuit de samenleving, dat er kritiek komt vanuit het parlement. Die 43 professoren en tienduizenden Vlamingen stellen dat het beleid niet voldoet. Wat gaan we dan doen? Gaan we de minister bevestigen in haar ongelijk? Of gaan we daar iets mee doen? Gaan we erkennen dat er zich een probleem stelt in het beleid, en gaan we dat bijsturen?

Minister-president, ik hoop op het einde van uw antwoord gehoord te hebben dat u voor het laatste kiest, dat u voor die bijsturing kiest en dat u inderdaad de dossiers van onder meer de poldergraslanden en het natuurbeleid, eigenhandig zult deblokkeren. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de invoering van de slimme verbruiksmeter

ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de snelle uitrol van slimme energiemeters

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de kostprijs van de uitrol van slimme elektriciteitsmeters in Vlaanderen

De voorzitter: Minister Turtelboom zal vanop haar plaats antwoorden.

De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, vorige week konden we lezen dat u in Milaan was geweest, minister. U bracht uit Milaan een boodschap mee: u zou gaan voor een massale uitrol van slimme meters in Vlaanderen.

We weten allemaal dat we moeten evolueren naar een slim elektriciteitsnet. We hebben een wisselende productie van zon en wind, maar we hebben ook een wisselend verbruik en om die op elkaar af te stemmen, is een slimmer net zeker noodzakelijk. Dat is geen nieuwe discussie. Ook in de vorige legislatuur was dat onderwerp aan de orde. Er is een kosten-batenanalyse gemaakt van de uitrol van slimme meters in Vlaanderen, en die bleek negatief te zijn voor de verbruikers, voor de gezinnen en bedrijven in Vlaanderen om die slimme meters te installeren.

Ook de proefprojecten die Eandis en Infrax hebben uitgerold, tonen aan dat de energiebesparing die gezinnen met de slimme meters kunnen realiseren, veeleer beperkt is. Het gaat van 0 tot 3 procent aan energiebesparing die bij een gezin wordt gerealiseerd door het uitrollen van een slimme meter. Dan is het wat vreemd dat u een massale uitrol van slimme meters aankondigt in de kranten. Nog vreemder is het als u verwijst naar een kostprijs van 70 euro per gezin, in vier jaar terugverdiend. Dat zijn voor ons nieuwe gegevens. Vandaar dat we rekening houden met de grote investering die nodig is en die altijd is vooropgezet bij de uitrol van slimme meters: 1,5 miljard euro was gezegd.

Minister, hoe gaat u die slimme meters uitrollen zodat het voor elk gezin en bedrijf een meerwaarde betekent in Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Minister, wat we in Vlaanderen, België en Europa nodig hebben, is een coherent en gecoördineerd energiebeleid. Het Energiepact dat we vorige week kamerbreed hebben gestemd, kan daar een eerste aanzet toe zijn.

Wat we kunnen missen, zijn ideetjes en ballonnetjes die te pas en te onpas worden opgelaten. Het risico van een ballonnetje – dat op zich goed kan zijn – is dat het heel vlug wordt neergehaald en dat het nadien heel moeilijk is om het terug tot leven te wekken. Ik vrees dat dat hier het geval is. Volgens Groen zijn een aantal randvoorwaarden helemaal niet duidelijk of opgelost. Wat met de kostprijs? Wie moet die slimme energiemeter betalen? Zijn dat alle gezinnen? Gaat het in de energiefactuur? Is het voor de consumenten? Daarover is veel onduidelijkheid. Wat met de functionaliteiten? Wat zit erop en wat niet? Wat gebeurt er met die gegevens van de datastroom die wordt gegenereerd? Wat met privacy? Dat zijn vragen die nog geen antwoord hebben gekregen.

Wat met mensen in energiearmoede? Zoals u natuurlijk weet, kan een energiemeter die slim is of slim wordt gemaakt, vanop afstand worden uitgeschakeld. Mensen in energiearmoede hebben ook vaak niet de mogelijkheid om met een slimme meter energie te besparen. Zo zijn er heel wat vragen.

Minister, u hebt er vorige week heel ruim over gecommuniceerd. Zijn alle randvoorwaarden vervuld om werk te kunnen maken van een massale uitrol van de slimme meter?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, ik hoop dat uw aanvaring met een actieve slimme meter niet te hard was en dat u snel terug ter been bent. We weten allemaal dat we in deze tijden moeten overstappen van een centrale naar een decentrale energieproductie. We zullen dus moeten denken aan slimme energienetwerken. Er zijn ook heel wat verbruikers die in de toekomst nood zullen hebben aan nieuwe meters. We hebben ook een Europese richtlijn die zegt dat 80 procent van de verbruikers tegen 2020 een slimme meter moet hebben, tenzij kosten-batenanalyses aantonen dat het niet nuttig is.

We hebben dan ook het Vlaams regeerakkoord dat zegt dat we de gezinnen in de toekomst de mogelijkheid moeten geven om hun vraag aan te passen volgens de kost van de energie op de verschillende tijdstippen van de dag.

Zo komen we tot een slimme meter. Afhankelijk van de invalshoek van bronnen uit het middenveld, zijn de functionaliteiten en de conclusies ook verschillend. Het gaat dan over kosten en baten, wat mag het kosten, moet het een basismodel zijn of een model met verschillende opties? In elk geval is het duidelijk dat het doel moet zijn dat het besparend moet werken, dat het slim moet zijn en dat het betaalbaar moet zijn.

Minister, op mijn vraag in de commissie hebt u vorige week geantwoord dat het Vlaams Energieagentschap (VEA) een studie heeft getenderd en dat u in het najaar met de resultaten komt. Daarna zal de regering de knopen doorhakken als de specificiteit, de gewenste functionaliteiten een algemene uitrol kunnen toelaten.

Dan zult u ook begrijpen dat wij verwonderd waren na uw bezoek aan Italië. In Italië is de situatie anders. Daar heeft men dat ingevoerd omdat er gevallen van wanbetaling waren en omdat de meters er vervangen moesten worden. Maar in de media spreekt u wel van een massale uitrol. Dan is uiteraard de slimme vraag hoeveel die massale uitrol kost.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: We zijn er allemaal van overtuigd dat het energiemodel vandaag een centraal model is, vooral op basis van nucleaire en fossiele energie, en dat we naar een veel lokalere productie zullen evolueren, met wind- en zonne- en andere vormen van hernieuwbare energie.

Dat betekent dat de netten en de infrastructuur op een totaal andere manier zullen worden gebruikt. Waar het nu vooral eenrichtingsverkeer is, vanuit de centrale productiekanalen naar een decentraal model, zal er veel meer tweerichtingsverkeer zijn. Dan heb je op een bepaald moment slimme netten nodig. Anders ga je ontzettend veel infrastructuurwerken moeten doen. Maar in plaats van een heel brede autobaan aan te leggen, moet je het verkeer beter sturen: dan heb je misschien maar een half zo brede autobaan nodig, of een half zo zware infrastructuurnet.

Ik bracht een werkbezoek aan Milaan. Mijnheer Gryffroy, het klopt dat er daar een massale diefstal was van elektriciteit en dat men dat met slimme meters beter wou monitoren. Maar je merkt wel dat de slimme meter er helpt om tot slimme infrastructuurwerken te komen. Vergeet niet dat er vandaag in onze elektriciteits-factuur een jaarlijks aandeel zit van 500 miljoen euro voor infrastructuurwerken. Maar als je naar een slim net gaat, zul je minder infrastructuurwerken moeten doen. Je kunt van die 500 miljoen euro waarschijnlijk een derde aftrekken. Dat is een van de redenen waarom ik die studie heb besteld. Dat is het voordeel voor de overheid: je kunt de infrastructuur optimaler gebruiken en je kunt beter sturen.

Het voordeel voor de consument is dat je het verbruik veel beter kunt monitoren, dat je veel meer kunt werken aan energie-efficiëntie, en dat je bijvoorbeeld het stigmatiserende van budgetmeters kunt vermijden door overal een slimme meter te hebben, een meter dus die toelaat het budget veel beter in toom te houden.

Maar door alle vragen die hier vandaag worden gesteld, ben ik natuurlijk bijzonder gevoelig voor het feit dat het niet te duur mag zijn. Het kan niet de bedoeling zijn dat je de consument op kosten jaagt, en dat de kost zo hoog is dat je hem nooit kunt terugverdienen. Er werd verwezen naar studies van een paar jaar geleden. Maar de technologie staat ondertussen natuurlijk niet stil. Wat is nu nog de kostprijs? Is het nog 200 euro? En dan moet je nog kijken naar de functionaliteiten die je wenst. Wij hebben geen Rolls Royce nodig, wij hebben gewoon een slimme meter nodig met de functionaliteiten die je kunt gebruiken of die je nodig hebt. We moeten weten waar het kantelmoment is, wanneer de prijs van een slimme meter voldoende betaalbaar is, waardoor het logisch wordt dat we naar die uitrol evolueren. Daarbij moet je de vraag stellen of het de distributienetbeheerders zijn die het moeten doen, of is de markt in die mate geëvolueerd dat de leveranciers dat vanuit een commercieel oogpunt op zich kunnen nemen?

Europa vraagt het ook. Op die manier kun je het piekverbruik veel beter aftoppen. Zestien Europese landen zitten al in de plannen, hebben het al uitgerold, zijn het aan het uitrollen of plannen een volledige uitrol tegen 2020. Als je in Vlaanderen een ambitieus beleid wilt voeren, ben ik ervan overtuigd dat je ook op een bepaald moment de keuze moet maken hoe we het doen, en onder welke vorm, een vorm die uiteraard zo kostenefficiënt mogelijk is.

Uiteraard gaan we ook de privacy goed in het achterhoofd moeten houden. Dat is een debat. Als we komen tot een uitrol van slimme meters, zullen we er altijd moeten over waken dat het met heel veel respect voor de individuele privacy van de mensen gebeurt. Dat is voor mij van cruciaal belang.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik merk dat er iets meer nuance in zit dan in het krantenbericht, maar dat zal ongetwijfeld aan de journalist te wijten zijn. Die nuance is wel degelijk nodig.

We moeten evolueren naar een slim net. Slimme meters kunnen daar een onderdeel van zijn. Welke slimme meter, dat is inderdaad nog een vraag die moet worden beantwoord. Maar er is ook nood aan slimme toestellen en slimme gebruikers om daar effectief een succes van te maken. Er is een geïntegreerd beleid voor nodig, en dus niet alleen die slimme meter.

Het is ook verstandig om in de studie die u besteld hebt, na te gaan of een massale uitrol of een gefaseerde uitrol aangewezen is. Ik denk dat een gefaseerde uitrol altijd verstandiger zal zijn. We kunnen dan die groepen waar de installatie van een slimme meter een duidelijke meerwaarde biedt, eerst bedienen zodat we kunnen aantonen dat het systeem van een slimme meter en een slim net werkt.

De heer Johan Danen (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Op een aantal van mijn vragen hebt u geantwoord, maar dat wil niet zeggen dat die problemen dan ook zijn opgelost. Ook de VREG en de netbeheerders schuiven thema's als privacy naar voren als belangrijke thema's waar we nog een antwoord op moeten vinden.

Ik zou toch een lans willen breken voor de mensen in energiearmoede. Deze mensen zouden de dupe kunnen worden van de uitrol en dat mag zeker niet gebeuren. Je kunt zo'n meter bijvoorbeeld vanop afstand afsluiten. Dat willen we zeker niet aanmoedigen, want het is altijd beter om ter plaatse te gaan en na te gaan wat er aan de hand is. Een slimme meter werkt maar met een slim net en slimme toestellen, zoals u ook hebt gezegd. Slimme toestellen zijn nu nog relatief duur. Het is allicht de laatste zorg van mensen in energiearmoede om zo'n slim toestel te kopen. Zij gaan zeker niet winnen bij een slimme meter. Ik wil nogmaals mijn pleidooi herhalen om aandacht te hebben voor mensen in energiearmoede. *(Applaus bij Groen)*

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Ik wil zeker geen voorafname doen van wat in de toekomst zou moeten worden beslist. Daarvoor moet er eerst de studie zijn die, zoals u zegt, klaar zal zijn in het najaar. Die studie is al besteld, heb ik begrepen. Dat was ook voor uw vertrek naar Milaan. In Milaan hebt u dan waarschijnlijk een aantal interessante dingen gezien die u dan hebben doen besluiten dat een massale uitrol voor Vlaanderen wel interessant zou kunnen zijn. Ik vind dat een voorafname die donderdag in de pers komt, maar waarover we woensdag in de commissie niet hebben gesproken. Ik hoop dat die studie inhoudelijk genoeg is en dat de vragen die in die studie gesteld zijn, voldoende zwaar zijn. Ik hoop bijvoorbeeld dat duidelijk de vraag is gesteld naar de verschillende opties, algemene uitrol of niet, en naar de termijn van de uitrol.

Ik blijf dus bij mijn basisvraag. U hebt de studie al besteld, bent intussen naar Milaan geweest en zegt nu dat u een massale uitrol wilt. Wat kost die massale uitrol dan?

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp·a): Minister, u kondigt inderdaad de ene maatregel na de andere aan die ervoor zou moeten zorgen dat de energiefactuur daalt. De slimme meter is er daar ook eentje van. Ik kan er zo nog een reeks opnoemen.

Maar wat zijn de feiten? Sinds u minister bent, is de gemiddelde factuur gestegen van 654 euro naar welgeteld 801 euro door onder andere heel wat kosten in die factuur te steken die er eigenlijk niet in hadden moeten zitten. De vennootschapsbelasting is er zo eentje. Nu ligt ook nog eens de btw-verhoging van 6 naar 21 procent op tafel. Terwijl u al maanden aankondigingen doet om de factuur te doen dalen, stijgt de factuur voor de gezinnen maand na maand.

Minister, wanneer komt u nu eens met een concrete beslissing die ervoor zorgt dat de energiefactuur effectief gaat dalen voor de gezinnen? U verbloemt dat met aankondigingen, en ondertussen laat u de factuur maar rustig stijgen.

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

De heer Bart Somers (Open Vld): Ik begrijp de sp.a niet. Ik zou in het dossier over de kostprijs van elektriciteit zeer bescheiden zijn in hun plaats. Als je weet wat zij veroorzaakt hebben en wat er nog op de consument gaat afkomen, zou ik stilzitten. Als je wordt geschoren, moet je het best stilzitten.

Ten gronde zijn we als fractie heel tevreden met de uitspraak van de minister, want die ligt volledig in de lijn van wat Europa vraagt. Europa denkt trouwens dat in 2020 72 procent van de consumenten zullen kunnen rekenen op een slimme meter. Zestien landen in Europa hebben trouwens al beslist om over te stappen op een slimme meter. Bovendien is het in de lijn van het regeerakkoord. Er is een benchmark gebeurd door de Europese Commissie die heeft berekend dat slimme meters tot gemiddeld 309 euro per jaar kunnen besparen en het energieverbruik met 3 procent kunnen verminderen.

Ik was toevallig een van de mensen die in het grootste proefgebied van Vlaanderen wonen: 2000 inwoners in Leest en Hombeek bij Mechelen. In plaats van op de rem te staan, moeten we allemaal samen de ambitie van de minister delen en zoeken naar de antwoorden op de vragen die nog moeten worden beantwoord. Er is nog een traject af te leggen, maar als we het regeerakkoord en de aanbevelingen van Europa ernstig nemen, moeten we in 2019 veel verder staan dan vandaag, en dan hebben we een minister nodig die enige ambitie uitstraalt.

Minister Annemie Turtelboom: De stijging van de elektriciteitsfactuur heeft jammer genoeg te maken met schulden uit het verleden. We kunnen dat niet blijven laten rotten. We gaan dat ooit moeten doorrekenen, en dat zal inderdaad voor een gigantische stijging zorgen. Ik zou inderdaad enige zelfreflectie doen.

We hebben nog een traject af te leggen. We moeten nog een aantal beslissingen nemen. Net daarom heb ik die studie besteld: wie rolt ze uit? Om er net voor te zorgen dat de winst voor de overheid en de winst voor de consument beide vervuld zijn. Dat is van cruciaal belang: we moeten er allemaal beter van worden. Het is geen 'nice to have'. Het moet een duidelijke functionaliteit hebben, ook voor de infrastructuurwerken die op ons afkomen.

Ik ben van één ding overtuigd. Als we naar meer decentrale hernieuwbare energieproductie willen gaan, zullen we slimme netten nodig hebben. Anders gaan we overbodige infrastructuurwerken doen of de consumenten op kosten jagen. Dit is onze ambitie. We zullen dit debat als de studie klaar is, geboeid voortzetten.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik kijk uit naar de resultaten van de studie. Het is inderdaad een breed debat dat we hierover moeten voeren. Zo moeten we geïntegreerd beleid mogelijk maken, niet alleen met slimme meters, een slim net, slimme gebruikers en slimme toestellen. Ik heb gemerkt dat een aantal sectoren u ondersteunen. Dat zijn natuurlijk de sectoren die er baat bij hebben, die de meters mogen leveren en/of installeren, de netbeheerders die zo hun facturatie gemakkelijker kunnen voeren.

Volgens mij is het vooral belangrijk dat we in oktober kunnen aantonen dat gezinnen en bedrijven hier baat bij hebben, dat zij de winnaar worden. Dan ben ik ervan overtuigd dat we op het juiste moment naar een slimme meter en een slim net kunnen evolueren.

Mijnheer Somers, het is niet altijd interessant om de eerste en de snelste te zijn. Kijk naar de installatie van zonnepanelen in Vlaanderen. Er hangt soms een hoge factuur aan vast. Er zijn al Europese landen die spijt hebben van hun snelle uitrol van de slimme meter omdat ze ondertussen al met verouderde toestellen zitten. Daar moeten we lessen uit trekken.

De heer Johan Danen (Groen): Minister, mijnheer Somers, ook Groen wil de toekomst omarmen. We zijn ervan overtuigd dat de slimme meter een oplossing kan zijn voor sommige problemen. Dat moet niet holderdebolder gebeuren, maar wel goed doordacht en gefaseerd, zodat de mensen die er eerst van kunnen genieten, eerst een meter zullen hebben. Als meters versleten zijn, moeten ze vanzelfsprekend door slimme meters worden vervangen. We mogen bepaalde doelgroepen zeker niet uit het oog verliezen.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Aan de sp.a-fractie, ik denk niet dat wij lessen van u moeten krijgen. 1,8 miljard euro moeten wij in onze facturen zetten vanwege de bevriezing die Vande Lanotte heeft doorgevoerd! 1,8 miljard euro! Mij zult u geen lessen daaromtrent leren!

Mijnheer Somers, sorry hoor, maar de Europese richtlijn en het Vlaams regeerakkoord zijn heel duidelijk. Men spreekt niet van een massale uitrol, wat wel op donderdag 11 juni zomaar in de pers stond. Maar ik doe geen voorafname van de studie. Laat ons hopen dat de studie goed gemaakt is en gebaseerd op goede vragen. *(Opmerkingen van de heer Bart Somers)*

Nee, mijnheer Somers, dat is niet hetzelfde.

Uiteindelijk, dan pas gaan we een discussie krijgen. Dan pas gaat de Vlaamse Regering in de commissie beslissingen kunnen nemen. Mijn doel is inderdaad dat als er slimme meters komen – massaal of niet massaal –, ze besparend moeten werken, ze slim moeten zijn en ze betaalbaar moeten zijn.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jos Lantmeeters aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de onzekere toekomst van de parkrangers en medewerkers aan het fietsroutenetwerk in Limburg (SALK-projecten sociale economie)

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Voorzitter, minister, de parkrangers in Limburg zijn ongelukkig en ongerust. Hetzelfde geldt voor de medewerkers aan het fietsroutenetwerk.

Nu, voor diegenen die me lachend aankeken toen ik de trap af ging, dat zijn op dit ogenblik zestig werknemers in de sociale economie in Limburg. Die mensen onderhouden het groen rond het fietsroutenetwerk. Dat zijn dus zestig werknemers die op dit ogenblik ongerust zijn over het voortbestaan van hun functie. Niet alleen die mensen zijn ongerust, maar ook hun werkgevers. Dan heb ik het onder andere over De Winning, De Wroeter en De Biehal. Dat gaat dan in totaal over een vierhonderdtal werknemers. Het is dus toch wel een zeer belangrijke zaak. Die mensen zijn ongerust omdat ze er niet zeker van zijn dat er middelen beschikbaar zijn voor hun werk. In het kader van het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) werd destijds beloofd dat er een aanzienlijk bedrag aan hen zou toekomen, maar om bepaalde redenen is dat bedrag nog altijd niet vastgelegd en zeker nog niet uitgekeerd, ook niet voor 2015.

Dat is niet alleen belangrijk voor de werkgelegenheid. Het is ook zeer belangrijk voor het onderhoud van het groen, zoals ik daarstraks heb gezegd, en dus ook voor het toerisme in Limburg, dat op dit ogenblik 25.000 mensen tewerkstelt. Dat is dus een zeer belangrijk dossier, en toch zijn die mensen op dit ogenblik niet zeker van hun functie. In het kader van SALK, en dat vind ik toch wel zeer belangrijk, werd hun toegezegd dat hun functie kon blijven bestaan. We hebben altijd gezegd, en ik blijf het hier herhalen: SALK moet en zal onverkort worden uitgevoerd.

Minister, wat is op dit ogenblik het standpunt? In welke maatregelen hebt u ondertussen voorzien voor deze doelgroepwerknemers?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, mijnheer Lantmeeters, u hebt een correcte weergave gegeven van de situatie. Als ik me niet vergis, heeft de heer Beenders in februari in de commissie ook al deze problematiek aangekaart, via een vraag om uitleg.

SALK bevatte drie acties in het kader van de sociale economie. De eerste twee waren voor twee jaar en zijn ondertussen afgelopen. Dit gaat over de derde actie, dat onder andere het project van de parkrangers en het fietsroutenetwerk bevat. U hebt de drie organisaties in kwestie allemaal opgenoemd: De Winning, De Wroeter en De Biehal. Ondertussen hebben we met die drie organisaties overlegd en bekeken hoe we dat probleem konden oplossen.

Het is echter misschien wel nuttig om hier ook nog eens te stellen, zoals ik toen ook in de commissie heb gedaan, hoe het probleem is ontstaan. Wat is er gebeurd? In het kader van het Europees Sociaal Fonds (ESF) kon men aanvragen indienen om subsidies te krijgen in het kader van de sociale economie. De Vlaamse overheid subsidieerde een deel en Europa zou dan de rest bijleggen. Wat is er fout gelopen? De vorige Vlaamse Regering heeft projecten ingediend van bestaande tewerkstelling in plaats van nieuwe tewerkstelling, wat een heel uitdrukkelijke voorwaarde was van Europa om subsidies te kunnen krijgen. Europa heeft dus heel consequent gezegd dat ze geen Europese subsidies krijgen. Ik ben daar inderdaad mee geconfronteerd bij de aanvang van mijn ambt. Ik heb die mensen nu ontvangen en heb binnen mijn eigen middelen van Sociale Economie het geld vrijgemaakt, zonder te besparen op de tewerkstelling van doelgroepmedewerkers waar dan ook in het kader van sociale economie. Het lijkt me immers belangrijk om die tewerkstelling ook te garanderen, want zoals u zegt, gaat het voor die drie projecten samen over meer dan vierhonderd voltijdsequivalenten.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik dank u voor dit toch wel heel goede antwoord. Toen collega Beenders de vraag heeft gesteld, was er immers nog helemaal geen zekerheid over het voortbestaan van die functies en over de financiering daarvan. Ik ben zeer blij dat u vandaag aankondigt dat die financiering op dit ogenblik rond is en dat we daar de Europese middelen niet voor nodig hebben. Minister, ik zou graag nog van u willen horen, want dat is een stokpaardje, of u dus nog altijd inzet op het volledige behoud van de volledige tewerkstelling in de sociale sector.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Ik heb dat dossier de jongste maanden ook gevolgd, en de jongste maanden kwam er weinig witte rook uit de schouw. Minister, in februari is het probleem gerezen en nu komt u met een oplossing.

Ik vind dit echter een beetje vreemd. Het is niet de eerste keer dat u onrust stookt in een sector. U jaagt iedereen op. Mensen zijn bedreigd. Vervolgens komt

u een paar maanden later met een oplossing, als de grote witte ridder. Ik ben dat spelletje een beetje beu. Het zou beter zijn, mocht u op voorhand of sneller met oplossingen komen, in plaats van kwetsbare groepen maanden op te jagen en dan met een oplossing te komen.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Dat is echt niet fair, collega. Het probleem is ontstaan, zoals de minister zei, doordat het op ESF-vlak niet is goedgekeurd.

Ik ben u dankbaar, minister, alsook de vraagsteller, voor deze toch wel getelefoneerde vraag. Maar u voorziet in het krediet. Het gaat over 750.000 euro voor vijf jaar. U zegt dat u die middelen haalt uit uw eigen budget voor sociale economie. Waar haalt u die en hoe kunnen we dat zien?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Net als de collega's ben ik zeer verrast door uw antwoord, minister. Dat zeg ik met een knipoog.

Het is goed dat er een oplossing is. Dat is zowel maatschappelijk belangrijk als vanuit het oogpunt van het snijvlak van toerisme en economische activiteiten. Het gaat vaak over mensen die het moeilijker hebben om op de arbeidsmarkt aan de bak te geraken. Er is een groenzone van 5700 hectare in dat nationaal park. Die mensen vervullen ook heel belangrijke opdrachten voor het fietsroute-netwerk, dat onze provincie Limburg toeristisch op de kaart zette op een vrijwel unieke manier. Het voorbeeld van het fietsroutenetwerk in Limburg wordt vaak gebruikt voor andere provincies, zowel in België als erbuiten, om na te volgen en om in te investeren.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp·a): Heel eerlijk, de actualiteitswaarde ontgaat me. Ik wil u graag uitnodigen om naar de commissie te komen. We hebben dit grondig besproken bij de begrotingsdiscussie, toen er maar enkele parlementsleden aanwezig waren. De sector is inderdaad bij het kabinet geweest en heeft daar de vraag gekregen om vooral niet te communiceren, omdat er een regeling in de maak was. Ik vind het jammer dat het op deze manier wordt gebruikt of bijna misbruikt. Ik ben blij dat er een beslissing is genomen, maar de discussie is gevoerd in de commissie. De vraag is achterhaald.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Lantmeeters, ja, ik wil de tewerkstelling in heel de sector van de sociale economie garanderen. Dat is al enkele keren aan bod gekomen in de commissie Sociale Economie. Nee, ik heb er geen euro op bespaard. Ja, het zal moeilijk zijn. Maar ik sta ervoor garant dat er geen enkele tewerkstellingsplaats van een doelgroepmedewerker verloren zal gaan.

Ik dank u voor uw positieve opmerking, mevrouw Claes. Mijnheer Danen, van twee dingen één. Ik begrijp het niet. U zegt dat ik onrust stook in de sector en dan met een oplossing kom. Ik heb die onrust niet veroorzaakt. Totaal niet. De vorige Vlaamse Regering heeft een verkeerd project ingediend. Ik ben onmiddellijk aan de slag gegaan. De heer Beenders en mevrouw Claes hebben daar in de commissie verschillende keren op gewezen.

Ik heb naar een oplossing gezocht en ik heb ze gevonden binnen mijn eigen middelen. Ik was eerst van plan via de algemene middelen te gaan, maar de collega's hebben allemaal eigen prioriteiten, dus ik heb het opgelost binnen de middelen voor Sociale Economie, zonder dat er één plaats van een doelgroepmedewerker verloren gaat. Als u dat onrust stoken wilt noemen, is dat uw verantwoordelijkheid, maar ik vind dat heel kort door de bocht.

Mevrouw Claes, u vraagt heel concreet en terecht waar ik het geld ga halen. 750.000 euro voor vijf jaar zegt u, dat klopt. Maar dat moet u maal twee doen, want het gaat in totaal om anderhalf miljoen euro. Dat heb ik gehaald bij de oproepen voor innovatieve projecten. Die zijn de voorbije twee jaar ook niet gebeurd. Dat geld stond er nog. Ik heb dat gewoon overgezet naar een ander artikel in de begroting. Het heeft dus niets te maken met tewerkstelling. Er zullen enkel geen oproepen meer komen de komende tijd voor innovatieve projecten. Maar dat gaat niet over bestaande tewerkstelling, dus het is een goede oplossing.

Mijnheer Keulen, ik wil ook u hartelijk danken voor uw positieve reactie. Als ik iets voor Limburg kan doen, zal ik het niet nalaten. Ik heb trouwens ook Limburgse roots. Dat had u wellicht nooit verwacht. Mijn Limburgse roots zijn mijn enige positieve kwaliteit.

Ik heb intussen de betrokken bedrijven en sectoren op de hoogte gebracht.

Mijnheer Beenders, u zegt dat de actualiteitswaarde u ontgaat. Ik sta hier elke woensdag, en ik doe dat met plezier, dat is ook mijn werk. Ik heb al heel veel vragen gekregen naar aanleidingen van brieven die vanuit bepaalde sectoren worden verstuurd. Wij hebben heel recent die betrokken bedrijven ontvangen en gezegd dat wij de financiering en subsidiëring in orde zouden brengen met Vlaams geld, ook al kunnen zij niet rekenen op Europese subsidies.

U hebt gelijk dat dit aan bod is gekomen in de commissie, maar u moet me ook de tijd geven om in het krappe budget van sociale economie middelen vrij te maken. Ik neem aan dat u ook niet wilt besparen op sociale tewerkstelling. Ik weet dat u daar geen voorstander van bent. Maar in dat geval moet ik creatief gaan zoeken naar een oplossing en die heb ik ook gevonden. Ik hoop dat het Vlaams Parlement en in het bijzonder de mensen in Limburg tevreden zullen zijn.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, niet alleen de Limburgers maar iedereen in dit parlement zal u dankbaar zijn omdat u voor de tewerkstelling hebt gezorgd en zekerheid hebt geschapen. Op dit ogenblik hebt u veel mensen gerustgesteld. Ik kan wel 'dank u' zeggen, maar ik vind het heel zuur van de heren Danen en Beenders dat zij dat niet over hun lippen krijgen. Mijnheer Beenders, toen er onzekerheid was, was u wel de eerste om die onzekerheid aan te wakkeren. Zeg dan nu ook eens 'dank u'.

Minister, de provincie is u dankbaar dat de tewerkstelling en het toerisme wel varen bij uw beslissing.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 17.15 uur.

– De vergadering wordt hervat om 17.26 uur.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake grensoverschrijdende en interterritoriale samenwerking, ondertekend te 's-Gravenhage op 20 februari 2014
– 305 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake grensoverschrijdende en

interterritoriale samenwerking, ondertekend te 's-Gravenhage op 20 februari 2014.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 305/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Organisatie van de Islamitische Conferentie, ondertekend in Brussel op 4 februari 2011
– 307 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Organisatie van de Islamitische Conferentie, ondertekend in Brussel op 4 februari 2011.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Overmeire, verslaggever, heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, collega's, dit ontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Organisatie van de Islamitische Conferentie (OIC) werd besproken in onze commissie op 19 mei 2015.

Onze bevoegdheid is eerder beperkt. Vlaanderen is alleen betrokken indien de organisatie in Vlaanderen rechtshandelingen zou stellen of als werknemers van het verbindingskantoor op Vlaams grondgebied komen wonen. In dat geval zijn de Vlaamse regels voor huisvesting, onteigening en tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten op hen van toepassing.

De bespreking in commissie heeft niet veel tijd gevraagd. Als ik hierover het woord neem, dan is het om te onderstrepen dat een aantal commissieleden, mevrouw Soens, de heer Vanbesien en ikzelf, bijgetreden door de minister-president, uitdrukkelijk hebben gesteld dat de instemming met dit zetelakkoord absoluut niet betekent dat we het eens zouden zijn met de vaak controversiële standpunten die de organisatie soms inneemt. Dat staat trouwens met zo veel worden in de memorie van toelichting en werd dus onderstreept door verschillende collega's.

De OIC staat achter de Verklaring van Caïro. Daarin wordt gesteld dat mensenrechten en vrijheid van meningsuiting slechts gelden als ze in de sharia passen. Vrije beweging slaat alleen op mannen en niet op vrouwen, religieuze minderheden hebben een tweederangsstatus, enzovoort.

Maar net als bij de accreditatie van een ambassade, zegt de instemming met een zetelakkoord dus niets over de onderlinge verhoudingen. De OIC-zending zal overigens niet uitsluitend met Belgische overheden, waaronder ook Vlaanderen, bilateraal overleggen, maar ook en minstens evenveel met de Europese Unie en met andere internationale organisaties die in Brussel gevestigd zijn.

De Vlaamse Regering heeft er ook op gewezen dat ze het Orgaan voor de Coördinatie en de Analyse van de Dreiging (OCAD) gecontacteerd heeft en de bevestiging heeft gekregen dat er geen dreiging bestaat op het vlak van radicalisering en terrorisme.

Tegen deze achtergrond en rekening houdend met de geformuleerde opmerkingen, werd het ontwerp van decreet met 12 stemmen voor eenparig aangenomen. *(Applaus)*

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): De OIC is inderdaad een controversiële organisatie. Onze instemming met dit ontwerp van decreet houdt in geen geval in dat we ook zouden instemmen met de standpunten van deze organisatie. We pleiten evenwel voor dialoog en overleg. We benadrukken nogmaals het universele karakter van de mensenrechten en van het recht op vrije meningsuiting en het recht op persvrijheid. Onze fractie zal voor dit ontwerp van decreet stemmen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Collega Van Overmeire heeft al een aantal redenen aangehaald waarom de goedkeuring van dit ontwerp van decreet volgens ons geen goede zaak is. De OIC bestaat uit 57 overwegend islamitische landen en het behartigen van de belangen van moslims heeft deze organisatie wereldwijd als doel. Dit zetelakkoord bepaalt onder meer ook dat de vertegenwoordigers van het secretariaat van de OIC, een aantal adviseurs en technische experts evenals de ambtenaren van de OIC die buiten België hun verblijfplaats hebben, bij de uitoefening van hun taken en tijdens de reizen van en naar de vergaderplaatsen voorrechten en immuniteiten zouden genieten. Zo kunnen ze bijvoorbeeld niet gearresteerd worden, zijn ze niet onderworpen aan maatregelen tot beperking van de immigratie, genieten ze fiscale vrijstellingen en zijn hun documenten onschendbaar.

Veel lidstaten van de OIC, waaronder onder meer Qatar, Iran, Saoedi-Arabië, Soedan, Pakistan en andere hebben een twijfelachtige reputatie en staan bekend als wereldwijde financiers en verspreiders van het moslimfundamentalisme. Als we dat weten en als we ook rekening houden met de nieuwe missie van de OIC, namelijk om de belangen van de in Europa levende moslims te behartigen, valt te vrezen dat ze zich op een actieve manier zullen gaan moeien in de binnenlandse aangelegenheden van Vlaanderen en andere Europese landen, in het bijzonder in relatie tot de moslimminderheid in die landen.

In de mensenrechtenverklaring van Caïro, waar collega Van Overmeire al naar verwees, die ondertekend is door de landen van de OIC, worden de mensenrechten ondergeschikt verklaard aan de islamitische sharia.

Om al die redenen lijkt het ons geen goed idee om dit ontwerp van decreet te steunen. We zullen dat straks bij de stemming dan ook niet doen.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik zal kort zijn. Ik verwijs naar mijn inleidende uiteenzetting in de commissie en ook naar mijn repliek. Vandaag heb

ik geen nieuwe elementen gehoord. Het is belangrijk dat een en ander nog eens beklemtoond werd, maar ik heb niets toe te voegen aan wat ik in de commissie heb gezegd.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 307/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag tot oprichting van het Internationaal Instituut voor Democratie en Verkiezingsondersteuning, en de slotakte, gedaan te Stockholm op 27 februari 1995, zoals gewijzigd op 24 januari 2006
– 320 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag tot oprichting van het Internationaal Instituut voor Democratie en Verkiezingsondersteuning, en de slotakte, gedaan te Stockholm op 27 februari 1995, zoals gewijzigd op 24 januari 2006.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 320/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 321 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds, ondertekend te Brussel op 21 maart 2014 en op 27 juni 2014
– 322 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 323 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de ontwerpen van decreet houdende instemming met de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014, houdende instemming met de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds, ondertekend te Brussel op 21 maart 2014 en op 27 juni 2014, en houdende instemming met de associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014.

Ik stel voor om de algemene besprekingen van de drie ontwerpen van decreet samen te voegen tot één algemene bespreking.

Is het parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Soens, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Voorzitter, collega's, in de commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed werden op dinsdag 19 mei drie ontwerpen van instemmingsdecreet met een associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten en een derde land behandeld. Het gaat hier over associatieakkoorden met Georgië, Oekraïne en de Republiek Moldavië. Vanwege de gelijkenissen tussen de drie akkoorden werden ze in de commissie samen behandeld.

Minister-president Bourgeois gaf toelichting over de overeenkomsten. Ze hebben tot doel de politieke dialoog te versterken, de samenwerking op diverse domeinen te bevorderen en een vrijhandelsruimte te creëren. In de voorliggende overeenkomsten gaat het om enkele leden van het Oostelijk Partnerschap, namelijk Georgië, Oekraïne en de Republiek Moldavië. De landen waarvan sprake zijn belangrijke partners in het Europese nabuurschaps- en partnerschapsbeleid, dat bedoeld is om een bevoorrechte relatie op te bouwen met de buurlanden in Oost-Europa, ten zuiden van de Middellandse Zee en in de zuidelijke Kaukasus, die geen uitzicht hebben op toetreding tot de Europese Unie.

Het Oostelijk Partnerschap is een ambitieus project, dat van start ging in 2003, met zowel maatregelen op economisch vlak, zoals preferentiële handelsbetrekkingen en een betere toegang tot de interne markt, op politiek vlak, zoals mensenrechten en democratie, en met financiële en technische steun. Eerder besliste de Oekraïense president Janoekovitsj de akkoorden niet te ondertekenen, waarna de Maidan-opstand uitbrak. De overeenkomst met Oekraïne treedt in werking op 1 januari 2016.

Tijdens de bespreking in de commissie woedde er een hevige discussie, voornamelijk over de timing van de voorliggende akkoorden. Volgens CD&V, bij monde van collega Poschet, kan de goedkeuring van deze overeenkomsten een belangrijk en sterk signaal zijn ten aanzien van Rusland. De goedkeuring ervan mag echter geen voorbode zijn van een automatische toetreding tot de Europese Unie. Die moet volgens CD&V gebaseerd zijn op verdiensten. De heer Poschet had tot slot nog enkele vragen in verband met toekomstige wijzigingen aan de bijlagen van de overeenkomsten, de fora voor politieke dialoog, de importquota en de audiovisuele diensten.

Volgens sp.a slaagt de Europese Unie er niet in om de banden aan te halen met de landen van het Oosterse Partnerschap en om tegelijkertijd een strategisch modern partnerschap met de Russische Federatie aan te gaan. Volgens ons moet de Unie werk maken van een geïntegreerde visie: een harde houding, maar tegelijk ook zoeken naar dialoog. Vrede en stabiliteit zijn pas mogelijk als Europa kan terugkeren naar een beleid van samenwerking met Rusland, op basis van de Europese en de internationale beginselen, waarbij er rekening gehouden wordt met de legitieme belangen van alle betrokken partijen. Het doel blijft, hoe moeilijk dat momenteel ook mag lijken, om Rusland te integreren in de pan-Europese politieke, economische en veiligheidsstructuren.

Volgens de N-VA, bij monde van de heer Van Overmeire, ligt de droom van een pan-Europese structuur met een democratisch Rusland dat de mensenrechten respecteert en de corruptie aanpakt, aan diggelen. Er ontstaat aan de oostgrens van Europa een brede zone van instabiliteit. Volgens de heer Van Overmeire moet Europa in zo'n geval een hand uitsteken naar die landen. Hij is tevreden dat de overeenkomsten nauwelijks een jaar na de ondertekening al voorliggen.

De heer De Croo sloot zich in grote mate aan bij het betoog van de N-VA.

Tot slot gaf de heer Van Besien aan dat het om een genuanceerde zaak gaat en dat hij zowel voor- als nadelen ziet in het sluiten van de overeenkomsten op dit moment. Het nadeel is dat het conflict met Rusland op die manier nog verder wordt uitgediept. Het voordeel is dat deze landen wel meegetrokken worden in de vrijheid en de democratie van Europa.

De drie voorliggende ontwerpen van decreet werden aangenomen met 10 stemmen voor en 1 stem tegen. Tot zover het verslag, voorzitter. *(Applaus)*

Dan zal ik nu het standpunt namens de sp.a-fractie toelichten. Collega's, vorig jaar waren we getuigen van de diepste crisis in de EU-Russische relatie sinds het einde van de Koude Oorlog. Zoals ik ook al aangaf in het verslag, slaagt de Europese Unie er blijkbaar niet in om enerzijds de banden aan te halen met onze oosterse buren, zoals Georgië, Moldavië en Oekraïne, en tegelijkertijd ook een modern partnerschap aan te gaan met Rusland. Het beleid van de EU ten opzichte van haar oostelijke buren kan niet los gezien worden van haar beleid ten opzichte van Rusland. Dat moet de belangrijkste les zijn.

Daarom pleiten wij ervoor om werk te maken van een geïntegreerde visie, waarin we een harde houding aanhouden, maar waarbij we tegelijkertijd ook voor dialoog en overleg moeten gaan. We hebben namelijk een heel groot belang bij

een goede relatie met Rusland. Vrede en stabiliteit op ons continent is enkel mogelijk als we samenwerken met Rusland op basis van de Europese en internationale beginselen en daarbij rekening houden met de legitieme belangen van alle betrokken partijen. We moeten naar een rechtvaardige en een vreedzame samenwerking gaan, waar er ook sociale, culturele en wetenschappelijke uitwisselingen zijn. Ons doel moet blijven, hoe moeilijk dit nu ook mag lijken, om Rusland te integreren in de pan-Europese politieke, economische en veiligheidsstructuren. Uiteraard kan zo'n project alleen maar slagen als er een gedeeld respect is voor de democratische rechten voor zelfbeschikking van Oekraïne en de andere staten ten oosten van de EU.

Uiteraard hebben we ook een heel groot belang bij een stabiel Oekraïne. Het land wordt momenteel geconfronteerd met een keuze die er geen zou mogen zijn: Rusland of Europa. Toegang tot zowel de Russische als de Europese markt is voor hen cruciaal. Bovendien moeten ze de moeilijke uitdaging aangaan om het politieke systeem te moderniseren, corruptie tegen te gaan en eenheid en territoriale integriteit te promoten. Terzelfdertijd moet het ook werk maken van de economische ontwikkeling van elk deel van het land.

De vraag blijft: zijn de landen waarvan sprake wel in staat om de gevraagde hervormingen in verband met mensenrechten bijvoorbeeld door te voeren? Dit zal sowieso enorme inspanningen vragen. Wij vragen ons dan ook af of dit het geschikte moment is om de associatieakkoorden te ratificeren. Of we echt een frozen conflict onze grenzen willen binnentrekken en een nieuw IJzeren Gordijn willen optrekken? En vooralsnog hebben we geen antwoord gekregen op onze vraag hoe deze regering, en bij uitbreiding de Federale Regering, deze akkoorden in een bredere context ziet, vooral in relatie met Rusland. Daarom zal onze fractie tegenstemmen, zoals we ook in de Kamer hebben gedaan.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, collega's, in onze commissie vond inderdaad vorige maand, op 19 mei, een interessant debat plaats naar aanleiding van de drie ontwerpen van instemmingsdecreet met een associatieovereenkomst met de drie landen in kwestie: Georgië, Oekraïne en Moldavië.

Collega's, associatieakkoorden zijn de meest verregaande vorm van samenwerking die de Europese Unie kan sluiten, maar ze zijn niet de voorbode van een automatische toetreding tot de Europese Unie. Wel bieden ze meer dan de traditionele handels- en samenwerkingsverbanden. Op economisch vlak bieden deze akkoorden preferentiële handelsbetrekkingen, een betere toegang tot de interne markt, betere verbindingen, energietoevoer en telecommunicatie alsook de mogelijkheid om te participeren aan bepaalde Europese programma's. Er wordt ook extra financiële en technische steun geboden. Collega's, het gaat om alles wat deze landen nodig hebben.

Bovendien bevatten deze associatieovereenkomsten enkele politieke clausules die essentieel zijn om de waarden van de unie te uiten. Het gaat over mensenrechten, democratie en de rechtsstaat: de kernwaarden van de Europese Unie.

De drie landen verschillen onderling zeer sterk. Ik hoop dat de gemeenschappelijke verslaggeving en bespreking niet de indruk wekt dat al die landen in het oosten uiteindelijk min of meer uitwisselbaar zijn, want dat zijn ze niet. Ze hebben allemaal hun eigen geschiedenis en hun eigen specifieke problematiek.

Mevrouw Soens, we hadden in de commissie inderdaad een vrij interessant debat over het antwoord op een heel concrete vraag: hoe moet de Europese Unie omgaan met een duidelijk assertiever Rusland aan onze oostgrens? Collega's, ik

keer terug naar het sleuteljaar 1989, naar de val van de muur en de val van de communistische dictaturen in het oosten. Er heerste toen een groot optimisme. Er groeide hoop, zowel in West- als in Oost-Europa, dat de tweedeling van ons continent sinds 1945 kon worden overstegen en dat het Europese continent van de toekomst zou worden gekenmerkt door samenwerking, vrede, welvaart, welzijn, stabiliteit, rechtszekerheid, mensenrechten enzovoort, en dat allemaal op een vreedzame en vrijwillige basis door de zogenaamde 'soft power' van Europa. En ja, ook Rusland had toen een plaats in dat verhaal.

Collega's, we zijn nu 25 jaar later. Er is nog maar weinig grond voor dit optimisme en voor die hoop. Er zijn zogenaamde frozen conflicts in Transnistrië, in Zuid-Ossetië en in Abchazië met evenveel kleine maffiastaatjes van waaruit vrouwenhandel, illegale wapenhandel en andere criminele activiteiten worden georganiseerd. Er is de bezetting en de annexatie van de Krim. Er is het conflict in Oost-Oekraïne. Er is de grote politieke instabiliteit. Er loopt een breuklijn dwars door die landen. Lokale politici en partijen in de betrokken landen bekennen zich tot het pro-Europese of het pro-Russische kamp. In beide kampen bestaat trouwens niet altijd de nodige bestuurskwaliteit. Er zijn in beide kampen helaas corruptieschandalen, met in alle landen veel te weinig en te trage structurele hervormingen.

Er zijn veel oorzaken voor deze problemen. De belangrijkste factor die tot de huidige situatie aan onze oostgrens heeft geleid, is ongetwijfeld de gewijzigde oriëntatie van Rusland.

Ik ben een voorstander van goede relaties met Rusland. We kunnen het licht van de zon echter niet ontkennen. De realiteit is de realiteit. Anders dan in de jaren 1990 zoekt Rusland niet langer aansluiting bij Europa. Het wil met een hernieuwde assertiviteit de kern van een apart blok vormen. Het is essentieel dat dit blok een op zijn zachtst gezegd andere invulling geeft aan de democratie, de persvrijheid, de werking van het rechtsapparaat en de rechtszekerheid van ondernemingen.

In de beste der werelden is iedereen de vriend van iedereen en bestaat er een grote unie van het westen van Spanje tot in Vladivostok. Dit kan vandaag echter niet. De realiteit is anders. Een land kan zich niet tegelijkertijd in de Europese Unie en in de door Moskou geleide Euraziatische Economische Unie integreren. Het gaat immers om twee fundamenteel verschillende economische modellen, maatschappelijke modellen en visies op de wereld.

Ik weet dat we in West-Europa krampachtig proberen te doen alsof er geen geostrategische conflicten meer bestaan. Dit is er echter eentje. De vraag is dan ook welke boodschap we geven aan de mensen die tussen de oostgrens van de EU en de westgrens van Rusland wonen.

Er zijn twee visies. Volgens sp.a vallen deze associatieovereenkomsten slecht in Moskou. We mogen de spanning met Rusland niet verder laten oplopen en president Poetin niet provoceren. We zouden deze associatieovereenkomsten dan ook beter niet goedkeuren. Daartegenover staat een duidelijke stelling die op een helder principe is gebaseerd. Ik heb het in het Engels geformuleerd: 'Stand by your friends.'

Naar het antwoord dat we op deze vraag geven, wordt niet enkel in Georgië, Oekraïne en Moldavië geluisterd. Er wordt ook in vele andere landen, zelfs binnen de EU, naar geluisterd. Ik denk dan aan Polen en aan de Baltische staten. Zij vragen zich af op wie ze kunnen rekenen als het echt spannend wordt.

Ik heb in de commissie naar het Molotov-Ribbentroppact verwezen, wat me wat gegrom ter linkerzijde heeft opgeleverd. Ik had ook naar de Conferentie van Jalta kunnen verwijzen. Voor ons zijn dit allemaal begrippen uit de geschiedenisboeken en uit een ver verleden. In Oost-Europa is die herinnering echter nog zeer

levendig. Daar stellen de mensen zich de vraag op wie ze kunnen rekenen als het echt spannend wordt.

Het signaal dat we zouden geven door deze associatieovereenkomsten niet te ratificeren, zou een barslecht signaal zijn. Het zou een signaal van onbetrouwbaarheid zijn. Dit zou dodelijk zijn voor de geloofwaardigheid van de Europese Unie. Ik roep iedereen op. Stand by your friends. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Mijnheer Van Overmeire, ik denk dat u mijn woorden verkeerd hebt geïnterpreteerd. U zou best het verslag nog eens nalezen.

Ik heb gesteld dat we werk moeten maken van een geïntegreerde visie. We moeten een harde houding aanhouden, maar ook in dialoog en overleg treden. In verband met het ontwerp van decreet houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Organisatie van de Islamitische Conferentie hebt u zich niet tegen dialoog en overleg uitgesproken. Nu zou u daar plots wel tegen zijn.

Ik heb eveneens verklaard dat die landen niet zouden mogen worden geconfronteerd met een keuze die er eigenlijk geen is. Het gaat niet om een keuze tussen Rusland en Europa. Voor hen is de toegang tot zowel de Russische markt als de Europese markt cruciaal. Om die reden vinden we het niet goed dit verdrag nu te ratificeren.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, onze bezorgdheid gaat in de eerste plaats uit naar de mensen die ginds wonen. Zij geraken in de greep van een geostrategisch conflict waar ze zelf niet beter van worden. In die zin denk ik dat de EU een tijd geleden een fout heeft gemaakt. De EU had dit proactiever en op diplomatische wijze met Rusland moeten bespreken. Volgens mij zijn we dat station nu gepasseerd.

Volgens de logica van wat de EU tot nu toe heeft gedaan, moeten we deze ontwerpen van decreet betreffende de associatieovereenkomsten goedkeuren. Dat is ook de houding van de fracties in het Europees Parlement geweest. We moeten hiermee verder gaan.

Maar dit met het volle besef dat daar ook nadelen aan zitten en tegelijkertijd met een oproep om het diplomatieke werk richting Rusland zeker niet op te geven.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, de discussie is uitvoerig in de commissie gevoerd. De regering is er voorstander van om die associatieovereenkomsten goed te keuren. Ze geven vorm aan het oostelijk partnerschap van de Europese Unie. Ze leiden ertoe dat er preferentiële handelsbetrekkingen kunnen worden gevoerd, met tal van voorbeelden die kunnen leiden tot verhoging van de handelsbetrekkingen maar vooral ook tot verhoging van de welvaart van de betrokken landen. Ze zijn gebaseerd op de fundamentele waarden die aan de basis liggen van de Europese Unie. Men zou inderdaad geneigd zijn om de knop terug te draaien naar de tijd dat er, zoals collega Van Overmeire gezegd heeft, zicht was op dergelijke associatieovereenkomsten met Rusland. Die is er nu eenmaal niet. Dat vinden wij geen reden om dit oostelijk partnerschap geen vorm te geven hiermee.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 321 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 321/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds, ondertekend te Brussel op 21 maart 2014 en op 27 juni 2014
– 322 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 322/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 323 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 323/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, wat betreft de organisatie van de beleids-uitvoering en de beleidsvoorbereiding, de ondernemingsplannen en de gemeenschappelijke dienstverlening
– 336 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, wat betreft de

organisatie van de beleidsuitvoering en de beleidsvoorbereiding, de ondernemingsplannen en de gemeenschappelijke dienstverlening.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Meulemeester heeft het woord

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, ik kan vrij kort zijn. In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord wordt het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid op verschillende punten aangepast. De belangrijkste wijzigingen zijn: in de eerste plaats de schrapping van de notie beheersovereenkomst, die wordt vervangen door de notie 'ondernemersplan'; ten tweede het verbreden van de mogelijke verplichting tot afname van de gemeenschappelijke dienstverlening; ten derde het verder loslaten van de organisatorische opdeling tussen beleidsvoorbereiding, die nu hoofdzakelijk bij de departementen ligt, en de beleidsuitvoering, die nu hoofdzakelijk bij de IVA's en de EVA's berust.

Er worden duidelijke criteria vooropgesteld, zowel om taken van beleidsuitvoering toe te vertrouwen aan intern of extern verzelfstandigde agentschappen, als om beleidsondersteunende taken toe te vertrouwen aan intern verzelfstandigde agentschappen of publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, of om taken van beleidsuitvoering toe te vertrouwen aan de departementen.

Wij steunen dit ontwerp van decreet met de Open Vld-fractie omdat het een eerste en goede stap is naar meer efficiëntie en, niet minder belangrijk, naar minder planlasten. In de tweede plaats rekenen we erop dat bij de uitvoering inderdaad zo veel mogelijk gecentraliseerd zal worden en dat men effectief naar het holdingmodel gaat, waarin in het regeerakkoord wordt voorzien. In de derde plaats, niet onbelangrijk, zou de volgende stap de hertekening moeten zijn van beter bestuurlijk beleid. Die stap moet zeker worden gezet. Eens dit ontwerp van decreet goedgekeurd zou kunnen worden, kijken wij met belangstelling uit naar uw voorstellen in de commissie Bestuurszaken om die hertekening te kunnen doen, want we weten dat dit meer dan ooit nodig en noodzakelijk is. We kijken er dan ook met veel belangstelling naar uit.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, ik wil de collega's er enkel nog op wijzen dat er een amendement werd ingediend om de blijvende betrokkenheid van het Vlaams Parlement bij de ondernemingsplannen te behouden en te versterken. Dat is het enige dat in de commissie is gewijzigd, en het lijkt me in het belang van het parlement dat dat is gebeurd.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

De heer Bert Maertens (N-VA): Ik was al op de groene knop aan het drukken, maar ik vermoed dat dit door alle collega's wordt gedeeld. Ook in de commissie is het unaniem goedgekeurd. We hebben een niet onbelangrijk amendement voorgelegd en alle collega's hebben dat gesteund. Alles wat in dat ontwerp van decreet staat, is een stap in de goede richting. Ik reken op uw aller steun voor dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 336/3)

– De artikelen 1 tot en met 14 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Jo De Ro, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Johan Danen houdende wijziging van artikel 80 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking – 358 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Jo De Ro, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Johan Danen houdende wijziging van artikel 80 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking.

De algemene bespreking is geopend.

De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Dit is een miniontwerp van decreet. Het neemt niet te veel woorden en pagina's in beslag. Desondanks heeft het serieuze gevolgen voor vijf gemeenten in Vlaams-Brabant. Zonder de aanpassing die we erin stoppen, zullen de gemeenten Wemmel, Grimbergen, Machelen, Vilvoorde en Meise op korte termijn – 1 juli 2015 – 18,3 miljoen euro moeten zien te vinden zodat de Brusselse partnergemeenten de intergewestelijke intercommunale Sibelgas kunnen uitkopen.

Dat zou spijtig zijn, want eigenlijk hebben die vijf gemeenten met hun Brusselse collega's al langer de afspraak gemaakt om dit niet nu te doen als het Vlaamse decreet Intergewestelijke Samenwerking van toepassing wordt, maar wel op de statutair bepaalde datum van 1 juli 2019. Dan zal het aan een nominale waarde van 2,5 miljoen euro gebeuren. Dat betekent dat we hierdoor de vijf gemeenten 15,8 miljoen euro besparen. Als ik zeg vijf gemeenten, dan bedoel ik de 125.000 inwoners van die vijf Vlaamse gemeenten.

Tot slot wil ik de kabinetten van de viceministers-presidenten danken voor het meedenken aan deze oplossing, en in het bijzonder de heren Gryffroy, Danen en Bothuyne samen met hun fracties N-VA, CD&V en Groen, om dit voorstel van decreet mee in te dienen en te ondertekenen. Het is met unanimiteit goedgekeurd in de commissie. Ik durf te hopen dat dit straks bij de eindstemming ook zo is.

De voorzitter: Hopelijk lezen die drie het verslag, mijnheer De Ro, want ze zijn niet aanwezig.

Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. (Zie *Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 358/1)

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Tine Soens en Güler Turan betreffende de erkenning van Palestina als onafhankelijke staat
– 175 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Marc Hendrickx, Rik Daems, Johan Verstreken en Karim Van Overmeire betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat
– 228 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wouter Vanbesien en Imade Annouri betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat
– 262 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de voorstellen van resolutie van Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Marc Hendrickx, Rik Daems, Johan Verstreken en Karim Van Overmeire betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat, van Tine Soens en Güler Turan betreffende de erkenning van Palestina als onafhankelijke staat en van Wouter Vanbesien en Imade Annouri betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat.

De voorstellen van resolutie van Tine Soens en Güler Turan en van Wouter Vanbesien en Imade Annouri werden door de commissie verworpen.

Bij brieven van 15 en 16 juni 2015 hebben de indieners verzocht ze op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Conform artikel 77, punt 5, van het Reglement van het Vlaams Parlement moeten wij ons bij zitten en opstaan uitspreken over het aanvatten van de bespreking.

De volksvertegenwoordigers die voorstander zijn van het aanvatten van de bespreking van de voorstellen van resolutie van Tine Soens en Güler Turan en van Wouter Vanbesien en Imade Annouri, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

De bespreking wordt aangevat.

Dames en heren, ik stel voor de besprekingen van de drie voorstellen van resolutie samen te voegen tot één bespreking.

Is het parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

De bespreking is geopend.

Mevrouw Turan, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp·a): Voorzitter, wij zijn de bespreking van deze drie resoluties begonnen met een procedurebehandeling.

Voorzitter Rik Daems merkt op dat er verschillende voorstellen van resolutie zijn over hetzelfde onderwerp, die weliswaar in chronologische volgorde samen worden geagendeerd, maar dat de commissie beslist welke tekst zij als basistekst voor de bespreking neemt. Na veel discussie wordt beslist dat de tekst van de meerderheid als basistekst wordt genomen.

Ik geef dan ook een verslag over het geheel.

De heer Van Besien citeert, als indiener van het voorstel van resolutie betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat, Brigitte Grouwels, die in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement stelde dat ze het belangrijk vindt dat dat parlement een signaal aan de Belgische federale overheid geeft om de Palestijnse Staat nu te erkennen. Het voorstel van resolutie dat onder meer door haar in dat parlement werd ingediend, heeft de spreker overgenomen. In het Brussels Hoofdstedelijk Parlement onthielden de N-VA en Open Vld zich. Het voorstel van resolutie werd daar goedgekeurd door CD&V en Groen.

Volgens de heer Van Besien is het belangrijk niet in de val te trappen van het formuleren van voorwaarden voor de erkenning. Een erkenning van de Palestijnse Staat moet onvoorwaardelijk zijn, er is geen voorwaardelijk recht op zelfbestuur. Dat laten afhangen van de resultaten van de vredesgesprekken geeft volgens de spreker een feitelijk vetorecht aan Israël. Het kan ook niet afhangen van de unanimiteit in de Europese Unie, want van de 193 leden van de Verenigde Naties hebben al 135 leden zich voor de erkenning van Palestina uitgesproken. In het korte en duidelijke voorstel van resolutie wordt de federale overheid dan ook gevraagd om Palestina onmiddellijk te erkennen.

Vervolgens zijn wij overgegaan naar de toelichting bij het voorstel van resolutie van de sp.a-fractie betreffende de erkenning van Palestina als onafhankelijke staat. Tine Soens stelt dat de tweestatenoplossing meer en meer onder druk komt te staan door het agressieve nederzettingenbeleid van Israël. Het vredesproces raakt de laatste jaren voortdurend opnieuw in het slop. Het geweld steekt steeds opnieuw de kop op. Elk land dat de tweestatenoplossing voorstaat, zou tot erkenning moeten overgaan. Het is als het ware een morele plicht. Dit voorstel van resolutie wil volgens mevrouw Soens bijdragen aan de tweestaten-oplossing, een onderhandelde oplossing waarbij Israël en Palestina vreedzaam naast elkaar leven. Dit is de enige weg naar een duurzame vrede in het Midden-Oosten en de regio. De erkenning van de Palestijnse Staat is volgens de spreker een symbolische stap. De erkenning stuurt een duidelijk signaal aan diegenen die de tweestatenoplossing actief tegenwerken op basis van de diep ingewortelde Israëlische bezetting en de toenemende nederzettingenactiviteit. Het signaal moet worden gestuurd dat de internationale gemeenschap dit niet langer aanvaardt en dat er gevolgen zullen zijn. De erkenning van de Palestijnse Staat, met een duidelijke definiëring van zijn grenzen, zou Israël duidelijk moeten maken dat er geen gebiedsuitbreidingen meer kunnen komen en dat de bouw van nederzettingen op vreemd grondgebied plaatsvindt.

Verder stelt mevrouw Soens dat de erkenning ondersteuning biedt aan de gematigde Palestijnen die tot onderhandelen bereid zijn en in staat zijn het staatsvormingsproces aan te gaan. Het recht op soevereiniteit van de Palestijnen is zo groot als dat van Israël. De Palestijnse zelfbeschikking is geen keuze van Israël, maar een recht van het Palestijnse volk. België heeft de status van Palestina als waarnemend niet-lid bij de Verenigde Naties ondersteund. De logische volgende stap is dan de onafhankelijkheid te ondersteunen. De duurzame vrede kan er enkel komen door onderhandelingen.

Vervolgens werd er een toelichting gegeven bij het voorstel van resolutie betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat van de meerderheid. De heer Jan Van Esbroeck heeft als indiener de discussie rond Palestina als staat en dus als internationaal rechtssubject te complex genoemd om louter in zwart-wittermen te voeren. Voor de indieners staan in deze discussie twee zaken voorop: wederzijds respect dat onderhandelingen mogelijk moet maken, en veiligheid. De weg naar een Palestijnse Staat is daarom die van de politiek en de diplomatie. Het zelfbeschikkingsrecht van volkeren zorgt ervoor dat de indieners

de erkenning van Palestina als staat en de tweestatenoplossing in principe steunen, wanneer dit tegelijk parallel loopt met vredesonderhandelingen tussen Israël en de Palestijnse autoriteiten, met internationale ondersteuning, zodat erkenning mogelijk wordt op het meest geschikt geachte ogenblik. Dat ogenblik moet worden gekozen op basis van de evolutie van het overleg tussen de lidstaten van de EU en van haar inspanningen om het vredesproces te ondersteunen; het bestaan van een volwaardige Palestijnse regering met gezag over het hele Palestijnse grondgebied; de grenzen van het grondgebied van de Staat Palestina zijn die van 1967 en kunnen enkel gewijzigd worden na overleg tussen beide partijen.

Met dit voorstel van resolutie willen, volgens de heer Van Esbroeck, de indieners twee doelen bewerkstelligen: ten eerste onverkort bekrachtigen dat voor Vlaanderen een tweestatenoplossing, waarbij Israël en Palestina naast elkaar bestaan, de enig mogelijke uitkomst is, en ten tweede erkennen dat de Palestijnen recht hebben op hun eigen democratische staat naast Israël. Daarnaast onderschrijven ze dat de erkenning van een Palestijnse Staat pas zinvol is via onderhandelingen met Israël en indien die ondersteund wordt door andere landen en organisaties.

Collega Ward Kennes stelde ter plekke vast dat veiligheid in Israël bijna een religie is. Dat vloeit voort uit hun geschiedenis. Het is belangrijk een onderscheid te maken tussen een warme sympathie voor het Joodse volk, de garanties voor de veiligheid van Israël en de politiek en de verklaringen van de huidige regering-Netanyahu. Die regering geeft geen enkele blijk van bereidheid tot stappen in de richting van vrede en is daar nog trots op ook, wat bijzonder betreurenswaardig is.

Een aantal collega's, die alle in de commissie aanwezige partijen vertegenwoordigden, waren er op bezoek. Voor de Palestijnen zijn er een aantal zeer dringende zaken. De blokkade van Gaza veroorzaakt een humanitaire crisis en Israël laat uit angst voor de bouw van nieuwe tunnels geen bouwmaterialen toe. De heropbouw kan hierdoor niet starten. De uitbreiding van de nederzettingen in bezet gebied gaat verder, tegen alle internationale rechtsregels in. De regeling rond de fiscaliteit waarbij Israël bepaalde middelen zou innen en doorstorten aan de Palestijnse Autoriteit, is door de Palestijnse stappen in de richting van het Internationaal Strafhof geblokkeerd. Dit heeft als bijkomend risico dat de Palestijnse Autoriteit bij gebrek aan middelen dreigt in te storten en dat haar inspanningen voor de veiligheid van Israël en zijn burgers onder druk komen te staan. De Palestijnen die in onderhandelingen, in vrede en een vergelijk geloven, staan na al die jaren nog altijd met lege handen.

Alle collega's zitten op de lijn van de grenzen van 1967, de tweestatenoplossing, onderhandelingen en een duurzame vrede. Iedereen is ook van oordeel dat nederzettingen in bezet gebied niet kunnen omdat ze in strijd zijn met het internationaal recht.

Heel wat landen hebben al de stap gezet naar de erkenning van de Staat Palestina. Welk signaal kan er dan worden gegeven? Het voorstel van resolutie van de meerderheidspartijen ligt, niet toevallig volgens collega Kennes, in de lijn van wat er federaal is gebeurd. De discussie richt zich op de vraag of het over de timing, dan wel over voorwaarden gaat. De oppositie stelt dat het voorstel voorwaarden oplegt die Israël de kans biedt eenzijdig te bepalen of de erkenning al dan niet kan doorgaan. Volgens de spreker gaat het echter over een aantal elementen waarbij de erkenning maar eenmaal kan plaatsvinden.

Het is in het belang van het bestaan van de Staat Israël en van de veiligheid van de Israëlische burgers dat die problemen worden aangepakt, dat er vrede komt en dat de Palestijnse Autoriteit niet gedestabiliseerd raakt.

Het signaal is dat de Israëlische regering slecht bezig is en dat het in hun belang is om tot een onderhandelde oplossing en tot een rechtvaardige situatie voor de Palestijnen te komen.

Indiener Rik Daems stelt vast dat de erkenning van staten geen Vlaamse bevoegdheid is. Via het voorstel van resolutie wordt er aan de Federale Regering een aanbeveling gegeven om tot erkenning over te gaan. Dit betekent uiteraard niet dat het Vlaams Parlement hier geen mening over mag of zelfs moet hebben. De West-Europese Unie (WEU) was het enige instrument waar parlementariërs met elkaar over de West-Europese veiligheid konden overleggen. Dit instrument is inmiddels afgeschaft als gevolg van de illusie van het Europees Parlement dat daar het veiligheidsbeleid vorm zou worden gegeven.

Volgens de spreker is dit een van de grootste stommiteiten op internationaal vlak van de afgelopen tien jaar. In die context bleken gesprekken wel degelijk mogelijk te zijn. Hij had de ervaring om met Palestijnse en Israëlische parlementariërs rond de tafel te zitten voor ernstige debatten. Het loopt echter scheef als derden een zeer uitgesproken mening pro of contra uiten. Dit is een strategische overweging, geen waardeoordeel. Open Vld is van oordeel dat het een strategische fout zou zijn, in hoofde van een van de partijen, al dan niet gewild, de indruk te wekken unilateraal voor een van de partijen te kiezen. De spreker zegt dat hij de tekst afkomstig van het federaal parlement mee ondertekend heeft om die boodschap over te brengen. Het lid stipt tot slot nog aan dat het niet te geloven is hoe een kleine vonk enorme en onoverbrugbare emotionele tegenstellingen kan veroorzaken.

Güler Turan zegt dat de onrust en onvrede die daar heersen, beide kanten raakt. Ook heel wat Israëlische jongeren zien geen toekomst meer voor hun land en heel wat zijn al vertrokken. Zo is ook zij uiteraard voorstander van de tweestatenoplossing op basis van 1967. De diplomatieke middelen moeten worden ingezet, maar de vredesonderhandelingen moeten vooral een eerlijke kans krijgen. De onderhandelaars mogen inderdaad niet worden opgejaagd door de zijde van de ene of de andere te kiezen.

De realiteit is echter dat de vredesonderhandelingen volledig in het slop zitten, net omdat beide partijen elkaar niet erkennen. Er zijn gelijkwaardige gespreks-partners nodig om tot een oplossing te komen. Ook de 'wall of shame' wordt nog steeds uitgebreid en dat gebeurt niet op de grenzen van 1967. Er worden wijken en buurten ingenomen waardoor gezinnen en families uit elkaar worden getrokken.

Europa kan geen staten erkennen, maar heeft in december 2014 voor al de landen van de EU een belangrijke aanzet gegeven. De spreekster vraagt om daar gebruik van te maken en over te gaan tot een onvoorwaardelijke erkenning.

De heer Vanbesien wijst erop dat CD&V niet alleen in het federaal parlement een standpunt heeft ingenomen, maar ook in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Dat laatste standpunt was anders dan de tekst van de meerderheidspartijen die nu voorligt. Ward Kennes zal dus moeten kiezen, volgens de heer Vanbesien. Ofwel gaat men voor een onvoorwaardelijke erkenning, ofwel wordt het recht op zelfbeschikking een element dat strategisch als een vorm van, beloning wordt ingezet. Een dergelijke werkwijze mag worden verwacht van een machtspoliticus als Rik Daems, maar veel minder van de N-VA. *(Gelach)*

Aldus nog altijd de heer Vanbesien dus. Het is verbazend dat de N-VA het recht op zelfbeschikking voorwaardelijk maakt. De spreker citeert tot slot nog Desmond Tutu: "Als je neutraal bent tegenover een situatie van onrecht-vaardigheid, dan kies je eigenlijk de kant van de onderdrukker."

Ward Kennes meent dat een aantal beperkingen die Güler Turan opsomde, terecht zijn. De problemen gaan niet alleen uit de weg worden geruimd door

erkenningen. Er zijn een aantal essentiële zaken die nu urgenter zijn voor de situatie op het terrein en voor de toekomst van Israël en Palestina.

De heer De Croo merkt op dat het hier om een enorm complex probleem gaat, waarbij de belangen niet alleen ter plekke worden geregeld, maar misschien ook in Washington en in de Amerikaanse politiek. Mocht het volgens hem vandaag lukken om tot twee staten te komen, dan blijven er nog een aantal 'vlekken' binnen de Palestijnse Staat waarvoor een oplossing moet worden gevonden.

De heer Van Esbroeck verduidelijkt dat het door hem mee ingediende voorstel van resolutie tot een oplossing wil komen om in het kader van de vrede iets te realiseren. Het is niet de bedoeling het conflict aan te wakkeren.

Ter afsluiting noemt de heer Daems de redenering van de heer Vanbesien dat elke voorwaarde afbreuk doet aan het recht op zelfbeschikking, een sofisme.

De voorzitter: De heer Vanlouwe, verslaggever, heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Bij de algemene bespreking stelt de heer De Croo het voorstel van de meerderheid evenwichtig te vinden. Hij stelt dat de erkenning een positieve impact moet hebben, maar ook een perspectief moet geven en binnen de grenzen van 1967 moet blijven.

Mevrouw Soens attendeert op de officiële erkenning van de Staat Palestina door andere landen, waaronder Zweden, de daarop volgende niet-bindende resoluties over een onvoorwaardelijke erkenning van Groot-Brittannië, Spanje, Frankrijk en Ierland en de resolutie van het Europees Parlement. Ze verwijst eveneens naar de VN-beslissing dat er een Joodse en Palestijnse Staat moeten komen op het grondgebied van het historische Palestina. Die dateert al van 1947. Ze stelt hierbij dat steeds meer Europese landen vinden dat de maat vol is en dat Israël kleur moet bekennen: wil het een Palestijnse Staat of niet, staat het wel of niet achter een tweestatenoplossing?

De heer Van Esbroeck verwijst uiteraard naar het door hem namens de meerderheid ingediende voorstel van resolutie. Hij stelt heel uitdrukkelijk een voorstander te zijn van een vreedzame oplossing. Het heeft weinig zin een polemiek op te starten waarmee precies het tegenovergestelde wordt bereikt. Hij betreurt dan ook de politisering door sp.a, die er uitdrukkelijk een politiek verhaal van maakt. Bovendien spreekt hij tegen dat de Europese fractie van zijn partij hetzelfde zou hebben gezegd als de indieners van het sp.a-voorstel. Hij verwijst naar de stellingname van Europees parlementslid Demesmaeker in het Europees Parlement, die heeft verwezen naar het zelfbeschikkingsrecht van volkeren en de erkenning van Palestina, maar dat wel binnen een tweestaten-oplossing, die ook door zijn fractie wordt ondersteund. In die context steunt collega Van Esbroeck het evenwichtige meerderheidsvoorstel dat thans voorligt en waarbij vrede uiteindelijk de inzet is. De erkenning van een Palestijnse Staat zal alleen mogelijk zijn na door andere landen en organisaties als de Verenigde Staten, Rusland, de Europese Unie en uiteraard ook de Verenigde Naties ondersteunde onderhandelingen met Israël. Een eenzijdige onafhankelijkheids-verklaring zou het tegenovergestelde resultaat kunnen bereiken, en een militaire logica brengt geen enkele oplossing.

Collega Kennes beaamt dat het om een evenwichtig voorstel van resolutie gaat, maar betreurt dat de feiten op het terrein niet die richting uitgaan.

Collega Vanbesien repliceert tegenover de meerderheid dat het hier wel degelijk om een politieke kwestie gaat, zij het niet de lokale, maar de internationale politiek, waarbij elke keuze inhoudelijk en misschien zelfs voor een stuk ideologisch is onderbouwd. Volgens hem is het meerderheidsvoorstel niet

evenwichtig. De bestaande situatie waarvan wordt uitgegaan, is immers dat slechts een van de twee staten zou worden erkend.

Collega Turan stelt dat de meerderheid een initiatief heeft genomen omdat haar partij al veel eerder een voorstel van resolutie had ingediend. De behandeling daarvan was gevraagd en de meerderheid wou, althans volgens haar, dat initiatief niet wegstemmen zonder een alternatief. Ze verwijst naar de voortrekkersrol die Vlaanderen volgens de beleidsnota van de minister-president Bourgeois speelt. Ze nodigt daarom de N-VA-fractie uit een gedurfd standpunt in te nemen. Het gaat om erkenning nu of nooit.

Volgens mevrouw Turan is iedereen het eens over de grenzen van 1967, hoewel die nu praktisch onmogelijk worden gemaakt door de nederzettingen. Het lid treedt bij dat over een oplossing onderhandeld moet worden, maar de nieuwe, radicale regering is daar tegen gekant.

De heer Van Esbroeck onderstreept dat het niet over de schaal van Vlaanderen gaat in deze discussie. Hij wou alleen repliceren dat mevrouw Soens er een lokaal politiek spel van maakt. Het doel van het voorstel van resolutie van de meerderheid blijft vrede in de regio. Het sp.a-voorstel, althans volgens de heer Van Esbroeck, bekritiseert dat de EU blijft kiezen voor erkenning te gepasten tijde, maar vindt wel dat Vlaanderen er een voorbeeld moet aan nemen.

Mevrouw Soens repliceert dat sp.a sinds de overgang van meerderheid naar oppositie niet van standpunt zou zijn veranderd. Ze verwijst naar een eerder voorstel van resolutie van de heren Van der Maelen en Roegiers in de Kamer en in het Vlaams Parlement. Volgens haar dreigt het meerderheidsvoorstel met zijn verwijzing naar een Europese consensus Vlaanderen en België hun internationale voortrekkersrol te ontnemen. De Palestijnen hebben volgens mevrouw Soens de staat Israël al diverse keren erkend. Zij verwijst naar de Letters of Mutual Recognition. Wat de veiligheidsgaranties betreft, is de vraag of Israël als bezettingsmacht goed geplaatst is om dat aan de Palestijnen te vragen.

Tot slot stelde de heer De Croo dat de voorwaarde van een regering met gezag over het hele grondgebied niet is vervuld in Palestina. Door tweedracht zijn er op dit moment feitelijk twee Palestijnse regeringen op twee aparte stukken grondgebied. Verder is de vraag wie destijds het vredesproces in Oslo gesaboteerd zou hebben. Hij wijst erop dat de bewoners van de Palestijnse nederzettingen in Libanon, dat deel uitmaakt van de Arabische Liga, beroep noch eigendommen mogen verwerven. Hij herinnert er ook aan dat Saoedi-Arabië ooit honderdduizenden Palestijnen verdreef, toen Arafat een keer het verkeerde kamp koos in een van de oorlogen.

Het voorstel van resolutie van de heren Van Esbroeck, Kennes, Hendrickx, Daems, Verstreken en Van Overmeire betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat werd aangenomen met 10 stemmen voor en 3 stemmen tegen. Het voorstel van resolutie van de dames Soens en Turan betreffende de erkenning van Palestina als onafhankelijke staat werd verworpen met 10 stemmen tegen en 3 stemmen voor. Het voorstel van resolutie van de heren Vanbesien en Annouri betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat werd verworpen met 9 stemmen tegen en 2 stemmen voor en 1 onthouding.

De voorzitter: De heer Van Esbroeck heeft het woord.

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): Voorzitter, collega's, we zijn aan dit voorstel van resolutie beginnen te werken met vrede als doel voor ogen. We willen helpen om het conflict in het Midden-Oosten te kunnen ontmijnen. Om een signaal te geven dat krachtig genoeg is, ben ik in dit parlement op zoek gegaan naar een grote meerderheid voor een breed gedragen voorstel.

Collega's, het is de eerste maal dat er in dit parlement een door de meerderheid gedragen initiatief genomen wordt om een oplossing te helpen bieden aan het vredesproces tussen Israël en Palestina. Ook voor onze fractie is het een bijzonder belangrijk voorstel van resolutie, omdat het gaat over het recht op zelfbeschikking voor het Palestijnse volk in het kader van een duurzame tweestatenoplossing voor een leefbaar Palestina.

Pasklare oplossingen voor dit conflict bestaan niet. Ook wij hebben die niet in petto. Toch staan voor onze fractie twee zaken voorop in deze discussie: erkenning en veiligheid. Wij gaan ervan uit dat een erkenning van een Palestijnse Staat mogelijk moet zijn. Een erkenning is wel alleen mogelijk via onderhandelingen met Israël, en ondersteund door andere landen en organisaties zoals de Verenigde Naties, de Verenigde Staten, Rusland, en de Europese Unie. Een eenzijdige onafhankelijkheidsverklaring zal niet resulteren in een duurzame oplossing. De enige weg naar een Palestijnse Staat is die van de politiek en de diplomatie. De militaire logica, collega's, brengt geen enkele oplossing.

Een tweede belangrijk punt voor mijn fractie is de veiligheid. Niet alleen de Palestijnen, maar ook de Israëli's hebben een bestaansrecht. De Palestijnen moeten ondubbelzinnig het bestaansrecht van de Israëlische staat erkennen en moeten de veiligheid van Israël garanderen. Zolang Hamas de Gazastrook controleert en niet kan leven met een Israëlische staat, zal vrede uitblijven. Onze fractie pleit dus voor een vreedzame tweestatenoplossing, met een Israëlische en een Palestijnse Staat die naast elkaar leven.

Erkenning en veiligheid moeten het kader creëren waarin een duurzame oplossing voor het conflict in het Midden-Oosten mogelijk moet zijn, maar er zijn ook heel wat randvoorwaarden die ingelost moeten worden. Collega's van sp.a, het is een illusie te denken dat deze problemen opgelost kunnen worden via een opbodpolitiek. Alleen wederzijds overleg kan een uitweg bieden.

Hoewel een onafhankelijke Palestijnse Staat die ondubbelzinnig Israël erkent voor N-VA ook het einddoel is, ontslaat dit de Palestijnse overheid niet om nu al het heft in handen te nemen. De strijd tegen de corruptie, het opbouwen van openbare dienstverlening, het verlenen van seculier onderwijs en het creëren van jobs zijn enkele zaken waar de Palestijnen nu al een verschil kunnen maken. Ze krijgen daarvoor ook veel hulp van internationale instellingen en niet-gouvernementele organisaties.

Ook de Palestijnse elite moet de noodzaak inzien van een haalbaar compromis. Toen Israël zich in 2006 uit Gaza terugtrok, hebben de plaatselijke leiders niet gekozen voor goed bestuur, maar wel voor een machtsstrijd tussen Fatah en Hamas en geweld tegen Israël. De Palestijnen hebben jobs nodig, geen jihad.

Met dit voorstel van resolutie willen we weer zuurstof bieden aan de Israëlisch-Palestijnse dialoog. Het is een pragmatisch voorstel, dat concreet bruikbaar is binnen het vredesproces. Het is voor ons ook essentieel dat de verschillende EU-lidstaten de geest van dit voorstel ondersteunen. Ik ben dan ook verheugd een breed gedragen stem gevonden te hebben in dit parlement om deze niet onaanzienlijke stap te kunnen zetten.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Sedert de oprichting in 1948 van de Israëlische staat beheerst deze regio de internationale politiek. In heel veel landen is het eigenlijk een deel van de binnenlandse politiek geworden.

Oorlogen en vredesinitiatieven wisselen elkaar af zonder dat we op dit moment uitzicht hebben op duurzame vrede. Integendeel, de Syrische burgeroorlog en de

opmars van IS hebben de regio opnieuw in een tragisch bloedbad gedompeld en een ontzaglijke vluchtelingenstroom op gang gebracht, die ook tot in onze straten zichtbaar is.

Recent hoorden we in de hoorzittingen van de commissie Radicalisering dat het niet oplossen van het conflict in het Midden-Oosten mee een voedingsbodem vormt voor radicalisering in de islamitische gemeenschap, ook in West-Europa. De geschiedenis van Israël toont aan dat veiligheid een dagelijkse bezorgdheid is van de Joodse Staat en dat de Israëli's leven met een constante bedreiging. We willen de ogen niet sluiten voor deze realiteit maar duurzame vrede en veiligheid worden niet bereikt met militaire kracht en het bouwen van muren, met het blokkeren van de Gazastrook of het in stukken kappen van de Westoever in A-, B- en C-gebieden.

Het is ook als vrienden van Israël dat wij ons ernstig zorgen maken over een aantal recente ontwikkelingen. De nieuwe Israëlische regering staat sceptisch tegenover de tweestatenoplossing. Er is geen teken dat zij de vredesgesprekken opnieuw wil hervatten. De Israëlische afsluiting en gebrekkige financiering belemmeren de heropbouw van Gaza, een van de dichtstbevolkte gebieden ter wereld, met een zeer jonge bevolking die opgroeit tussen vier muren en zonder perspectief.

Het geweld van salafistisch-jihadistische groeperingen, de aanhoudende vete tussen Fatah en Hamas en de repressie van Hamas voeden de interne chaos in Gaza. We hebben vernomen dat deze namiddag de eerste minister, Rami Hamdallah, zijn ontslag heeft aangeboden aan president Mahmoud Abbas. Dat komt de duidelijkheid over de evolutie binnen de Palestijnse regering niet ten goede.

Israëlische vernielingen van Palestijnse structuren in zone C nemen toe. In 2014 ging het om zeshonderd structuren. Heel wat met EU-geld gefinancierde projecten lopen nog steeds het risico op vernieling.

Ook Palestijnse gemeenschappen in Israël worden met vernielingen geconfronteerd, dus binnen de grenzen van Israël. De nederzettingen in de bezette gebieden blijven uitdeinen en de internationaal erkende grenzen worden flagrant geschonden.

Alles samen bekeken, zijn er weinig hoopgevende signalen. Het is in deze context dat steeds meer staten overgaan tot de erkenning van Palestina als een staat. Dat zijn er op dit moment al 135. Vorig jaar heeft Zweden de stap gezet en in mei van dit jaar ook het Vaticaan. De eerlijkheid gebiedt te erkennen dat al deze erkenningen de vrede op het terrein nog niet dichterbij hebben gebracht.

Maar, voorzitter, collega's, ook de partijen van de meerderheid geloven dat de weg naar een duurzame vrede via een tweestatenoplossing loopt en dat die in het belang is van zowel Israël als Palestina. Dit is de logica van het internationaal recht. Dit is de logica van de duurzame vrede. Dit is ook de economische logica. Enkele weken gelden werd de studie bekend van het RAND Center for Middle East Public Policy. Die berekende dat de tweestatenoplossing een economische winst van 173 miljard dollar zou genereren. Volgens die studie hebben alle partijen te winnen bij deze oplossing.

Ons voorstel van resolutie dat voorligt, heeft de volgende uitgangspunten. Een principiële erkenning van de Palestijnse Staat als sleutelelement van een tweestatenoplossing. De erkenning van de grenzen van 1967. Jeruzalem als hoofdstad van beide staten. Veiligheid voor Israël en een democratische en levensvatbare staat Palestina. Een krachtige veroordeling van alle vormen van geweld en terrorisme. Een tijdstip van feitelijke erkenning dat het beste wordt

bepaald in functie van vredesonderhandelingen die door de betrokken partijen tot een goed einde moeten worden gebracht. Ook houden we rekening met de gemeenschappelijke positionering in EU-verband waarbij de Europese Unie het vredesproces ten volle moet ondersteunen. En een volwaardige Palestijnse regering met gezag over het hele Palestijnse grondgebied, de Westoever en de Gazastrook. En inderdaad, dit is ook een oproep aan de Palestijnen om intern orde op zaken te stellen zodat een eensgezinde delegatie rond tafel kan zitten.

Voorzitter, collega's, er liggen drie voorstellen van resolutie voor. Ten gronde liggen de uitgangspunten van de verschillende indieners volgens mij niet zo heel ver uit elkaar. Het verschil tussen de andere voorstellen van resolutie en het onze is dat een onvoorwaardelijke en onmiddellijke erkenning een heel hoog symbolisch karakter dreigt te krijgen en dat wij ons initiatief uitdrukkelijk plaatsen in de hoop dat de vredesonderhandelingen ondanks alles een nieuwe kans krijgen. *(Applaus bij CD&V en bij Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Voorzitter, collega's, na de Gaza-crisis van afgelopen zomer kwam het Israëlisch-Palestijns conflict weer bovenaan de agenda van de Europese regeringsleiders te staan. Zweden ging over tot de officiële erkenning van de staat Palestina en zette daarmee een positieve trend in beweging. Groot-Brittannië, Frankrijk, Spanje en Ierland volgden met niet-bindende resoluties tot de onvoorwaardelijke erkenning van Palestina. En ook onze collega's aan de overkant keurden een resolutie goed voor de erkenning van Palestina.

Tot daar het goede nieuws, want de resolutie die in de Kamer goedgekeurd werd en hetzelfde voorstel van resolutie dat hier door de meerderheid wordt voorgelegd, lijken in niets op de teksten van de andere lidstaten, op het voorstel van resolutie van mevrouw Turan en mezelf en op dat van de Groen. Het voorstel van de meerderheid zal immers niet leiden tot de erkenning van een Palestijnse Staat, want de tekst spreekt over een erkenning: "op het ogenblik dat het meest geschikt wordt geacht".

Daarnaast maakt men de erkenning afhankelijk van: "de evolutie van het overleg tussen de lidstaten van de Europese Unie" en "het bestaan van een volwaardige Palestijnse regering met gezag over het hele Palestijnse grondgebied." Dit zijn voorwaarden waaraan enkel kan worden voldaan indien de Israëlische regering meewerkt. De meerderheidspartijen geven hiermee eigenlijk een vetorecht aan Israël.

Ondertussen won Netanyahu de verkiezingen in Israël, nadat hij heel letterlijk liet weten dat er met Likoed in de regering geen sprake kan zijn van een Palestijnse Staat. De partijen waar Netanyahu mee in zee gaat, staan allemaal voor een verdere uitbreiding van de Joodse nederzettingen in Palestijns gebied, die trouwens illegaal zijn volgens het internationaal recht.

Voor het eerst sinds 1993 staat de tweestatenoplossing ook niet meer in het regeerakkoord. Dat stelt de internationale gemeenschap voor een groot probleem, want er is geen officiële partner voor vrede meer aan Israëlische kant. De meerderheid zal zich moeten afvragen hoe ze daarmee omgaat.

Al in 1947 beslisten de Verenigde Naties dat er een Palestijnse en een Joodse Staat moest komen op het grondgebied van historisch Palestina. Israël werd in 1948 opgericht en al snel door de internationale gemeenschap erkend. De Palestijnen wachten nog steeds op hun staat. Meer dan twintig jaar na het begin van het Oslo-vredesproces is een Palestijnse Staat verder weg dan ooit. We zien nederzettingen, we zien de muur, de scheiding tussen Gaza en de Westoever, de annexatie van Oost-Jeruzalem en last but not least Israëls onwil om de bezetting te stoppen.

Meer en meer Europese landen vinden dat de maat vol is en dat Israël kleur moet bekennen: wil het een Palestijnse Staat of niet? Staat het echt achter een tweestatenoplossing of niet? En we kunnen de meerderheid hier dezelfde vraag stellen: wilt u een Palestijnse Staat of niet? Staat u echt achter die tweestaten-oplossing of niet? Want met uw voorliggende voorstel van resolutie kiest u voor het status quo. U tolereert het nederzettingenbeleid van Israël.

Bovendien is het recht op soevereiniteit van de Palestijnen even groot als dat van Israël. Waarom weigert de N-VA de Palestijnen wat ze eist voor alle volkeren? In het Europees Parlement was Frieda Brepoels nog medeauteur van een resolutie die op-riep om Palestina als staat en als lid van de VN te erkennen. In de Senaat keurde de N-VA onder impuls van Piet De Bruyn een gelijkaardige resolutie goed. Een resolutie was in 2011 wel nog het geschikte middel om de creatie van een Palestijnse Staat te bewerkstelligen, maar vandaag, amper vier jaar later, is ze dat niet meer.

Vijftien jaar geleden organiseerde toenmalig VU-partijvoorzitter en huidig Vlaams minister-president Geert Bourgeois – het is jammer dat hij hier niet meer is – een persconferentie waarbij hij net aan de kaak stelde dat België zich verschool achter Europa en waarbij hij vroeg om de ambassadeur uit Israël terug te roepen. Toen vonden de Vlaams-nationalisten het blijkbaar wel relevant en nuttig dat er een eenzijdig initiatief zou worden genomen. Hij riep toen trouwens ook op om de preferentiële handelsakkoorden met Israël op te schorten. Zou hij vandaag even moedig zijn? Ik vrees ervoor.

De voorzitter: De heer Van Esbroeck heeft het woord.

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): Mevrouw Soens, ik vind dit een klein beetje hypocriet. Dit is het eerste initiatief dat in dit parlement genomen wordt. U verwijt de N-VA dat wij daar niets aan doen, dat wij daar niet mee bezig zijn geweest, terwijl we dat in het verleden wel zeiden. Wel, we zitten nu in dit parlement, we zitten nu in de meerderheid, en dit is het eerste initiatief, dat vandaag goedgekeurd zal worden, waarin we iets doen om een niet onbelangrijke stap vooruit te zetten.

Wat u zegt, is dus onterecht. Uw partij zat hier al vele jaren voor ons en heeft de kans gehad om de daad bij het woord te voegen. *(Applaus bij de N-VA)*

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Ik verwijt u niet dat u niets doet. Ik verwijt u wel dat u van standpunt veranderd bent. Ik kan alleen vaststellen dat u in 2011 wel via een resolutie Palestina wou erkennen en dat dat in 2015 niet meer het geval is.

U verwijt ons dat wij niets gedaan hebben. Vooralsnog zaten wij niet alleen in de regering. Wij hebben wel degelijk een resolutie ingediend in het Vlaams Parlement en in de Kamer om Palestina onvoorwaardelijk te erkennen.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, ik vind dat collega Soens wat kort door de bocht gaat als zij uit onze betogen en uit ons voorstel van resolutie zou kunnen afleiden dat wij het nederzettingenbeleid in de bezette gebieden op een of andere manier zouden tolereren. Wij hebben duidelijk gemaakt, zowel in de tekst als tijdens de bespreking in de commissie, dat dit absoluut niet het geval is. Ik daag haar uit om dat ergens in onze betogen terug te vinden.

De idee dat wij één partij een veto zouden geven om tot erkenning over te gaan, strookt niet met de tekst zoals die in het voorstel van resolutie vervat zit. Daarin staat dat onder andere een drietal elementen mee in rekening kunnen worden gebracht. Een eerste gaat over de interne Palestijnse aangelegenheden. Dat is geen veto geven aan Israël.

Het andere punt gaat erover dat wij erop aandringen om in een Europees verband een aantal zaken gezamenlijk aan te pakken en het vredesproces als Europese Unie te ondersteunen. Dat is geen veto geven aan Israël.

En wanneer wij dan vragen dat de erkenning een positieve impact heeft op het onderhandelingsproces, leidt u daaruit af dat als één partij niet wil onderhandelen, die een veto heeft. Neen. Dat staat daar niet. Er wordt alleen gezegd dat het een van de elementen met een positieve impact kan zijn. Op basis van deze tekst kan de Federale Regering, als zij het moment gekomen acht, morgen overgaan tot die erkenning, op basis van die elementen. Maar er zijn verschillende elementen. Een veto van één partij, zijnde Israël, zit daar niet in.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Mijnheer Kennes, in uw voorstel van resolutie staat er ook dat er een volwaardige Palestijnse regering moet zijn, met het gezag over het hele Palestijnse grondgebied. U bent daar geweest, net als ik. U moet mij toch eens uitleggen hoe een Palestijnse regering gezag moet hebben over het gehele Palestijnse grondgebied als er zoiets bestaat als een Israëlische bezetting. Als dat geen de facto vetorecht van Israël is, dan weet ik het ook niet meer. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, op dit moment wordt het Palestijnse grondgebied bestuurd door twee regeringen. Je hebt Hamas in Gaza en de Fatah op de Westoever. Wat hier staat, is dat we zeggen dat ze moeten komen tot een akkoord, tot een regering van eenheid. Als Palestijnen moeten ze gezamenlijk met één mond kunnen spreken en als één partij aan de onderhandelingstafel gaan zitten.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Uiteraard zijn wij ook voor een Palestijnse eenheidsregering. Maar u kunt toch niet ontkennen dat er in de Westelijke Jordaanoever een bezettingsmacht is, namelijk Israël, en dat zelfs een eenheidsregering van Palestina geen controle heeft over het volledige Palestijnse grondgebied.

Ik kom tot mijn conclusie. Als we serieus zijn over vrede in het Midden-Oosten, dan kunnen we niet anders dan de Palestijnse Staat onvoorwaardelijk erkennen. Het is een morele must voor alle landen die de tweestatenoplossing steunen. Het is een investering in vrede. Het bewijst dat diplomatie en het internationaal recht de enige weg vooruit zijn. We missen hier de kans om een duidelijk signaal te sturen naar Israël dat zijn nederzettingenbeleid niet langer zal worden getolereerd. We missen de kans om een hart onder de riem te steken van de gematigde Israëlische en Palestijnse krachten die bereid zijn om opnieuw aan de onderhandelingstafel te gaan zitten. Want die onderhandelingstafel is de enige weg naar het beëindigen van een conflict dat al decennialang aansleept.

We wachten al twintig jaar op het meest geschikte moment. Deze meerderheid heeft echter beslist om nog wat langer te wachten en de keuze voor Palestijnse zelfbeschikking over te laten aan Israël.

Ik wil afsluiten met een quote van Arundhati Roy: "De moeilijkheid is dat, zodra je het gezien hebt, je het niet kan on-zien. En zodra je het gezien hebt, wordt zwijgen, wordt niets zeggen, een even politieke daad als zich uitspreken. Er bestaat geen onschuld. Je bent hoe dan ook verantwoordelijk." Daarom vraag ik u om Palestina onvoorwaardelijk te erkennen en ons voorstel van resolutie te steunen. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): Mevrouw Soens, ik wil benadrukken dat we ons initiatief hebben genomen om te proberen vrede te bereiken, met als doel naar een mogelijkheid tot vrede te gaan. Ik stel vast dat u daar niet in wilt meegaan. Wij vrezen dat uw voorstel het alleen maar erger zal maken. Dat is ons

standpunt. Wij hebben getracht een meerderheid te zoeken om naar vrede te kunnen toewerken. Dat was onze intentie. Ik denk dat we daar met dit voorstel van resolutie in zijn geslaagd. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Ik zal maar kort spreken. Ik denk dat heel wat van de argumenten die ik wilde inbrengen, al door mevrouw Soens zijn ingebracht. De kern van mijn kritiek op het voorstel van resolutie van de meerderheid is dat het een voorwaardelijke erkenning is. Ze zeggen eigenlijk: "Ooit, op een dag zullen we Palestina wel erkennen, maar er zijn nog wat voorwaarden die eerst moeten worden vervuld."

Mijnheer Kennes, er wordt inderdaad verwezen naar de vredesgesprekken en naar de controle van het hele grondgebied.

Daarnet in uw repliek zei u dat daar helemaal niet bij staat hoe we zullen evalueren wanneer aan die criteria en die voorwaarden is voldaan. Zo wordt de resolutie alleen maar zwakker, want er staan voorwaarden in en je kunt op geen enkele manier zelf, als Belgische regering of als Vlaams Parlement, gaan afvinken of aan die voorwaarden al dan niet voldaan is.

Het is onze overtuiging dat het de logica zelf is dat, als je gaat voor een twee-statenoplossing, je die twee staten dan ook erkent, zowel Israël als Palestina.

Ik beluister de meerderheid. Ze zegt dat ze dat ook wil. Het staat ook in het voorstel van resolutie. Maar volgens de meerderheid is het strategisch belangrijk dat we dat niet onmiddellijk en niet onvoorwaardelijk doen. Wat is dan precies die strategie, vraag ik me dan af. Die begrijp ik niet zo goed. Op welke manier kan een voorwaardelijke erkenning, die later zal gebeuren, een dwangmiddel zijn om sneller, via onderhandelingen, uit te komen bij een Palestijnse Staat. Dat zou willen zeggen dat we ervan uitgaan dat de Israëlische regering zit te bibberen omdat het Vlaams Parlement of België Palestina misschien zullen erkennen als ze zelf niet snel een onderhandelde oplossing vinden en Palestina zelfbeschikkingsrecht geven. Dat gaat niet gebeuren. Ik zie dus niet wat de strategie is die achter de strategische argumentatie zit, tenzij dat er te veel telefoontjes gekomen zijn vanuit de Israëlische ambassade.

Net zoals de mensen van de sp.a ben ik er absoluut voorstander van om hier een echte resolutie goed te keuren, die gaat voor een onafhankelijk Palestina en die het zelfbeschikkingsrecht van volkeren wel erkent.

Het voorstel van resolutie die mijn collega Annouri en ikzelf hebben ingediend, is opgesteld in ambtelijk taalgebruik. Dat bent u van mij niet gewoon, laat staan van Imade Annouri, het meest hippe parlementslid onder ons. De reden daarvoor is dat de tekst letterlijk overeenstemt met de resolutie die ook is goedgekeurd in het Brussels Parlement. CD&V heeft voor die resolutie gestemd en Open Vld en N-VA hebben zich onthouden.

Ik wil daar geen politiek spelletje van maken, want dit is een gevoelige en principiële kwestie van internationale politiek. De heer Kennes zei daarnet al zeer terecht dat veel mensen in ons land belang hechten aan dat dossier. Het is geen materie waarover je om partijpolitieke redenen en door toevallige omstandigheden in het ene of het andere parlement van opinie wijzigt. Daarom roep ik iedereen op om de resolutie, zoals goedgekeurd in het Brussel Parlement en door de heer Annouri en mezelf hier ingediend, ook goed te keuren.

De heer Ward Kennes (CD&V): Collega Van Besien, u zegt dat de Israëlische regering niet zit te bibberen bij het lezen van onze voorwaarden. Ongetwijfeld niet,

maar dat 135 staten die stap al gezet hebben, heeft blijkbaar ook onvoldoende indruk gemaakt. De vraag is niet of wij met een aantal bemerkingen, randvoorwaarden of bijkomende bezorgdheden het verschil kunnen maken. Dat is niet zo, maar de onvoorwaardelijke erkenning door meer dan 130 landen heeft evenmin impact gehad. We streven hetzelfde na, we hebben dezelfde uitgangspunten en hetzelfde einddoel, maar het verschil is dat wij dat willen inpassen, ook binnen de Europese context. We willen dat de Palestijnse regering vanuit Ramallah haar gezag ook kan uitbreiden tot in Gaza en dat daar een werkende structuur komt. We zeggen inderdaad ook dat de vredesonderhandelingen een belangrijk element zijn.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Als u zegt dat het ene niet werkt en het andere ook niet, dan komt dat erop neer dat wat we hier doen als Vlaams Parlement, sowieso geen effect heeft.

Ik denk dat het logisch is dat Israël moet weten dat heel de internationale gemeenschap ervan uitgaat dat Palestina een eigen staat moet hebben en dat dat ook heel klaar en duidelijk gezegd wordt. Daar zullen vredesonderhandelingen moeten op volgen. Dat is uiteraard zo, er is natuurlijk geen vraag om dat militair aan te pakken. Laat ons tenminste met de internationale gemeenschap met één stem spreken. Dat is principieel juist en, in mijn ogen, ook strategisch juist.

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): Mijnheer Vanbesien, we moeten rekening houden met de internationale context. We moeten ons de vraag stellen hoe we een nuttige bijdrage kunnen leveren. Dat is wat we met dit voorstel van resolutie doen. We zouden het gepraat voor de galerij moeten kunnen overstijgen. Ik vind het enigszins spijtig dat u dit niet kunt.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Mijnheer Van Esbroeck, ik neem het niet dat u een legitiem politiek debat vernauwt tot de stelling dat hier politieke spelletjes worden gespeeld. We hebben duidelijk een andere visie. Ik heb het dan niet over het einddoel. U hebt het in uw voorstel van resolutie ook over een tweestatenoplossing. Het gaat me om wat nu de meest consequente en terechte handelwijze is. Dat is een debat dat ik hier wil voeren en zal blijven voeren. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Van dermeersch heeft het woord.

Mevrouw Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Voorzitter, indien iemand van mening is dat de Palestijnen recht op een eigen staat hebben, moet die persoon dat gewoon onomwonden durven zeggen. Dat hoeft niet aan allerlei voorwaarden ondergeschikt te worden gemaakt.

Volgens het voorstel van resolutie van de meerderheid kan een erkenning enkel op het meest geschikt geachte moment. Dat moment wordt gekozen op basis van voorwaarden, waaronder de voorwaarde dat er een volwaardige Palestijnse regering moet zijn met gezag over het hele Palestijnse grondgebied.

Als een volk recht op zelfbeschikking heeft, wat volgens mij het geval is, moet dat vandaag kunnen. Dat volk moet dan vandaag zijn zelfbeschikkingsrecht kunnen opeisen en krijgen. Dat zal echter niet gebeuren.

Volgens de voorwaarden die door de meerderheid worden gesteld, moet er een volwaardige Palestijnse regering zijn met gezag over het hele grondgebied. Ik twijfel aan die volwaardige Palestijnse regering. Deze middag heeft het Palestine News Agency (WAFA) een persbericht verstuurd waarin te lezen staat dat premier Hamdallah volgens de heer Hamad, raadgever van president Abbas, zal aftreden. De heer Makboul, secretaris-generaal van de revolutionary Council, heeft dit

bovendien bevestigd. Volgens president Abbas is dit echter bijzonder nieuws. Volgens hem heeft premier Hamdallah volgende week immers een ontmoeting met de Palestine Liberation Organization (PLO) op zijn agenda staan. Er is, met andere woorden, verwarring alom.

Volgens de door de meerderheid gestelde voorwaarden zal dit volk, dat volgens mij en ook volgens de indieners van het voorstel van resolutie zelfbeschikkingsrecht heeft, hier niet over kunnen beschikken en geen erkenning krijgen. Het moment van de erkenning is immers afhankelijk van voorwaarden die elke minuut kunnen veranderen, bijvoorbeeld door een persbericht zoals het WAFA er deze middag eentje heeft verstuurd.

Volgens mij is de vraag niet of de Palestijnen over een eigen staat moeten beschikken. Die vraag kunnen we beantwoorden. Een volk moet een zelfbeschikkingsrecht hebben. De vraag die we moeten stellen is of de Palestijnen echt wel een eigen staat willen. Die vraag wordt in verband met de hele Palestijnse kwestie niet gesteld. Uiteindelijk is dit alleen maar een poging van de islam om Israël te koeioneren, een mes in de rug te steken, zoveel mogelijk bij de rest van de wereld in diskrediet te brengen en, als het even kan, zelfs van de aardbodem te laten verdwijnen.

Er is onmiskenbaar een grote islamitische Jodenhaat te vinden in alle nieuwsitems die me vanuit de Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever bereiken. Zelfs in de stad waar ik vandaan kom, Antwerpen, heb ik ervaring met de islamitische Jodenhaat. In mijn stad hebben de pro-Palestijnse betogingen geen zware politiebeveiliging nodig. Dat geldt helaas wel voor de samenkomsten van Joden. In mijn stad, Antwerpen, zijn niet de moskeeën, de koranscholen of de lokalen van de Arabische vzw's die door het leger en de politie moeten worden bewaakt. In mijn stad moeten de synagogen, de joodse scholen en de andere joodse instellingen effectief door het leger en de politie worden bewaakt.

Wanneer ik anno 2015 tijdens betogingen in de straten van Europese hoofdsteden en grootsteden als Antwerpen "Hamas, Hamas, alle joden aan de gas" hoor roepen, denk ik dat we vooral niet naïef moeten zijn als we discussies over de erkenning van de Palestijnse Staat voeren.

Waarom is er die islamitische Jodenhaat? De islamitische Jodenhaat wordt volgens mij niet geprovoceerd door Israël, maar de Israëlhaat komt voor uit de islamitische haat die er is tegen Joden. Palestijnen zijn helaas een speelbal geworden van de islamitische jihad. Zij worden gebruikt en misbruikt voor een heel andere agenda.

Voorzitter, bij het bespreken van dit voorstel van resolutie zou ik toch een paar kanttekeningen willen maken die ik nog niet gehoord heb van de andere sprekers, hoewel ze allemaal al gepasseerd zijn en ik al een aantal argumenten gehoord heb. Ik vraag me af wat de anderen vinden van het ellendige lot bijvoorbeeld van de vele honderdduizenden, zelfs miljoenen Palestijnen die in de buurlanden van Israël wonen, in Libanon of Jordanië bijvoorbeeld. Er is geen haan die naar hun lot kraait. Zijn dan de Palestijnen in Libanon en Jordanië veel minder waard dan de Palestijnen in Gaza of op de Westbank? Het lijkt er heel sterk op dat het lot van de Palestijnen alleen belangrijk is als er Joden mee gemoeid zijn. Wanneer de Palestijnen door Arabische en islamitische broeders dikwijls als uitschot behandeld worden, dan blijft het muisstil, want dat past natuurlijk niet in de islamitische jihad of in de islamitische Jodenhaat.

Ik denk dus dat de Palestijnse kwestie vooral moet dienen om Israël in diskrediet te brengen. Het zelfbeschikkingsrecht verdient veel beter dan dat. Maar hoe je het ook draait of keert, ik denk dat dat zelfbeschikkingsrecht nu heel grondig misbruikt wordt om in eerste instantie Israël te ondermijnen. De westerse

obsessie voor alles wat Israël doet of laat, heeft alles te maken met de islamisering en arabisering van onze eigen samenleving. Mocht Israël geen joods-democratische rechtsstaat zijn, waar uiteindelijk een democratie heerst, een van de enige landen trouwens in die regio die een volwaardige democratie heeft, dan zou er geen haan kraaien naar de Palestijnen, net zoals niemand wakker ligt van de Palestijnen die nu een slecht lot beschoren zijn in Libanon en Jordanië.

Ik wil een tweede kanttekening maken en wil dan enkel maar de Israëlische premier Netanyahu citeren. Hij heeft heel treffend gezegd: heeft men in Europa echt niets beters te doen op het ogenblik dat doorheen het hele Midden-Oosten de radicale islam onthoofdt, moordt en rooft? IS is op pad in het Midden-Oosten. Daesh doet barbaarse slachtingen. Dan moet ik de premier van Israël eigenlijk wel gelijk geven.

Een derde kanttekening wil ik maken bij de selectieve verontwaardiging die ik dikwijls hoor. Ik vraag me inderdaad af, collega's, waar de verontwaardiging blijft, bijvoorbeeld over de bezetting van de Westelijke Sahara door Marokko, of de bewogenheid en zelfs de bevlogenheid, die ik hier wel gezien heb bij links en anderen, over de bezetting van Noord-Cyprus door Turkije, of de verontwaardiging over het lot van vele andere volkeren, bijvoorbeeld de Koerden of de druzen, het lot van zovele christelijke minderheden in het Midden-Oosten die momenteel afgeslacht worden door Daesh.

Ik kom tot een vierde kanttekening. Zoals ik al zei, gaat het hier niet om de erkenning van de Palestijnse Staat of Palestina als onafhankelijke staat. Het gaat hier niet over het zogenaamd Arabisch-Israëlisch conflict. Zoals ik al uitlegde, is het eigenlijk een islamitisch-joods conflict. Het gaat niet over Palestina, want Palestina is trouwens veel groter dan het kleine stukje grond binnen Israël of, ik heb het hier al door links horen zeggen, het hele grondgebied van Israël. Het gaat zelf over een veel groter grondgebied. Het gaat over een grondgebied dat zich uitstrekt tot ver in Jordanië, tot zelfs in Egypte. De vaak gehoorde islamitische leuze 'Na Jeruzalem, valt Rome', sluit aan bij het Arabische spreekwoord 'Na de zaterdag komt de zondag', wat zoveel betekent als: na de joden gaan de christenen en alle niet-moslims eraan, Palestijnse Staat of niet. Dat is wat IS/Daesh momenteel uitvoert in een heel groot gebied in het Midden-Oosten.

Waar gaat het dan wel over? Wel, het gaat over de 'clash of civilisations', zoals Huntington al eens beschreef. Een clash tussen vrijheid en beschaving aan de ene kant en jihad en islamitische barbarij aan de andere kant.

Wat er ook van zij, Israël is een voorpost van het vrije Westen, niet vrij van fouten, dat moet ik toegeven. Niettemin is Israël in het Midden-Oosten een deftig lichtpunt van vrijheid en democratie in een woestijn van islamitisch totalitair denken.

Wanneer de islamitische wereld vandaag de wapens zou neerleggen en zijn antisemitische haat zou laten varen, dan zou er morgen vrede kunnen zijn in het Midden-Oosten. Maar als Israël vandaag de wapens zou neerleggen, dan zou het morgen gewoonweg van de kaart geveegd zijn.

De heer Ward Kennes (CD&V): Mevrouw Van dermeersch, ik wil u er toch op wijzen dat, wanneer Israël een democratie is met heel veel kamers en heel veel stromingen, het absoluut bij de haren is getrokken om de Palestijnse gemeenschap gelijk te stellen met islamitisch fundamentalisme. Er zijn christelijke Palestijnen, er zijn marxistische Palestijnen, er zijn vrijdenkende Palestijnen, er zijn gematigde islamieten onder de Palestijnen. Het is een heel diverse groep en het is absoluut bij de haren getrokken om hen te vereenzelvigen met een gevaarlijke groep. U doet heel veel onrecht aan de Palestijnse samenleving. Die kan totaal niet op een lijn worden gesteld met Daesh.

Ik voel me aangesproken als u het over selectieve verontwaardiging hebt. Binnenkort organiseer ik een overleg over de Westelijke Sahara. Een paar weken geleden heb ik in het Vlaams Parlement christenen uit Turkije, Libanon, Syrië en Irak ontvangen over de vervolgingen waaraan ze blootstaan. Wat de selectieve verontwaardiging betreft, bent u aan het verkeerde adres in dit parlement. Als u de Palestijnen over één kam scheert, bent u volledig fout. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Mijnheer Kennes, u hebt gelijk. Binnen de Palestijnse politiek bestaan er veel strekkingen. Dat is waar. Je hebt de PLO, je hebt Hamas, die sinds 2007 regeert in Gaza, je hebt Fatah, de gematigden, waar ook president Abbas toe behoort. Er zijn verschillende strekkingen, maar in het Midden-Oosten kunt u niet ontkennen wat er momenteel gebeurt en wat de islamitische strekking is die daarachter zit. De islam is niet enkel een religie, het is een ideologie die uitgaat van de dominantie van een moslimgemeenschap. En niet-moslims horen daar niet bij. De islam is een religie of een ideologie van vrede, maar dan alleen voor moslims. Dat is net het punt dat ik wil maken: die verborgen agenda die achter de erkenning van de Palestijnse Staat zit.

Mijnheer Kennes, het is heel goed dat u veel mensen hoort, dat u gevluchte christenen hebt uitgenodigd en met hen spreekt. Maar als het Vlaams Belang probeert om parlementsleden uit Syrië te laten komen om hier te worden gehoord, dan mogen ze niet eens hun uitleg doen, dan mogen ze het land niet eens binnen. Daar hebben Open Vld en de federale ministers voor gezorgd. Er wordt dus heel hypocriet te werk gegaan.

Voormalig eerste minister van Israël, mevrouw Meïr, heeft ooit gezegd: "Er zal vrede zijn op het moment dat men in het Midden-Oosten meer van zijn eigen kinderen houdt dan dat men joden haat." Dat zal inderdaad zo zijn.

Ik heb nog niets gezegd over de tweestatenoplossing. Het Vlaams Belang steunt de tweestatenoplossing. Sinds 1937 wordt er veel gesproken over die tweestatenoplossing, maar ik heb kunnen vaststellen uit de geschiedenis – en ik stel het nog altijd vast – dat die tweestatenoplossing telkens opnieuw wordt verworpen door Arabieren. De ware reden, waarschijnlijk de ongemakkelijke waarheid, is dat ze gewoon nooit een Joodse Staat zullen dulden. Dat is natuurlijk wel nodig in een tweestatenoplossing. Men wil exclusief islamitisch grondgebied waar nu de staat Israël is gevestigd. Wie niet inziet dat Hamas, Fatah en al die verschillende strekkingen zoals PLO, alleen maar verschillen in strategie en tactiek, maar niet in hun doel, heeft er weinig van begrepen.

Dan heb ik het nog niet eens gehad over de dreiging van de as Iran-Hezbollah. Of ik kan, nog uitgebreider – maar als u dat wilt liefst een andere keer, want ik denk dat ik al lang heb gesproken –, spreken over IS) en wat daarvan juist de doelstellingen zijn, en hoe IS, of Daesh, zich momenteel, nu, vandaag en morgen, meer en meer en nog verder zal nestelen binnen de Palestijnse Gebieden en wat daarvan het gevaar is.

Als ik spreek over een tweestatenoplossing, is de vraag niet of de Palestijnen recht hebben op een staat, maar wel of de Palestijnen en de Arabische wereld en de moslims wel een Israëlische staat willen. Zullen ze ooit een Joodse Staat of een land zoals Israël tolereren in het Midden-Oosten? Wij moeten niet naïef zijn. We moeten beseffen dat voor heel velen, en zeker voor de islam, achter de erkenning van en een agenda voor een Palestijnse Staat een andere agenda steekt. Dat is waarvoor ik hier vandaag wilde waarschuwen.

Daarom zal mijn partij deze voorstellen van resolutie niet goedkeuren. Wij zullen ons onthouden. Wij zijn voorstander van een Palestijnse Staat, maar niet ten koste van Israël en niet zolang PLO, Hamas, Fatah en co Israël daadwerkelijk willen vernietigen indien ze de kans daartoe zouden krijgen. Er wordt alleen maar

misbruik gemaakt van het streven van het Palestijnse volk naar een onafhankelijke staat om Israël te raken en om een radicaal-islamitische agenda in de praktijk te brengen.

Het verwonderde mij dat links en extreem-links vandaag grote pleitbezorgers zijn van de onafhankelijkheid van een volk en van de erkenning van de Palestijnse Staat. Ik ken die heilige verontwaardiging van links als het gaat over volkeren hier ver vandaan. Maar o wee als het over de terechte verzuchtingen gaat van een volk dat hier vertegenwoordigd is in dit parlement: de Vlamingen. Misschien moeten we met links en extreem-links eens het debat voeren over de Vlaamse onafhankelijkheid? Ik hoop dat links en extreem-links dan even enthousiast, fanatiek en verbeten zullen opkomen voor het zelfbeschikkingsrecht van Vlaanderen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rik Daems (Open Vld): Voorzitter, tot u spreekt de machtspoliticus, als ik de heer Vanbesien moet geloven. Ik zal zo dadelijk ingaan op enige sofismen.

Ik begin met wat ik ook in de commissie heb gezegd: Vlaanderen heeft uiteindelijk geen bevoegdheid om een staat te erkennen. Dat is een belangrijk gegeven, maar het betekent niet dat we daarom in Vlaanderen geen mening moeten hebben. Ik vind dat we daar uitdrukkelijk een mening moeten en kunnen over hebben. Als je als Vlaams Parlement en als Vlaamse Regering wel degelijk op het internationale terrein wilt wegen, zullen we hier ook de internationaal gevoerde politieke debatten moeten voeren. Ik verwelkom dus het feit dat we wel degelijk in onze commissie Buitenlands Beleid het debat over deze problematiek voeren en ook een mening hebben, zelfs als dat betekent dat we dan via de Vlaamse Regering iets moeten zeggen aan de Federale Regering. Dat is de conclusie die je daaruit moet trekken. Ik verwelkom dus heel duidelijk dat het debat wordt gevoerd, al was het maar omdat daarover in andere regionale parlementen een andere mening kan bestaan en dat dus, met andere woorden, Vlaanderen een eigen mening kan hebben over internationale politieke aangelegenheden. Een volwaardig Vlaams Parlement moet dat doen. Met diegenen die aangeven dat we dat best niet doen of dat het niet zinvol is, ben ik het absoluut niet eens.

Er liggen drie voorstellen van resolutie voor. De collega's van de oppositie zullen hebben gemerkt dat de meerderheid er absoluut geen probleem mee heeft dat ze alle drie worden besproken. Het is een kwestie van correctheid en ook niet meer dan dat, omdat alle meningen moeten zijn gekend.

Uit die drie voorstellen van resolutie haal ik het volgende: we zijn het allemaal eens over de finaliteit, los van de modaliteiten en los van alles wat daarrond hangt. Dat op zich vind ik al een belangrijk gegeven om als Vlaams Parlement eenzelfde boodschap te geven. Dit Vlaams Parlement is voor een onafhankelijke Palestijnse Staat. Wij staan achter een tweestatenoplossing, binnen de grenzen van 1967. Dat is een belangrijke boodschap die het Vlaams Parlement geeft. Ik heb het er persoonlijk een beetje moeilijk mee dat dit raakt ondergesneeuwd onder een debat waar het gaat over modaliteiten en waar de ene zegt dat het doeltreffend en serieus is en de andere niet. De essentie van het voorstel van resolutie is dat het Vlaams Parlement zegt: ja, een tweestatenoplossing, ja, de grenzen van 1967. Ik kan u zeggen dat velen er behoorlijk wat last mee hebben dat deze elementen heel duidelijk door iedereen worden gedragen. Er is geen onduidelijkheid over.

Waarover we wel van mening verschillen, is hoe je die finaliteit bereikt. De enen zeggen: "Gewoon onvoorwaardelijk zeggen: het is zo." De anderen zeggen:

"Neen, we denken dat het doeltreffender is en meer effect kan hebben, als we daar een bepaald kader rond schetsen." En dat is wat de meerderheid doet. Wij doen dat niet alleen trouwens, ook de federale Kamer heeft exact datzelfde kader geschetst. Het is verkeerd om te stellen dat het ene dan wel beter zal zijn dan het andere. Het is een meningsverschil over, noem het de strategie de of handelswijze, hoe de tweestatenoplossing met de grenzen van 1967 te bereiken.

Wij vinden inderdaad dat er ook een Europees element is. Mocht Europa hier met één stem over spreken, dan zou het wel een groot effect kunnen hebben. Dat is wat de meerderheid zegt: we hebben die duidelijke mening, maar we vinden dat de stem van Europa samen moet klinken. Met alle respect, maar ik moet een klein beetje lachen – en 'lachen' is overdreven. Als diegenen die zeggen dat het voorwaardelijk maken – wat in het voorstel van resolutie van de meerderheid staat – maar flauwe kost is, dan vraag ik me af hoe flauw het dan wel is om een erkenning niet bindend te maken. Hoe flauw is dat dan wel? Ik vind dat nog een pak flauwer, eerlijk gezegd. Ik heb daar nog minder respect voor. Niet-bindend erkennen, zelfs diegenen die hier 'flauw' willen doen, zouden zover nog niet eens willen gaan. Het element van Europa is dus belangrijk. Het is belangrijk omdat het slagkracht zou kunnen geven om tot resultaten te komen.

Het element van een volwaardige gesprekspartner vanuit Palestina is een essentieel element om tot een gesprek te kunnen komen. Daar knelt inderdaad het schoentje. Dit verengen tot "omdat het vandaag niet is, geven we een vetorecht aan de anderen", is echt wel kort door de bocht. Het is het omgekeerde. Het zou moeten zijn: "Wil je nu eens maken dat je met één stem kunt spreken?", om effectief die vrede en die veiligheid te verkrijgen, die nu gehypothekeerd wordt, in alle ernst, door de tegenstellingen binnen Palestina. Dat mogen we toch ook eens zeggen. Vandaag is dat spijtig genoeg voor een deel geïllustreerd door het feit dat men in Palestina weer eens over elkaar heen valt. En waarom valt men over elkaar heen? Omdat de eenheidsregering haar regeringsfunctionarissen niet toelaat om de nodige stappen te zetten en handelingen te doen in Gaza, door Hamas gecontroleerd. Dat is de waarheid, en die mag ook eens worden gezegd.

Dus het element van eenheid van onderhandeling, van partner, is een essentieel gegeven om tot een stabiele oplossing te komen. Ik vind daar niks verkeerds aan, integendeel, ik vind het een belangrijke voorwaarde die men wel degelijk kan stellen in een voorstel van resolutie. Dat zijn de twee elementen die vanuit de meerderheid – of vanuit een aantal partijen, want dit overstijgt een discussie tussen meerderheid en oppositie – komen. Sommige collega's uit de oppositie draaien het een beetje zo, dat is hun goed recht. Ik had natuurlijk veel liever een voorstel van resolutie gehad waar we allemaal – ook inzake modaliteiten – hadden kunnen achterstaan. Die twee elementen, een solide gesprekspartner aan beide kanten, en voldoende slagkracht vanuit een uniciteit van Europa waar we mee zelf aan willen werken, zijn essentieel om tot resultaat te kunnen komen.

Het is juist dat de vele bindende en niet-bindende erkenningen nul komma nul effect hebben. Dat is omdat de druk hier verkeerd gezet wordt. Ik geloof dat de manier waarop wij hier de zaak willen aanpakken, wel degelijk druk zou kunnen zetten.

Tussen haakjes, het al dan niet voorwaardelijk maken van een erkenning, ik heb dat in volle sympathie voor de heer Vanbesien een sofisme genoemd. Een sofisme is een onwaarschijnlijke waarheid. Ik geef een voorbeeld. Ik kan in mijn pyjama, mijn pyjama kan in mijn valies, dus ik kan in mijn valies. *(Gelach. Opmerkingen)*

Ik bedoel dat eigenlijk wel serieus hoor, met alle respect overigens. Tenzij men een heel grote valies heeft, dat is waar.

De voorwaardelijkheid in eender welk diplomatiek proces is essentieel. *(Rumoer)*

Sorry, ik haal de 'serieux' er een beetje uit omdat ik een treffend voorbeeld wou geven. Sorry, mijnheer Vanbesien. Voorwaarden zijn een essentieel element van een diplomatiek proces. Dat is evident. Als men geen voorwaarden stelt, is er een vrijblijvendheid die altijd partij kiest. Als er iemand partij kiest op onvoorwaardelijke wijze, heeft men nooit een akkoord. Dat is mijn persoonlijke inschatting, en bovendien een persoonlijke ervaring.

Een laatste element houdt verband met parlementaire diplomatie. Ik ben er absoluut van overtuigd - en ik heb het hier nog al eens naar voren gebracht –:.parlementaire diplomatie heeft vaak meer effect en resultaten dan regeringsdiplomatie. De situatie Palestina-Israël is daar een sprekend voorbeeld van. De klassieke regeringsdiplomatie zal het moeilijker hebben om resultaten te bereiken vanwege grotere belangen dan de parlementaire diplomatie het zou kunnen hebben.

Ik heb het persoonlijk meegemaakt in de WEU. Ik heb het een stommiteit genoemd – en zal dat blijven doen – dat deze instelling destijds is afgeschaft. Dit bracht parlementsleden, onder meer van Israël en Palestina, bij elkaar in dezelfde assemblee. Ik heb persoonlijk meegemaakt dat we in een parlementair debat, met Palestijnen, Israëli's en wijzelf, een van de meest prangende problemen oplosten aan de tafel, met name de watertoevoer van Israël naar Palestina. Nadien is dat opnieuw een probleem geworden, niet omdat de WEU kwam te vervallen. Maar als men niet samenzit met parlementsleden die kunnen druk uitoefenen op hun regering, dan blijft regeringsdiplomatie steriel omdat er te grote belangen spelen. In de parlementaire diplomatie kan men te allen tijde alles tegen iedereen zeggen zonder dat dit noodzakelijke gevolgen moet hebben.

Daarom pleit ik er absoluut voor dat we, ook in dit Vlaams Parlement, eens nadenken, zelfs in dit specifiek gegeven, hoe we misschien een aantal elementen kunnen aandragen om de situatie in dat zeer moeilijke gebied te verbeteren. Dat zou pas een vooruitgang zijn waartoe we als parlement effectief een bijdrage hebben geleverd.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Mijnheer Daems, over die pyjama. Neen, over de sofismes. U zegt: we zitten hier in een diplomatieke context en dus mogen we eigenlijk geen partij kiezen, want dan zijn we op voorhand verloren in het diplomatieke spel.

Ik ben het daar in dit geval niet mee eens, en ik vind dat eerlijk gezegd een sofisme, omdat het volledig abstractie maakt van het onevenwicht dat er in de huidige situatie zit. De huidige situatie is dat je enerzijds een erkende, zeer stevige, militair sterk uitgebouwde staat hebt, die we erkennen, en terecht. Anderzijds heb je een Autoriteit die we maar half erkennen, en eigenlijk niet, die militair niet is uitgebouwd en die in de loop van de recente geschiedenis ook al regelmatig is geconfronteerd met onevenredig geweld door Israël. In die onevenwichtige situatie is het dus belangrijk om op zijn minst symbolisch te zeggen dat we daar wat evenwicht in willen brengen, en dat we nu al uitgaan van twee staten. Daar abstractie van willen maken vind ik een sofisme.

De heer Rik Daems (Open Vld): Met alle respect, en ik denk dat ik dat aan het begin van mijn betoog naar voren heb gebracht, we maken daar uitdrukkelijk geen abstractie van. We zeggen immers uitdrukkelijk allemaal samen: twee staten en de grenzen van 1967. Het is de manier om daarheen te gaan waarover we van mening verschillen. Noch u noch ik kan uiteindelijk zeggen welke de beste weg is. Het zal ervan afhangen wat de regeringen doen, wat uitgerekend de Federale Regering doet.

Daarmee wil ik trouwens besluiten. Collega's, voor alle duidelijkheid, het staat de Federale Regering wel vrij om morgen, als ze dat wenst, Palestina te erkennen. Als een grote meerderheid in het federale parlement een houding aanneemt die

wij ook aannemen, dan is op zijn minst een grote meerderheid ervan overtuigd dat dit de betere weg is dan een eenzijdigheid in een erkenningsproces. Ik denk dat daar ook veel voor valt te zeggen. De onevenwichten waarover u spreekt, zijn absoluut een element, maar ze spelen ook omgekeerd, wegens de instabiliteit intern in Palestina. Wegens dat feit moet je naar mijn oordeel tot een uniciteit van onderhandelingspositie proberen te komen bij hen, want anders is elke onderhandeling die je voert, zelfs met resultaten, nooit duurzaam. Dát is het grote probleem.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): We willen uiteraard ook dat er een Europese consensus komt. We moeten er bij onze Europese partners op blijven aandringen dat men tot een gemeenschappelijk standpunt komt, maar laten we ons daar alstublieft niet achter verbergen. Het is eigenlijk een gemiste kans om internationaal van moed en ambitie te getuigen. Zoals de minister-president vijftien jaar geleden ook al zei: die zoektocht naar eenheid mag geen excuus zijn om niks te doen.

Die erkenning zorgt er net voor dat beide partijen op gelijke voet aan de onderhandelingstafel kunnen zitten, om een oplossing te vinden voor de core issues: de grenzen, Jeruzalem, de vluchtelingen, de veiligheid, de nederzettingen, de gevangenen en water. Het recht op soevereiniteit staat niet ter discussie. U maakt dat de discussie van de onderhandelingstafel.

De heer Rik Daems (Open Vld): We verschillen daarover van mening. Ik vind het altijd een beetje spijtig dat, als wij het niet eens zijn met jullie, wij diegenen zijn die een gebrek aan moed vertonen. Dan zijn wij de slapjanussen, de zwakkelingen die niet moedig zijn. Met alle respect, dat is geen argument. We verschillen duidelijk van mening over hoe we de problematiek moeten aanpakken, niet over de finaliteit, maar de weg erheen. Dat is geen kwestie van moedig of niet moedig zijn. We zouden het argument perfect kunnen omdraaien door te zeggen dat het heel moedig is te vragen dat Palestina nu eens een eenheid van gezag moet hebben om te kunnen onderhandelen. Het zou ook getuigen van moed om dat te vereisen. Dat zijn dus argumenten die ik een beetje spijtig vind, maar goed, u mag ze aanhalen.

Mevrouw Tine Soens (sp·a): Niet alleen ik zeg dat, zelfs de minister-president zei dat. Vijftien jaar geleden stelde hij aan de kaak dat België zich verschool achter Europa, en hij vroeg om de ambassadeur uit Israël terug te trekken. De N-VA zei dat ook.

De heer Rik Daems (Open Vld): Het element van de moed is een element dat u niet tegenover ons moet gebruiken, en soms kunnen mensen na verloop van tijd misschien van oordeel zijn dat er andere wegen zijn die beter zijn dan wat ze in het verleden hebben beleden. Ik kan u gerust een aantal voorbeelden van mezelf geven, van een bepaalde mening die ik vijftien of twintig jaar geleden had en die ondertussen ook wel is bijgestuurd. Daar is absoluut niets verkeerds mee, weet u. Ik wil u daar in een ander debat eens een paar voorbeelden van geven, maar nu niet meer.

Het is toch mijn inschatting dat heel dit parlement het eens is over een tweestatenoplossing binnen de grenzen van 1967. Als we dat nu eens allemaal samen goed uitdragen, dan denk ik dat dit zeker een groot effect zou kunnen hebben. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de stemmingen over de amendementen en de hoofdelijke stemmingen over de voorstellen van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Mathias De Clercq, Ludo Van Campenhout, Lode Ceyssens en Paul Van Miert betreffende innovatie binnen het betalend individueel personenvervoer – 301 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Mathias De Clercq, Ludo Van Campenhout, Lode Ceyssens en Paul Van Miert betreffende innovatie binnen het betalend individueel personenvervoer.

De bespreking is geopend.

De heer Van Campenhout heeft het woord.

De heer Ludo Van Campenhout (N-VA): Het voorstel van resolutie is uitgebreid besproken in de commissie. We stellen vast dat steeds meer mensen hun auto's delen. Dat is een goede zaak. De deeleconomie is voor de mobiliteit en op ecologisch vlak een goede zaak. We zien het aan het succes van deelfietsen en dergelijke. Mensen stellen hun auto ter beschikking van andere passagiers, kosteloos of tegen betaling. Als dat op een occasionele basis gebeurt, is het geen probleem. Er is het erkende systeem van deelauto's. Maar als het delen professioneel gebeurt, stelt zich binnen de huidige regelgeving een probleem.

De nieuwe spelers moeten zich aanpassen aan de regelgeving, maar het is ook belangrijk dat we innovatie aanmoedigen en mogelijk maken. Met dit voorstel van resolutie roepen we de Vlaamse Regering op om in het belang van de klant en een fijnmazige mobiliteit open te staan voor innovatie in deze nieuwe sector.

Er zijn concepten zoals Djump, BlaBlaCar, Car ASAP, Curb en, natuurlijk bekend, Uber. Zij en andere initiatieven kunnen een meerwaarde bieden in Vlaanderen, want ze vullen mee de ruimte in tussen privévervoer en een vraaggericht collectief vervoer. Niet enkel qua mobiliteit, ook op het vlak van transparantie, toegankelijkheid, klantvriendelijkheid en dergelijke kunnen ze een meerwaarde bieden in de zogenaamde 'last miles' tussen privévervoer en collectief vervoer.

We vragen aan de Vlaamse Regering een juridische analyse om de huidige Vlaamse taxiregelgeving en -reglementering te actualiseren zodat innovatie binnen de sector wordt toegelaten. We vragen dat de historisch gegroeide overdreven regellast wordt ingeperkt. We vragen ook om de regelgeving vorm te geven in nauw overleg met de stakeholders: de gebruikers, de aanbieders van de huidige betalende taxidiensten zoals de taxifederaties, de aanbieders van platformen waar gebruikers en aanbieders elkaar vinden, zoals Cambio, alsook met nieuwe spelers, de VVSG en de centrumsteden.

We vragen bovendien om de evoluties in andere landen van nabij op te volgen om tijdig te kunnen anticiperen op nieuwe ontwikkelingen inzake het taxivervoer, om overleg te plegen met de federale overheid zodat de wijzigingen die aan de relevante federale wetgeving worden aangebracht in lijn liggen met de uitgangspunten en doelstellingen van dit parlement en de regering.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort (CD&V): Voorzitter, collega's, we merken allemaal dat de taxi's veel te weinig worden gebruikt. Dat komt omdat er een veel te strikte reglementering is, ook gemeentelijk. We pleiten voor een meer soepele aanpak, omdat de innovatieve systemen van personenvervoer zo gemakkelijk te

gebruiken zijn. We vragen een aangepast kader zodat we een goede brug slaan tussen die twee. Om die goedkeuring vragen we met dit voorstel van resolutie.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het Benelux-Verdrag inzake grensoverschrijdende en interterritoriale samenwerking, ondertekend te 's-Gravenhage op 20 februari 2014
– 305 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
104 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en de Organisatie van de Islamitische Conferentie, ondertekend in Brussel op 4 februari 2011
– 307 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
95 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag tot oprichting van het Internationaal Instituut voor Democratie en Verkiezingsondersteuning, en de slotakte, gedaan te Stockholm op 27 februari 1995, zoals gewijzigd op 24 januari 2006
– 320 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
95 leden hebben ja geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Georgië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 321 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
87 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
18 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds, ondertekend te Brussel op 21 maart 2014 en op 27 juni 2014
– 322 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 5

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
87 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
18 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de associatie-overeenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Moldavië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 27 juni 2014
– 323 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 6

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
88 leden hebben ja geantwoord;
19 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
83 leden hebben ja geantwoord;
18 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, wat betreft de organisatie van de beleids-uitvoering en de beleidsvoorbereiding, de ondernemingsplannen en de gemeenschappelijke dienstverlening
– 336 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 7

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Jo De Ro, Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Johan Danen houdende wijziging van artikel 80 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking
– 358 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
86 leden hebben ja geantwoord;
14 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Jan Van Esbroeck, Ward Kennes, Marc Hendrickx, Rik Daems, Johan Verstreken en Karim Van Overmeire betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat
– 228 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

Stemmingen over de amendementen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de stemmingen over de amendementen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 1, van de dames Soens en Turan.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
80 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 2, van de dames Soens en Turan.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
79 leden hebben ja geantwoord;
23 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Tine Soens en Güler Turan betreffende de erkenning van Palestina als onafhankelijke staat – 175 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

106 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Wouter Vanbesien en Imade Annouri betreffende de erkenning van de Palestijnse Staat
– 262 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
80 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie niet aan.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Annick De Ridder, Dirk de Kort, Mathias De Clercq, Ludo Van Campenhout, Lode Ceyssens en Paul Van Miert betreffende innovatie binnen het betalend individueel personenvervoer
– 301 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden. *(Applaus)*

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, de heer Johan Danen is op 17 juni 1971 geboren. Hij is vandaag 44 jaar geworden. *(Applaus)*

Wij wuiven, al dan niet met blijdschap, John Crombez uit. Het was vandaag zijn laatste plenaire vergadering. *(Applaus)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, ingevolge het ontslag van de heer John Crombez als Vlaams volksvertegenwoordiger stel ik voor de agenda van de plenaire vergadering van woensdag 24 juni 2015 aan te vullen met het onderzoek van de geloofsbrieven van een nieuw lid en de eedaflegging van het nieuwe lid.

Is het parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

Verder wil ik nog even in herinnering brengen dat er aansluitend op deze plenaire vergadering een overleg van de fractievoorzitters met de voorzitters van de commissies is in de Rik Wouterszaal.

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 24 juni 2014 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 19.37 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Jan Durnez, Jan Hofkens, Willem-Frederik Schiltz: ambtsverplichtingen;

Guy D'haeseleer, Lies Jans, Yasmine Kherbache, An Moerenhout: gezondheidsredenen;

Barbara Bonte: zwangerschapsverlof.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns,

Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans,

Elisabeth Meuleman, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Els Robeyns, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De

Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Els Robeyns, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Renaat Landuyt, Els Robeyns, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Tine Soens, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Renaat Landuyt, Els Robeyns, Katia Segers, Tine Soens, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van

dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Chris Janssens, Anke Van dermeersch, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken

Stemming nr.12:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De

Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.13:

JA-stemmen:

Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.14:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle

Godderis-T'Jonck, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants